

სისსლის სამართალი
ზოგადი და კერძო ნაწილები
სისსლის სამართლის პროცესი
კერძო ნაწილი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე
2025, №1-3

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases
(in Georgian)
2025, №1-3

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen
(in der georgischen Sprache)
2025, №1-3

Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам
(на грузинском языке)
2025, №1-3

გადაწყვეტილებების შერჩევა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსუდან ჭანტურიძე

ტექნიკური რედაქტორი
მარიკა მაღალაშვილი

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით

საქიჯელი
სისხლის სამართალი
ზოგადი ნაწილი

პირობითი მსჯავრი

სასჯელის პირობითად ჩათვლა და
გამოსაცდელი ვადის დაწესება სასჯელის
მიზნების მიღწევის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს 5; 12

კერძო ნაწილი

1. დანაშაული სიცოცხლის წინააღმდეგ

ოჯახის წევრის განზრახ მკვლელობა
ჩადენილი განსაკუთრებული სისასტიკით 23
განზრახ მკვლელობა წინასწარი შეცნობით შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე ოჯახის წევრის მიმართ 42

2. დანაშაული ჯანმრთელობის წინააღმდეგ

ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანებით წარდგენილი
ბრალდების გადაკვალიფიცირება ჯანმრთელობის
განზრახ მსუბუქ დაზიანებაზე 51
ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის
ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება,
რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია,
ჩადენილი შეზღუდული შესაძლებლობის პირის მიმართ 59

3. დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების წინააღმდეგ

სიცოცხლის მოსპობის მუქარა,
ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ 68
ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის ბინაში
მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლა,
რომელიც არღვევს ბინის ან
სხვა მფლობელის ხელშეუხებლობას 82

4. ეკონომიკური დანაშაული

ქურდობა, ჩადენილი სატრანსპორტო საშუალების წინააღმდეგ 93
ძარცვა 103

5. ნარკოტიკული დანაშაული

ნარკოტიკული საშუალების გასაღების მომზადება 114

ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა,
შენახვა, გასაღება 127

6. სატრანსპორტო დანაშაული

ავტომობილის ან სხვა მექანიკური სატრანსპორტო
საშუალების მოძრაობის უსაფრთხოების ან
ექსპლუატაციის წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ
სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ორი ან
მეტი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია 137

ავტომობილის ან სხვა მექანიკური
სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობის უსაფრთხოების
ან ექსპლუატაციის წესის დარღვევა იმის მიერ,
ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს,
რამაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია 158

7. დანაშაული სასამართლო აქტების აღსრულების წინააღმდეგ

სასამართლო გადაწყვეტილების შესრულებისათვის
ხელის შეშლა 167

სისხლის სამართლის პროცესი კერძო ნაწილი

კასაცია

საკასაციო განაჩენი

განაჩენში ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ ცნობა
საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით და იმავე კოდექსის 126¹-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით
წარდგენილ ბრალდებებში 185

სისხლის სამართალი

ზოგადი ნაწილი

პირობითი მსჯავრი

**სასჯელის პირობითად ჩათვლა და გამოსაცდელი ვადის
დანესება სასჯელის მიზნების მიღწევის დამატებით
ბარანტიან ნარმოადგენს**

ბანაჩანი

საქართველოს სახელმწიფო

საქმე №943აპ-24

24 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),

მ. გაბინაშვილი,

ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა რუსთავის რაიონული პროკუ-
რორის მოადგილის – ზურაბ კოჭლამაზაშვილის საკასაციო საჩივარი
თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პა-
ლატის 2024 წლის 24 ივნისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

**1. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგიის 2024 წლის 19 აპრილის განაჩენით:**

1.1. ფ. მ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხ-
ლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 2 წლით თავისუფლე-
ბის აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალა პირობი-
თად და სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად დაუდ-
გინდა 2 წელი.

1.2. ქ. ნ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-
ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფ-
ლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალა პირობი-
თად, 151-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა,
რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალა პირობითად. საქართვე-
ლოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ქ. ნ-ის მიმართ და-
ნიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი და

საბოლოოდ მას დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის ზომად განესაზღვრა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალა პირობითად და სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 2 წელი.

1.3. გაუქმდა ქ. ნ-ისა და ფ. მ-ის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო.

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ფ. მ-მ და ქ. ნ-მ ჩაიდინეს სხვაგვარი ძალადობა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი ჯგუფურად; ასევე, ქ. ნ-მ ჩაიდინა სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებოდა, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2023 წლის 3 სექტემბერს, დაახლოებით, 02:40 საათზე, გ-ს რაიონის სოფელ მ-ში, თ-ს შემოვლითი გზის განაპირას მდებარე ბარ-რესტორანში, ფ. მ-მ და ქ. ნ-მ ჯგუფურად, ფიზიკურად იძალადეს ამავე ბარში დასაქმებულ ჟ. ს-ზე, კერძოდ, ყვირილითა და ლანძღვა-გინებით შევიდნენ რესტორნის შენობაში, რის შემდეგაც, ჟ. ს-ს ქ. ნ-მ რამდენჯერმე დაარტყა ორივე ხელი თავისა და სახის არეში, ხოლო ფ. მ-მ ჟ. ს-ი, ძალის გამოყენებით, ოთახიდან გარეთ გაათრია, სადაც უკვე ნაქცევულს, ძლიერად ურტყამდა სხეულზე ორივე ფეხს. ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის ქმედებების შედეგად, თითოეულ შემთხვევაში, ჟ-მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და სისხლნაჟღენთებისა და ნაჭდევების სახით მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება, ჯანმრთელობის მოუშლელად.

2023 წლის 3 სექტემბერს, დაახლოებით 02:40 საათზე, გ-ს რაიონის სოფელ მ-ში, თ-ს შემოვლითი გზის განაპირას მდებარე ბარ-რესტორანში, ქ. ნ-ი, დანის დემონსტრირებით, სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა ჟ. ს-ს, კერძოდ, უთხრა, რომ შუაზე გაჭრიდა და მოკლავდა, რაც ჟ. ს-მ აღიქვა რეალურად და გაუჩნდა მუქარის აღსრულების საფუძვლიანი შიში.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 24 ივნისის განაჩენით:

3.1. ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 19 აპრილის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

4. კასატორმა – რუსთავის რაიონული პროკურორის მოადგილე ზურაბ კოჭლამაზაშვილმა საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 24 ივნისის განაჩენში ცვლილების შეტანა სასჯელის დამძიმების კუთხით.

4.1. მსჯავრდებულების – ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. მ-მ შესაგებლით მოითხოვა რუსთავის რაიონული პროკურორის მოადგილის – ზურაბ კოჭლამაზაშვილის მიერ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 24 ივნისის განაჩენის ძალაში დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. მსჯავრდებულების – ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის მიერ მათთვის ბრალად შერაცხული ქმედებების ჩადენა დადგენილია ერთმანეთთან შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობით, კერძოდ: თავად მსჯავრდებულების აღიარებითი ჩვენებებით, დაზარალებულ ჟ. ს-სა და მოწმეების – ხ. თ-ს, შ. ნ-ს გამოკითხვის ოქმებით, ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმებით, დათვალიერების ოქმებით, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს სამედიცინო ექსპერტიზის №... დასკვნითა და სხვა მტკიცებულებებით, რასაც სადავოდ არც კასატორი ხდის.

3. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-300 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, განაჩენი იმ შემთხვევაში მიიჩნევა უკანონოდ, როდესაც გამოყენებულია სასჯელის ისეთი სახე ან ზომა, რომელიც აშკარად არ შეესაბამება მსჯავრდებულის ქმედების ხასიათსა და ამავდროულად, მის პიროვნებას. სასჯელის დანიშვნის სტადიაზე მოსამართლე, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შინაარსიდან გამომდინარე, თანაბრად აფასებს როგორც პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ, ისე – შემამსუბუქებელ გარემოებებს. სასამართლოს მიაჩნია, რომ სასჯელი სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავეს რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამომწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სას-

ჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

4. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით და უნდა იყოს მსჯავრდებულის პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი.

5. საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება პროკურორ ზურაბ კოჭლამაზაშვილის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას მსჯავრდებულების – ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის მიმართ შეფარდებული სასჯელის გამკაცრების თაობაზე და მიაჩნია, რომ სასჯელის პირობითად ჩათვლისა და გამოსაცდელი ვადის დაწესების მიზანი არ არის დანაშაულის ჩამდენი პირის სისხლისსამართლებრივი ზემოქმედებისგან გათავისუფლება. გამოსაცდელი ვადა ის პირობაა, რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებულმა არ უნდა ჩადინოს ახალი დანაშაული და უნდა შეასრულოს მასზე დაკისრებული მოვალეობა, რაც სასჯელის მიზნების მიღწევის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს. ამდენად, კონკრეტული დანაშაულისათვის გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებში დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლა არ გულისხმობს მის უსამართლობას და ვერ უგულებელყოფს მის როლს, სასჯელის მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ მსჯავრდებულების – ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის მიმართ სასჯელის განსაზღვრისას გათვალისწინა საქართველოს სსკ-ის 53-ე და 39-ე მუხლების მოთხოვნები და ფ. მ-ს შეუფარდა საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილით, ხოლო ქ. ნ-ს, საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით, სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹ ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის ყველაზე მკაცრი სახე – თავისუფლების აღკვეთა (საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს ჯარიმას ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ან ოთხმოციდან ორას ორმოც საათამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთას ვადით ორ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ გამასწორებელ სამუშაოს ვადით თვრამეტ თვემდე ან შინაპატიმრობას ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთას ვადით ორიდან ოთხ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ), თუმცა შემდგომ სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაუთვალა პირობითად, კერძოდ: ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებებია ის, რომ ორივე მათგანი აღიარებს და გულწრფელად ინანი-

ებს ჩადენილ, ნაკლებად მძიმე კატეგორიის დანაშაულს, ქ. ნ. პირველად სამართალში, ხოლო ფ. მ. 2023 წლის 3 სექტემბრის მდგომარეობით, ნასამართლევი იყო ნაკლებად მძიმე კატეგორიის განზრახი დანაშაულის ჩადენისათვის, მათ სადავოდ არ გაუზდიათ ბრალდების მხარის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები და ხელი შეუწყვეს სწრაფი მართლმსაჯულების განხორციელებას.

7. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის 1-ელი მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე, უნდა გათავისუფლდეს სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან პირი, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით, 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ან „გ“ ქვეპუნქტით, 1²-ე ნაწილით (გარდა სისტემატური ცემისა) ან მე-2 ნაწილის (გარდა სისტემატური ცემისა) „ა“ ან „ლ“ ქვეპუნქტით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

8. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე, უნდა გაუნახევრდეს დანიშნული სასჯელი განზრახი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

9. საქმეში არ არის წარმოდგენილი დაზარალებულის თანხმობა, რომ მსჯავრდებულების – ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის მიმართ გავრცელდეს ამ პუნქტებით გათვალისწინებული ამნისტია.

10. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია. ამავე კანონის მე-9 მუხლის 1-ელი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავი-

სუფლება, აგრეთვე ამ კანონის მე-2 მუხლით (გარდა მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა), მე-3 მუხლით, მე-4 მუხლით (გარდა მე-4 მუხლის მე-4 ან მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა) ან მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული სასჯელის შემცირება ვრცელდება ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვადაზე, აგრეთვე სხვა სასჯელზე (გარდა ჯარიმისა, ქონების ჩამორთმევისა, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვისა და სამხედრო წოდების ჩამორთმევისა).

11. შესაბამისად, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ ფ. მ-ს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და მიესაჯოს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე უნდა ჩაეთვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე.

12. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ ქ. ნ-ს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და მიესაჯოს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე უნდა ჩაეთვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე; 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით დანიშნული სასჯელი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და უნდა მიესაჯოს 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად უნდა ჩაეთვალოს პირობითად. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ქ. ნ-ის მიმართ დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა უნდა შთანთქმას ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ მას დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად უნდა ჩაეთვალოს პირობითად და სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად უნდა დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-2, მე-3 ნაწილებით, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

დაადგინა:

1. რუსთავის რაიონული პროკურორის მოადგილის – ზურაბ კოჭლა-მაზაშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 24 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

2.1. ფ. მ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯოს 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩათვალოს პირობითად და სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი;

2.2. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე ფ. მ-ს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და მიესაჯოს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩათვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე;

2.3. ქ. ნ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 151-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩათვალოს პირობითად;

„ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე ქ. ნ-ს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და მიესაჯოს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩათვალოს პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე;

სსკ-ის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩათვალოს პირობითად;

„ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე ქ. ნ-ს სსკ-ის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით დანიშნული სასჯელი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და მიესაჯოს 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩათვალოს პირობითად;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ქ. ნ-ის მიმართ დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმას ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ მას დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის ზომად განესაზღვროს 1 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩათვალეს პრობითად და სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 1 წელი და 8 თვე;

3. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ ფ. მ-ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია;

4. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 65-ე-66-ე მუხლების თანახმად, ფ. მ-ისა და ქ. ნ-ის ყოფაცქცევაზე კონტროლი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში, განახორციელოს პრობაციის სამსახურმა მსჯავრდებულების საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. დაევალოთ მსჯავრდებულებს, პრობაციის სამსახურის ნებართვის გარეშე არ შეიცვალონ მუდმივი ბინადრობის ადგილი;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**სასჯელის პირობითად ჩათვლა და გამოსაცდელი ვადის
დაწესება სასჯელის მიზნების მიღწევის დამატებით
გარანტიას წარმოადგენს**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№202აპ-25

12 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),

ლ. თევზაძე,

მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ზუგდიდის რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ ფელიქს ჯალალონიას საკასაციო საჩივარი ქუ-
თაისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 5 დეკემბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის

და ბ. გ-ის მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში: 2024 წლის 22 აპრილს, დაახლოებით 18:30 საათზე ზ....ს ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრებმა მ. გ-მა, დ. გ-მა, ბ. გ-მა და გ. გ-მა, ადრე არსებული კონფლიქტური ურთიერთობებიდან გამომდინარე განაწყენებულმა, ამავე ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრებ ნ. კ-ს მის საცხოვრებელ სახლში ეზოში, მ. გ-მა თმებში ჩაავლო ხელი და ძლიერად მოქაჩა თავისკენ. იმავდროულად, ბ. გ-მა, ძალის გამოყენებით, ნ. კ. ეზოდან ქუჩაში გამოიყვანა, რის შედეგადაც ნ. კ-მ წონასწორობა დაკარგა და იქვე მიწაზე დაეცა, ხოლო მიწაზე დაცემულ ნ. კ-ს ბ. მ-ი და დ. გ-ებმა მუშტები, ასევე – ნიხლები, რამდენჯერმე დაარტყეს თავის, წელის და ფეხების არეში. მიღებული დაზიანების შედეგად ნ. კ-მ მიიღო თავის ტვინის შერყევა. ასევე, სისხლჩაქცევები მარჯვენა თვალებდის მიდამოში. თავის მხრივ, გ. გ-მა დაარტყა ფეხი ზურგის არეში და გვერდებზე, ნეკნებთან. ნ. კ-ზე მიყენებული დაზიანებები განვითარებულია რაიმე მკვრივ-ბლავი საგნის (საგნების) ზემოქმედების შედეგად და ერთობლიობაში მიეკუთვნებიან სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის მოუშლელად, რითაც ამ უკანასკნელს მიაყენეს ფიზიკური ტკივილი. რაც შეეხება მიწაზე დაცემული დედამისის ნ. კ-ს დასახმარებლად მისულ მ. გ-ს, მასთან მივიდა მ. გ-ი, რომელმაც მ. გ-ს მუშტი რამდენჯერმე დაარტყა მარცხენა მკლავისა და მუცლის არეში, ხოლო გ. გ-ი კი თმებში სწვდა და ძლიერად მოქაჩა. დაზიანებები განვითარებულია რაიმე მკვრივ-ბლავი საგნის (საგნების) ზემოქმედების შედეგად, ცალ-ცალკე და ერთად აღებულნი, მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის მოუშლელად, რითაც ამ უკანასკნელს მიაყენა ფიზიკური ტკივილი.

2. აღნიშნული ქმედებით:

2.1 გ. გ-მა და მ. გ-მა ჩაიდინეს ცემა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი ჯგუფურად, ორი პირის მიმართ, – დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით;

2.2. დ. გ-მა და ბ. გ-მა ჩაიდინეს ცემა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი ჯგუფურად, – დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით.

3. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 13 ივნისის განაჩენით:

3.1. გ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხ-

ლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვა-
ლა პირობით 1 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით;

3.1.1. გ. გ-ს დანიშნული სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი, 2024 წლის 23 აპრილიდან – 25 აპრილის ჩათვლით;

3.2. დ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით 1 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით;

3.2.1. დ. გ-ს დანიშნული სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი, 2024 წლის 23 აპრილიდან – 25 აპრილის ჩათვლით;

3.3. მ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვა-
ლა პირობით 1 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით;

3.3.1. მ. გ-ს დანიშნული სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი, 2024 წლის 23 აპრილიდან – 25 აპრილის ჩათვლით;

3.4. ბ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1'-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით 1 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით;

3.4.1. ბ. გ-ს დანიშნული სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი, 2024 წლის 23 აპრილიდან – 25 აპრილის ჩათვლით.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ზუგდიდის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა – ფელიქს ჯალალონიამ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდება.

5.1. ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარადგინეს მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – ჯ. გ-მ და ე. რ-მ, რომლებმაც მოითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 5 დეკემბრის განაჩენით ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 13 ივნისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6.1. აღნიშნული განაჩენის თანახმად, მოცემულ შემთხვევაში, საა-

პელაციო პალატაში საქმის განხილვისას დაზარალებულის პოზიცია (თანხმობა) გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ კანონის გამოყენებაზე არ წარმოდგენილა. შესაბამისად, მსჯავრდებულების მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მოქმედება ვერ გავრცელდა.

7. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ზუგდიდის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ფელიქს ჯალალონიამ, რომელიც ითხოვს მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდებას. იმავდროულად, პროკურორი ითხოვს, რომ მსჯავრდებულების მიმართ არ იქნეს გამოყენებული დანიშნული სასჯელების პირობითად ჩათვლა.

7.1. ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე შესაგებელი წარადგინა მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – ჯ. გ-მ და ე. რ-მ, რომლებიც ითხოვენ პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობას, ხოლო, მისი დაშვების შემთხვევაში, გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7¹ მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადანყევითილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, §31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადანყევითილების უფლებას (იხ. *Gorou v. Greece* (No.2) no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

2. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრა: პროკურორმა, რომელიც ითხოვს მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ შეფარდებული სასჯელის გამკაცრებას, იმავდროულად, მსჯავრდებულების მიმართ დანიშნული სასჯელების რეალურად (ითხოვს, რომ მსჯავრდებულების მიმართ არ იქნეს გამოყენებული დანიშნული სასჯელების პირობითად ჩათვლა) მოხდას, ხოლო დაცვის მხარე – შე-

საგებლით – გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვებას.

3. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ ზუგდიდის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ფელიქს ჯალაღონიას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტები სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს: ჯარიმას ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ას ოთხმოციდან ორას ორმოც საათამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

5. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ბრალდების მხარის მოთხოვნას მსჯავრდებულების მიმართ მკაცრი სასჯელის შეფარდებისა და იმის შესახებ, რომ მათ მიმართ გამოყენებული უნდა იქნეს სრულად საპატიმრო სასჯელი, ნაცვლად – საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლებით გათვალისწინებული – განაჩენით დანიშნული სასჯელის პირობით მსჯავრად ჩათვლისა. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის № 1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

6. მოცემულ შემთხვევაში, გ. გ-ს, მ. გ-ს, დ. გ-სა და ბ. გ-ს გასაჩივრებული განაჩენით სასჯელის ზომად განესაზღვრათ – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე, ჩაეთვალით პირობითად და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრათ 1 წელი და 6 თვე. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ ჩადენილი დანაშაულებისათვის მსჯავრდებულებს განუსაზღვრა შესაბამისი მუხლით განსაზღვრული ალტერნატიული სასჯელებიდან ყველაზე მძიმე სახის სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა – მაქსიმუმთან მიახლოებული ხანგრძლივობით.

6.1. რაც შეეხება შეფარდებული სასჯელის პირობითად ჩათვლას, საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ სასჯელის პირობითად ჩათვლისა და გამოსაცდელი ვადის დაწესების მიზანი არ არის და-

ნაშაულის ჩამდენი პირის სისხლისსამართლებრივი ზემოქმედებისგან გათავისუფლება. გამოსაცდელი ვადა ის პირობაა, რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებულმა არ უნდა ჩაიდინოს ახალი დანაშაული და უნდა შეასრულოს მასზე დაკისრებული მოვალეობა, რაც სასჯელის მიზნების მიღწევის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს. შესაბამისად, მუხლის სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის – თავისუფლების აღკვეთა – პირობითად ჩათვლა, არ გულისხმობს სასჯელის უსამართლობას და ვერ უგულებელყოფს მის როლს სასჯელის მიზნების მიღწევაში.

6.2. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ შემამსუშუქებელი გარემოებების არსებობის დროსაც, სასჯელის სახის ან/და ხანგრძლივობის გამოყენების მიზანშეწონილობა შესაფასებელია ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. მოცემულ შემთხვევაში კი, სააპელაციო სასამართლომ გაითვალისწინა მსჯავრდებულების ინდივიდუალური მახასიათებლები და განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას, შესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია) და ასახავს მიდგომას, რომლის თანახმად, „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის № 1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

6.3. საკასაციო სასამართლო, იმავდროულად, ითვალისწინებს, რომ მოცემული საქმის ფარგლებში მსჯავრდებულები – გ. გ-ი, მ. გ-ი, დ. გ-ი და ბ. გ-ი დააკავეს 2024 წლის 23 აპრილს; აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების შესახებ ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 25 აპრილის განჩინებით გაუქმდა დაკავება და მსჯავრდებულები გათავისუფლდნენ სასამართლო სხდომის დარბაზიდან (აღკვეთის ღონისძიების სახით გამოყენებულ იქნა გირაო); საქმეში არ არის წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომ, მოცემულ შემთხვევაში, დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლა (რომლის მოხდის პირობებშიც იმყოფებიან მსჯავრდებულები) ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია).

6.4. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასაციონის მტკიცებას იმის შესახებ, რომ მსჯავრდებულს შეეფარდა ზედმეტად მსუბუქი სასჯელი. ამასთან, მოცემულ შემთხვევაში, ბრალდების მხარეს სასამართლოსათვის არ წარუდგენია რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა სასჯელის უსამართლობას, პრევენციის ან რესოციალიზაციის მიზნებთან შეუსაბამობას, რის საფუძველზეც, შესაძლებელი იქნებოდა მსჯავრდებულისათვის სასჯელის გამკაცრება.

7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, უსაფუძვლოებისა და დაუსაბუთებულობის გამო, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ბრალდების მხარის მოთხოვნას, მსჯავრდებულების – გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ შეფარდებული სასჯელის გამკაცრების თაობაზე.

8. საკასაციო სასამართლო, იმავდროულად, ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო პალატაში საქმის განხილვისას დაზარალებულის პოზიცია (თანხმობა) გ. გ-ის, მ. გ-ის, დ. გ-ის და ბ. გ-ის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ კანონის გამოყენებაზე არ იქნა წარმოდგენილა, მსჯავრდებულების მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მოქმედება ვერ გავრცელდება და ითვალისწინებს, რომ:

8.1. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, კანონის პირველი-მე-4 მუხლების, მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტისა და მე-6 მუხლის მოქმედება ვრცელდება იმ პირზე, რომელმაც შესაბამისი დანაშაული 2024 წლის 1 ივლისამდე ჩაიდინა.

8.2. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, სასჯელისგან უნდა გათავისუფლდეს პირი, რომელმაც ჩაიდინა, მათ შორის, დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით, 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ან „გ“ ქვეპუნქტით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

8.3. დაზარალებულის შესაბამისი პოზიციის/თანხმობის არარსებობისა და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის იმპერატიული ხასიათის დანაწესიდან გამომდინარე, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას მსჯავრდებულების მიმართ გაავრცელოს აღნიშნული მუხლით („ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-2

მუხლის პირველი პუნქტით) გათვალისწინებული შეღავათი.

8.4. მიუხედავად აღნიშნულისა, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის (ერთი მეექვსედით შემცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია), მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის (პირს, რომელიც პირობით მსჯავრდებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის XII თავის შესაბამისად (გარდა იმ დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა, რომელიც გათვალისწინებულია ამ კანონის მე-7 მუხლით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381¹-ე მუხლით, 118-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანაშაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშნით ჩადენის შემთხვევაში) ან 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანაშაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშნით ჩადენის შემთხვევაში), ან ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) და რომელსაც დანიშნული სასჯელი და გამოსაცდელი ვადა, ამ კანონის მე-2-მე-4 მუხლების, მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტისა და მე-9 მუხლის თანახმად, 1 წელზე ნაკლები ვადით უმცირდება, ამ მუხლის საფუძველზე 1 წლით შემცირდეს დანიშნული სასჯელი და გამოსაცდელი ვადა), მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის (ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლება, აგრეთვე ამ კანონის მე-2 მუხლით (გარდა მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა), მე-3 მუხლით, მე-4 მუხლით (გარდა მე-4 მუხლის მე-4 ან მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა) ან მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული სასჯელის შემცირება ვრცელდება ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვადაზე, აგრეთვე სხვა სასჯელზე (გარდა ჯარიმისა, ქონების ჩამორთმევისა, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვისა და სამხედრო წოდების ჩამორთმევისა), ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის (ამ კანონის მე-6 მუხლით გათვალისწინებული ამნისტია ვრცელდება იმ პირზე, რომელიც, 2024 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით: პირობით მსჯავრდებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის XII თავის შესაბამისად) გათვალისწინებით გ. გ-ს, მ. გ-ს, დ. გ-ს და ბ. გ-ს დანიშნული სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე, ჩაეთვალი პირობითად და საქართველოს სსკ-ის 64-ე მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 1 წელი და 6 თვე – „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, უნდა შემცირდეს 1/

6-ით (რაც, დანიშნული სასჯელის ხანგრძლივობის – 1 წელი და 6 თვე – პირობებში შეადგენს 3 თვეს).

8.4.1. იმავდროულად, იმის გათვალისწინებით, რომ, მოცემულ შემთხვევაში, მსჯავრდებულებს არ ჩაუდენიათ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლით ანდა მე-6 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული დანაშაული და ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 13 ივნისის განაჩენის საფუძველზე, 2024 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით იყვნენ პირობით მსჯავრდებული პირები, – ამასთან, ამნისტიის აღნიშნული კანონის საფუძველზე, დანიშნული სასჯელი და გამოსაცდელი ვადა უმცირდებათ 1 წელზე ნაკლები ვადით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, 1 წლით უნდა შეუმცირდეთ დანიშნული სასჯელი და გამოსაცდელი ვადა.

8.4.2. შესაბამისად, გ. გ-ი და მ. გ-ი უნდა გათავისუფლდნენ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, ხოლო დ. გ-ი და ბ. გ-ი საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის განსაზღვრული პირობითი მსჯავრისა და გამოსაცდელი ვადის მოხდისაგან.

9. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ზუგდიდის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ფელიქს ჯალალონიას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, თუმცა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 5 დეკემბრის განაჩენი, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის საფუძველზე, უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

დ ა ა ღ გ ი ნ ა:

1. ზუგდიდის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ფელიქს ჯალალონიას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 5 დეკემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

2.1. გ. გ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ

2.4.1. ბ. გ-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტისა და მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, 1 წლით შეუმცირდეს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ელი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით შეფარდებული სასჯელი და გათავისუფლდეს პირობითი მსჯავრისა და გამოსაცდელი ვადის მოხდისაგან;

3. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

კერძო ნაწილი

1. დანაშაული სიცოცხლის წინააღმდეგ

ოჯახის წევრის განზრახ მკვლელობა ჩადენილი განსაკუთრებული სისასტიკით

განაჩენი საქართველოს სახელმწიფო

№949აპ-24

7 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

**ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. თევზაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ მ. ბ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ვ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 15 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. მ. ბ-ი ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებითა (ოჯახის წევრის მიმართ განზრახ მკვლელობის მცდელობა, განსაკუთრებული სისასტიკით) და საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (განზრახი დანაშაულისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ცივი იარაღის ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის, რაც გამოიხატა შემდეგით:

1.2. მ. ბ-ი ძმასთან და ძმის ცოლ ა. ბ-სთან ერთად ცხოვრობდა ქალაქ ა-ში და მათთან ერთად ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას. 2023 წლის 23 თებერვალს, საღამოს, დაახლოებით 20:00 საათზე, ნასვამ მდგომარეობაში მყოფ მ. ბ-სა და ა. ბ-ს შორის მოხდა სიტყვიერი კონფლიქტი, რადროსაც მ. ბ-მა სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა ა. ბ-ს. ამ უკანასკნელმა მ. ბ-ს უთხრა, რომ შეეწყვიტა მისი ლანძღვა, წინააღმდეგ შემთხვევაში გამოიძახებდა პოლიციას. აღნიშნულით გაბრაზებული მ. ბ-ი ბენზინის გადასხმითა და დანვით დაემუქრა ა. ბ-ს. განზრახვის სისრულეში მოსაყვანად კი მუქარის შემდეგ, მ. ბ-მა სახლი-

დან აიღო პოლიეთილენის ცარიელი ბოთლი და სახლიდან გავიდა. ცოტა ხანში სახლში დაბრუნებულმა მ. ბ-მა მოიტანა ნავთობპროდუქტი სავსე პოლიეთილენის ბოთლი და ზემოხსენებული მუქარის სისრულეში მოსაყვანად, ბოთლში არსებული ნავთობპროდუქტი, მცირეწლოვანი ბავშვის თანდასწრებით თავზე დაასხა ა. ბ-ს, თან ცდილობდა ჯიბიდან ამოეღო სანთებელა და ცეცხლი მოეკიდებინა ა. ბ-სათვის. ამ უკანასკნელმა მოახერხა და ნავთობპროდუქტიანი ბოთლი ხელიდან წაართვა მ. ბ-ს, რის შემდეგაც შეშინებული სახლიდან გაიქცა და დახმარებისათვის სამართალდამცავ ორგანოს მიმართა, რის გამოც მ. ბ-მა ვერღარ შეძლო მისი ზემოხსენებული განზრახვის სისრულეში მოყვანა.

1.3. მ. ბ-ი ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს, 03.12.2021 წლის განაჩენით გასამართლებული იყო საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული განზრახი დანაშაულის ჩადენისათვის და საქართველოს სსკ-ის 79-ე მუხლის თანახმად ითვლებოდა ნასამართლევ პირად, 2023 წლის 23 თებერვლის ღამეს, თან ატარებდა ცივ იარაღს, კერძოდ, ერთ ცალქარხნული წესით დამზადებულ დანას, მაფიქსირებელი მოწყობილობით, რაც ამოღებული იქნა ა-ს შინაგან საქმეთა რაიონული სამმართველოს თანამშრომლების მიერ ბრალდებულის სახით დაკავებული მ. ბ-სის პირადი ჩხრეკისას.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 7 ნოემბრის განაჩენით მ. ბ-სი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლების „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

მ. ბ-ს, დამატებითი სასჯელის სახით 1 წლით შეეზღუდა იარაღთან დაკავშირებული უფლებები;

საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით – 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

დამატებითი სასჯელის სახით 2 წლით შეეზღუდა იარაღთან დაკავშირებული უფლებები;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის თანახმად, დანაშაულთა ერთობლიობით, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და ძირითად სასჯელად განესაზღვრა 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს, 2021 წლის 3 დეკემბრის

განაჩენით, საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს – 17 წლით თავისუფლების აღკვეთას ნაწილობრივ დაემატა წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და მ. ბ.-ს განაჩენითა ერთობლიობით, საბოლოოდ, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 18 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

მთლიანად შეიკრიბა დამატებითი სასჯელის სახით დანიშნული იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა და საბოლოოდ მ. ბ.-ს განესაზღვრა იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 3 წლის ვადით;

მ. ბ.-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2023 წლის 23 თებერვლიდან;

2.2. ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 7 ნოემბრის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა მსჯავრდებულ მ. ბ.-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ვ. ბ.-მ, რომელმაც მოითხოვა მ. ბ.-ს მიმართ გამართლებელი განაჩენის გამოტანა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, ალტერნატივის სახით უფრო მსუბუქი სასჯელის დანიშვნა – ჯარიმის სახით.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 15 ივლისის განაჩენით დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 7 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. 2024 წლის 9 აგვისტოს, მსჯავრდებულ მ. ბ.-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ვ. ბ.-მ საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 15 ივლისის გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა, ხოლო ალტერნატივის სახით საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის მსჯავრდების შემთხვევაში არასაპატიმრო სასჯელის გამოყენება – ჯარიმის სახით.

3.3. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარზე ბრალდების მხარემ წამოადგინა შესაგებელი, რომლითაც ითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. კასატორის პოზიციით, გამამტყუნებელი განაჩენი არ ემყარება უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, არის უკანონო და დაუსაბუთებელი, რის გამოც, მ. ბ-ი ცნობილ უნდა იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილი ბრალდებით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით უნდა დაენიშნოს უფრო მსუბუქი – არასაპატიმრო სასჯელი. კასატორის პოზიციით, მ. ბ-ს მხოლოდ გარკვეული კამათი მოუხდა ა. ბ-სთან და ყველაფერი ამით დასრულდა. მას არ ჰქონია ა. ბ-სის სიცოცხლის მოსპობის განზრახვა და არაფერი გაუკეთებია ამ ყველაფრის სისრულეში მოსაყვანად. დაზარალებულ ა. ბ-სა და ა. ბ-ს ჩვენებები ურთიერთინააღმდეგობრივია და შეიცავს არაერთ უზუსტობას, ასევე არ შეესაბამება სხვა მტკიცებულებებს. შესაბამისად, სამართლოს არ უნდა გაეთვალისწინებინა მათ მიერ სასამართლოსათვის მიწოდებული ინფორმაცია. მართალია, ა. ბ-სი და ა. ბ-სი ადასტურებენ, თითქოს მ. ბ-ს ხელში ეჭირა ბოთლი, მაგრამ გამოძიებამ ვერ დაადგინა მასში რა ესხა. ა. და ა. ბ-ების ტანსაცმელზე, ხალიჩაზე და იატაკზე ბენზინის კვალი არ აღმოჩნდა. ეს პირდაპირ მიუთითებს, რომ მ. ბ-ს მათთვის ბენზინი არ მიუსხამს და ცეცხლის მოკიდება არ უცდია, მაშინ როდესაც ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, მას ჯიბეში ტექნიკურად გამართული სანთებელა ედო. ამასთან, საყურადღებოა შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს ამოღებული პლასტმასის ბოთლი. მიუხედავად იმისა, რომ ამ ბოთლში ბენზინის კვალი აღმოჩნდა აღნიშნული მაინც არ ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ სწორედ ეს ბოთლი ეჭირა მ. ბ-ს. ამოღებული ბოთლი არის 1 ლიტრიანი, ხოლო დაზარალებულმა ა. ბ-მა თავის ჩვენებაში განმარტა, რომ მ. ბ-მა სახლიდან 1,5 ლიტრი ტევადობის ბოთლი წაიღო. ასევე, მოწმე ვ-ის ჩვენების თანახმად, მან მ. ბ-ს მიჰყიდა 5 ლარის ბენზინი. იმ დროისათვის ბენზინის ფასი იყო 3,17 ლარი. შესაბამისად, მ. ბ-მა პირადი საჭიროებისათვის შეიძინა 1,5 ლიტრი ბენზინი, რაც შეუძლებელია ამოღებულ 1 ლიტრიან ბოთლში ჩატეულიყო. მ. ბ-მა, მის მიერ შეძენილი ბენზინი სახლში მიიტანა და შეინახა ფარდულში ისე, რომ გამოძიების პროცესში ეს სავესტო ბოთლი არავის გახსენებია. რაც შეეხება ამოღებულ ბოთლს, მსჯავრდებულს მასთან შემხებლობა არ ჰქონია. ა. ბ-მა არ დაადასტურა გამოძიებისათვის მიცემული ჩვენება. ის ცდილობდა სასამართლოსთვის მიეწოდებინა სწორი ინფორმაცია, რომ მ. ბ-ს არ დაუსხამს ბენზინი ა. ბ-სათვის, თუმცა ბრალდების მხარის დაჟინებულმა პოზიციამ დაედასტურებინა გამოძიებისათვის მიცემული ჩვენება, ა. ბ-სი იძულებული გახდა გაემეორებინა ჩვენება, რაც სინამდვილეს არ შეესაბამება. გარდა ამისა, ა. ბ-ს ჩვენება არ შეესაბამება სხვა მტკიცებულებებს, მათ შორის, მოწმე ს-ს ჩვენებას, რომლის თანახმადაც დადასტურებულია, რომ შემთხვე-

ვის შემდეგ ა. ბ-ი მივიდა მასთან და შველა სთხოვა, მას არ უთქვამს, რომ მ. ბ-მა მისი დანვა სცადა, პირიქით, უთხრა, რომ სახლის დანვას აპირებდა. ასევე, ა. ბ-ს ჩვენება არ შეესაბამება საქმეზე წარმოდგენილ ვიდეოჩანაწერებზე დაფიქსირებულ დროს. ამასთან, მართალია ბრალდებული და დაზარალებულის ოჯახი ცხოვრობენ ერთ სახლში, მაგრამ მ. ბ-ს აქვს თავისი ოთახი, იგი ცხოვრობს ცალკე და ძმის ოჯახთან ერთად არ ეწევა ერთიან საოჯახო მეურნეობას. შესაბამისად, მის მიერ ჩადენილი ქმედება, არ წარმოადგენს ოჯახურ დანაშაულს. რაც შეეხება, საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით მსჯავრდების ეპიზოდს, მ. ბ-ი აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ ქმედებას, იგი ამოღებულ დანას იყენებდა საკვების მომზადების მიზნით, შესაბამისად, მას უნდა დაენიშნოს უფრო მსუბუქი სასჯელი – ჯარიმის სახით.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ მ. ბ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ვ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5.2. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო პალატის მოტივაციას იმ ნაწილში, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ მტკიცებულებათა ერთობლიობით უტყუარად დადასტურდა მ. ბ-სის მიერ ოჯახის წევრის – ა. ბ-ს განსაკუთრებული სისასტიკით განზრახ მკვლელობის მცდელობისა და განზრახი დანაშაულისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ცივი იარაღის ტარების ფაქტები.

5.3. საკასაციო სასამართლო თავდაპირველად აღნიშნავს, რომ დაცვის მხარისთვის სადავოა მ. ბ-სის მიერ ოჯახის წევრის – ა. ბ-ს განსაკუთრებული სისასტიკით განზრახ მკვლელობის მცდელობის ეპიზოდში არსებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობის საკმარისობა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის თაობაზე, ასევე მ. ბ-სის ქმედებაში დანაშაულის ნიშნების არსებობა და საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი.

5.4. ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად დადგენილია და მხარეებიც არ ხდიან სადავოდ, რომ შემთხვევის დღეს მ. ბ-სა და ა. ბ-ს შორის მოხდა შეკამათება. სადავო ფაქტობრივი გარემოებაა, სცადა თუ არა მ. ბ-მა ა. ბ-ს მოკლა, ბენზინი შეიძინა თუ არა მის მოსაკლავად, ამოძრავებდა თუ არა მისი მოკვლის განზრახვა და ეწოდნენ თუ არა მ. ბ-ი და ა. ბ-ი ერთიან საოჯახო მეურნეობას. სადავო ფაქტობრივ გარემოებას, არ წარმოადგენს განზრახი

დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ ცივი იარაღის ტარების ფაქტი.

5.5. პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას სასამართლო სხდომაზე დაკითხული დაზარალებულის – ა. ბ-ს ჩვენებით დადასტურებულია, რომ ოჯახის წევრებთან, მ. ბ-თან, ვ. ბ-თან, ფ. ბ-თან, ა-თან და მ. ბ-სთან ერთად ცხოვრობს ქალაქ ა-ში. მ. ბ-სი არის მისი მეუღლის ძმა. მ. ბ-მა პენიტენციური დაწესებულება შემთხვევამდე დაახლოებით 5 თვით ადრე დატოვა, რის შემდეგაც ცხოვრობდნენ ერთად, მათ შორის, სარგებლობდნენ საერთო საოჯახო ნივთებით. დაზარალებულმა განმარტა, რომ მ. ბ-სი ფხიზელი არის ძალიან კარგი ადამიანი და მასთან პრობლემა არ აქვს. პრობლემები იწყება ალკოჰოლური სასმელის მიღების შედეგად. შემთხვევის დღეს, 2023 წლის 23 თებერვალს, სამსახურიდან სახლში დაახლოებით 17:00 საათზე დაბრუნდა. სახლში, ასევე დაბრუნდა მ. ბ-ც, რომელსაც არყის სუნი ასდიოდა და ბარბაცით დადიოდა. დაახლოებით 19:00 საათზე, მ. ბ-ი ოთახიდან გამოვიდა და დაიწყო გინება მათი მისამართით. სახლში ის და მისი არასრულწლოვანი შვილიშვილი – ა-ი იყვნენ. მან მოუწოდა მსჯავრდებულს დაწყნარებულიყო, მაგრამ უშედეგოდ, იგი კვლავ აგრძელებდა ყვირილს და გინებას. მან დაურეკა ა. ბ-ს, რომელსაც დასახმარებლად მასთან მისვლა სთხოვა, ვინა-მ. ბ-ი იყო ნასვამი და არაადეკვატურად იქცეოდა. მალევე ა. ბ-სი და დედამისი ა. ბ-ი მივიდნენ მათთან. მათ მისვლამდე მ. ბ-ი სახლიდან გავიდა. ა. ბ-ი მალევე წავიდა, ხოლო მათთან სახლში დარჩა ა. ბ-ი. დაახლოებით 20:00 საათზე, მ. ბ-ი სახლში დაბრუნდა, რომელმაც კვლავ დაიწყო გინება მისი მისამართით და ეუბნებოდა, რომ მოიტანდა ბენზინს, პირში ჩაასხამდა და დაწვავდა. რის შემდეგაც, მსჯავრდებულმა სამზარეულოს ფანჯრის რაფაზე დატოვებული პლასტმასის ბოთლი აიღო და გავიდა სახლიდან. დაახლოებით ათ წუთში მ. ბ-ი დაბრუნდა სახლში, მას ხელში ეჭირა პლასტმასის ბოთლი, რომელსაც თავსახური არ ეკეთა, მიუახლოვდა და უთხრა ბავშვი გაეყვანა, რადგან მისთვის უნდა დაესხა და დაეწვა. მ. ბ-მა მას თავზე დაასხა ნავთობპროდუქტი, მან ხელი აუქნია და ნავთობპროდუქტი დაიღვარა იატაკზე და ხალიჩაზე. ა. ბ-ი ცდილობდა მ. ბ-ს შეჩერებას, რა დროსაც მასაც მიესხა ნავთობპროდუქტი. რალაცნაირად მოახერხა და მ. ბ-ს ხელიდან გამოსტაცა ბოთლი და გაიქცა. ბოთლი ღობის ძირას, თოვლზე დააგდო. ამის შემდეგ, დახმარების სათხოვნელად, ს-სთან წავიდა. სარკისი სასწრაფოდ წავიდა მათი ბინის მიმართულებით, საიდანაც დაბრუნდა დაახლოებით ათ წუთში და უთხრა, რომ მ. ბ-ი სახლიდან იყო წასული. დაზარალებული დაბრუნდა თავის სახლში, სადაც იმყოფებოდნენ მისი მცირეწლოვანი შვილიშვილი და ა. ბ-ი. ა. მ დაურეკა დედამისს – ა. ბ-ს, რომელიც კვლავ მივიდა მათთან, სახლში ასევე მივიდნენ მისი

მეუღლე მ. ბ-ი და ფ. ბ-ი, რომლებსაც მოუყვა მომხდარის შესახებ. დარეკა „112-ში“ და აცნობა მომხდარის შესახებ, რის შემდეგაც მათთან სახლში მალევე მივიდა პოლიცია.

5.6. საკასაციო სასამართლო თავდაპირველად აფასებს დაზარალებულის ჩვენებას და განმარტავს, რომ მან დეტალურად აღწერა მის მიმართ მსჯავრდებულის მხრიდან განხორციელებული ქმედებები, ისაუბრა მსჯავრდებულის მხრიდან თავდაპირველად სიტყვიერ შეურაცხყოფაზე, შემდგომ ბენზინით დანვის მუქარაზე, მ. ბ-ს მოთხოვნაზე ოთახიდან გაეყვანა ბავშვი, ვინაიდან აპირებდა მის დანვას და მ. ბ-ს მიერ ბენზინის შესხმის ფაქტზე. დაზარალებულმა ერთმნიშვნელოვნად და კატეგორიულად განმარტა, რომ მსჯავრდებულმა ღია პლასტმასის ბოთლიდან შეძლო და მიასხა ბენზინი, რაც გაშველების პროცესში ასევე შეესხა მის დასახმარებლად მისულ ა. ბ-ს. მან მოახერხა და გამოიქცა სახლიდან. საგულისხმოა, ისიც რომ დაზარალებულმა მ. ბ-ი დაახასიათა დადებითად და მიუთითა, რომ პრობლემები მხოლოდ მას შემდეგ იწყება ოჯახში, რაც მსჯავრდებული მოიხმარს ალკოჰოლურ სასმელს.

5.7. ანალოგიური ფაქტობრივი გარემოებები იქნა დადასტურებული ფაქტის თვითმხილველი მოწმის ა. ბ-ს ჩვენებით, რომელმაც დაადასტურა ჯერ ა. ბ-სა და მ. ბ-ს შორის მომხდარი სიტყვიერი შეკამათება, ხოლო მოგვიანებით მ. ბ-ს მიერ ა. ბ-სათვის ბენზინის შესხმის ფაქტი.

5.8. მოწმის სახით დაკითხული ფ. ბ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ მ. ბ-სი არის ბიძამისი, რომელიც მასთან, დედამისთან – ა. ბ-სთან, მამამისთან – მ. ბ-თან, მეუღლესთან – ს. მ-თან და მათ არასრულწლოვან შვიტან – ა-თან ერთად ცხოვრობს, ქალაქ ა-ში. მოწმის განმარტებით, უშუალოდ შემთხვევის დროს შინ არ იმყოფებოდა, თუმცა 2023 წლის 23 თებერვალს, დაახლოებით 17:00 საათზე, როდესაც სახლში დაბრუნდა მ. ბ-ი, იყო სახლში. მსჯავრდებული იყო მთვრალი, ბარბაცით დადიოდა და შევიდა თავის ოთახში დასაძინებლად. მოგვიანებით ის მამასთან, მ. ბ-თან ერთად წავიდა სოფელ ო-ი, საიდანაც დაბრუნდნენ დაახლოებით 21:20 საათზე, სახლში შესვლისას იგრძნო ბენზინის მძაფრი სუნი. დედამისი ა. ბ-ი იყო ძალიან შეშინებული, ეტყობოდა რომ ნამტირალევი იყო. დედისგან შეიტყო, რომ როდესაც ისინი სახლიდან წასულან მ. ბ-ს ა-სთვის თავზე დაუსხამს ბენზინი. მოწმის განმარტებით ბენზინის სუნი ასდიოდა ა. ბ-საც.

5.9. საკასაციო პალატა საქმეში არსებულ სადავო/უდავო მტკიცებულებებს, აფასებს უტყუარობის თვალსაზრისით, როგორც ინდივიდუალურად, ისე ერთობლივად. კონკრეტული მტკიცებულებები შესაძლოა დამოუკიდებლად ნაკლებინფორმატიული იყოს, თუმცა სხვა მტკიცებულებებ(ებ)ასთან ერთობლიობაში წარმოადგენდეს იმ დამაკავშირე-

ბელ რგოლს, რომელიც საბოლოოდ, ქმნის ლოგიკურ ჯაჭვს განვითარებული მოვლენებთან მიმართებით.

5.10. საკასაციო პალატა დამატებით აღნიშნავს, რომ დაზარალებულ ა. ბ-ს ჩვენება დასტურდება ფაქტის თვითმხილველი მოწმის – ა. ბ-ს ჩვენებით, ამასთან იგი სრულად თანხვედბა – ფ. ბ-ის მიერ სასამართლოში გაკეთებულ განმარტებებს, უდავოდ ცნობილი ს-ის გამოკითხვის ოქმსა და საქმეში არსებულ წერილობით მტკიცებულებებს, მათ შორის ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნასა და ექსპერტ ლ-ს ჩვენებას.

5.11. მოცემულ შემთხვევაში ფაქტის უშუალო თვითმხილველი მხოლოდ დაზარალებული არაა და მისი ჩვენება წინააღმდეგობაში არ მოდის ა. ბ-სის ჩვენებასთან. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ დაზარალებული და მსჯავრდებული ფაქტის თვითმხილველი მოწმის – ა. ბ-სის ნათესავები არიან, შესაბამისად, საქმეში არსებული მტკიცებულებებიდან გამომდინარე არ იკვეთება რაიმე საეჭვო გარემოებები, რაც მიანიშნებს დაზარალებულისა და ა. ბ-სის მიკერძოებაზე და პირად დაინტერესებაზე მსჯავრდებულის საწინააღმდეგოდ. მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც დაზარალებული მსჯავრდებულს დადებით პიროვნებად ახასიათებს.

5.12. მ. ბ-სის ბრალეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებებს შორის საგულისხმოა, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი, რომელშიც მითითებულია, რომ უთავსახურო პლასტმასის ბოთლი, მოყვითალო ფერის სითხით ამოღებული იქნა ეზოსთან, ასფალტიანი გზის მხარეს, ლობიდან გზის მიმართულებით 0,2 მეტრში, სწორედ ამ ბოთლზე მიუთითა შემთხვევის ადგილის დათვალიერებაში მონაწილე ა. ბ-მა და განმარტა, რომ ინციდენტის დროს, ა. ბ-სმა მ. ბ-ს ხელიდან წაართვა აღნიშნული ბოთლი და გაიქცა გარეთ. ბოთლი ამოღებული და დალუქული იქნა კანონით დადგენილი წესით. ამასთან, მოწმე – ვ. ხ-ის ჩვენებითა და ვიდეო კამერების ჩანაწერებით ერთმნიშვნელოვნად დგინდება, რომ ა... არსებულ შპს „რ-ს“ ავტოგასამართ სადგურზე, დანაშაულის ჩადენის დღეს, დაახლოებით 20:00 საათზე, მ. ბ-მა პლასტმასის ბოთლით შეიძინა ბენზინი.

5.13. ქიმიური ექსპერტიზის №.... დასკვნითა და ექსპერტ ლ-ს ჩვენებით კი, უტყუარად იქნა დადასტურებული, რომ ექსპერტიზაზე წარდგენილი პოლიეთილენის ბოთლში არსებული სითხე წარმოადგენს ნავთობპროდუქტს, კერძოდ, ბენზინს. მართალია ექსპერტიზაზე წარდგენილი ა.. და ა. ბ-სის ტანსაცმელზე, ხალიჩაზე და ანანმენდზე არ დაფიქსირდა ნავთობპროდუქტის კვალი, თუმცა ექსპერტიზის კვლევის ნაწილში არსებული შენიშვნისა და თავად ექსპერტის ჩვენებითაც დადასტურებულია, რომ საგანმატარებელზე მოხვედრისას დროის ან ტემპერატურის ზეგავლენით ნავთობპროდუქტი იცვლის თავის პირვანდელ

სახეს, ან სრულიად გარდაიქმნება. შესაბამისად, ექსპერტმა არც გამოორიცხა და არც უარყო, რომ შესაძლოა საკვლევ საგანზე ყოფილიყო ბენზინის კვალი.

5.14. მსჯავრდებულის ბრალეულობის დამადასტურებლად, ასევე მნიშვნელოვანია მხარეების მიერ უდავოდ ცნობილი ს-ის გამოკითხვის ოქმი, რომელიც მართალია ფაქტის თვითმხილველი მოწმე არ არის, თუმცა მომხდარის შემდეგ დაზარალებულთან უშუალო შემხებლობა ჰქონდა, რომელმაც უამბო თავს გადამხდარი მოვლენები.

5.15. მოწმე ს. ა-ის გამოკითხვის ოქმით დადგენილია, რომ ცხოვრობს ა..., ნ-ში. მის მეზობლად ცხოვრობს მ. ბ-ის ოჯახი. 2023 წლის 23 თებერვალს, დაახლოებით 20:00 საათზე, იმყოფებოდა სახლში, რადროსაც მასთან მივიდა მეზობელი, ა. ბ-ი, რომელიც იყო შეშინებული, სტრესულ მდგომარეობაში და ნერვიულობდა. როდესაც ჰკითხა რა ხდებოდა, ა. ბ-მა უპასუხა, რომ მ. ბ-ი არის მთვრალი, ხელში ჰქონდა ბენზინი და აპირებდა მისი და სახლის დაწვას. მას ბოთლი წაურთმევია და გაქცეულა. იგი შეეცადა მის დახმარებას, გადავიდა მის სახლში და ნახა, რომ მ. ბ-ი აღარ იმყოფებოდა შემთხვევის ადგილზე, რის შემდეგაც ა. ბ-ი დაბრუნდა თავის სახლში.

5.14. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ დამოუკიდებლად აღებული ზემოხსენებული გამოკითხვის ოქმით შეუძლებელია იმის დადასტურება, რომ მსჯავრდებურობის დანაშაული მ. ბ-მა ჩაიდინა, ვინაიდან ს. ა-ი ფაქტის თვითმხილველი მოწმე არ ყოფილა. ამასთან დაუშვებელია გამამტყუნებელი განაჩენი დაეყრდნოს მხოლოდ ირიბ ჩვენებებს, თუმცა მიუხედავად აღნიშნულისა სასამართლო მიუთითებს, რომ სხვა მტკიცებულებებთან ერთობლიობაში აღნიშნული მტკიცებულების გამოყენება და შეფასება მომხდარი ფაქტიდან მალევე დაზარალებულის შთაბეჭდილების გაზიარების თვალსაზრისით და სხვა მოწმეთა ჩვენებების სანდოობის და თანხვედრილობის შემომწმების მხრივ, სავსებით შესაძლებელია და არ უგულებელყოფს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს.

5.16. ამდენად, საკასაციო პალატის დასკვნით, საქმეში არსებული პირდაპირი და სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობის გათვალისწინებით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ ფაქტობრივი გარემოებები, რომლებიც დაკავშირებულია მსჯავრდებულ მ. ბ-ს ქმედებებთან – დადგენილია სწორად, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტის დაცვით.

5.17. საკასაციო სასამართლო, ასევე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში ასახულ გარემოებებს, მტკიცებულებებს შორის არსებულ წინააღმდეგობებთან დაკავშირებით. საკასაციო პალატა კვლავაც მიუთითებს, რომ ყველა მოწმის ჩვენება ზუსტად იდენტური ვერ იქნება, მთავარია მოწმეთა ჩვენებებს შორის საქმის

ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ არსებობდეს არსებითი ხასიათის წინააღმდეგობები.

5.18. მოცემულ შემთხვევაში სასამართლოს მიაჩნია, რომ ა. ბ.-სა და ა. ბ.-ს ჩვენებები არის თანმიმდევრული და მათ ჩვენებებში არსებითი ხასიათის წინააღმდეგობები არ იკვეთება. მათ დეტალურად და თანმიმდევრულად მიუთითეს შემთხვევის ადგილზე მოვლენების განვითარების შესახებ. პალატა აღნიშნავს, რომ ა. ბ.-მა და ა. ბ.-მა ერთმნიშვნელოვნად დაადასტურეს მ. ბ.-ს მიერ ა. ბ.-სათვის ბენზინის შესხმის, ა. ბ.-ს მხრიდან მსჯავრდებულის შეჩერების მცდელობისა და ა. ბ.-ს შემთხვევის ადგილიდან გაქცევის ფაქტები. ამასთან, სასამართლო აღნიშნავს, რომ მცირე წინააღმდეგობები, რომლებიც დაფიქსირდა მოწმეთა ჩვენებებს შორის ვერ იქნება მიჩნეული არსებითი ხასიათის წინააღმდეგობებად.

5.19. საკასაციო სასამართლო, ასევე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას მსჯავრდებულის უდანაშაულობის თაობაზე, ვინაიდან ნავთობროდუქტის კვალი არ აღმოჩნდა იატაკიდან და ტანსაცმლიდან აღებულ ანაწმენდებზე. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ კონკრეტულ საგნებზე კვალის დარჩენა დამოკიდებულია ბევრ ფაქტორზე, მათ შორის გარემო პირობებზე და სხვა გარემოებებზე. განსახილველ შემთხვევაში ნავთობროდუქტის კვალის დარჩენასთან დაკავშირებით, ექსპერტმა ცალსახად განმარტა, რომ ნავთობპროდუქტი საგანმატარებელზე მოხვედრისას დროის ან ტემპერატურის ზეგავლენით იცვლის თავის პირვანდელ სახეს, ან სრულიად გარდაიქმნება, შესაბამისად, კვალის აღმოჩენილობა აპრიორი მსჯავრდებულის უდანაშაულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებად ვერ იქნება განხილული.

5.20. საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, რომ მსჯავრდებულს ა. ბ.-ს მოკვლის განზრახვა არ ამოძრავებდა. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლით სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა დანესებულია დამამძიმებელ გარემოებებში განზრახი მკვლელობისათვის. ამ დანაშაულის შემადგენლობისათვის აუცილებელია მიზეზობრივი კავშირის არსებობა ჩადენილ ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის. რაც შეეხება დანაშაულის მოტივს, იგი მრავალფეროვანია და შესაძლებელია აღმოცენდეს მაგალითად: შურისძიების, ეჭვიანობის, შელაპარაკების ნიადაგზე. ამავე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტების თანახმად, დამამძიმებელ გარემოებას წარმოადგენს ამ ქმედების ჩადენა ოჯახის წევრის მიმართ და განსაკუთრებული სისასტიკით. ამასთან, ვინაიდან სახეზეა მატერიალური კატეგორიის განზრახი დანაშაულის შემადგენლობა, შესაბამისად, სისხლისსამართლებრივ

ვი პასუხისმგებლობის საფუძველია აგრეთვე ამ დანაშაულის მცდელობაც, რა დროსაც, უნდა დადგინდეს, რომ დამნაშავის ქმედება წარმოადგენდა ადამიანის სიცოცხლის საფრთხის შექმნის აუცილებელ პირობას. საქართველოს სსკ-ის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, დანაშაულის მცდელობად ითვლება განზრახი ქმედება, რომელიც თუმცა უშუალოდ მიმართული იყო დანაშაულის ჩასადენად, მაგრამ დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი.

5.21. პალატა აღნიშნავს, რომ ქმედების სწორი კვალიფიკაციისთვის უნდა შეფასდეს ქმედება, მათ შორის, ქმედების ჩადენის ხერხი და საშუალება, დამნაშავისა და დაზარალებულის ქცევა, მათი ურთიერთობა, კონფლიქტის მიზეზი და ა.შ. ვინაიდან განზრახვა წარმოადგენს ქმედების სუბიექტური შემადგენლობის ნიშანს და ხშირ შემთხვევაში შესაძლოა მსჯავრდებული უარყოფდეს განზრახვის არსებობას. განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლომ უნდა შეაფასოს რამდენად მოიცავდა მ. ბ.-ს განზრახვა ა. ბ.-ს სიცოცხლის მოსპობას, ხოლო გამოყენებული საშუალება გამოიწვევდა თუ არა განსაკუთრებულ სისასტიკეს, ასევე, ჰქონდა თუ არა მსჯავრდებულს დანაშაულის ბოლომდე მიყვანის შესაძლებლობა და რის გამო არ დადგა სასიკვდილო შედეგი.

5.22. საკასაციო სასამართლო თავდაპირველად მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში მომხდარი მოვლენები შესაძლოა დაიყოს ორ ეპიზოდად, პირველი, როდესაც მ. ბ.-მა სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა დაზარალებულს, გამოავლინა განზრახვა და დაემუქრა, რომ მიიტანდა ბენზინს და დაწვავდა და მეორე, როდესაც განზრახვის სისრულეში მოყვანა დაიწყო, კერძოდ: აიღო პლასტმასის ბოთლი, დატოვა სახლი, შეიძინა ბენზინი, დაბრუნდა სახლში და შეასხა დაზარალებულ ა. ბ.-ს. მართალია, ა. ბ.-მა შეძლო და ა. ბ.-ს დახმარებით თავი დააღწია მსჯავრდებულს, თუმცა მიუხედავად აღნიშნულისა ამგვარი გარემოებები ვერ შეფასდება მკვლელობის განზრახვის არარსებობად. წინარე მოქმედებები, ნათლად მიუთითებს მ. ბ.-ს განზრახვაზე და სურვილზე, რომლის სისრულეში მოსაყვანადაც განახორციელა არაერთი მოქმედება, ხოლო ის გარემოება, რომ შედეგი ვერ იქნა მიყვანილი ბოლომდე განპირობებულია იმით, რომ დაზარალებულმა და ფაქტის თვითმხილველმა მონემ – ა. ბ.-მა ხელი შეუშალეს მას. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მ. ბ.-ს მიერ განხორციელებული მოქმედებების ანალიზი, მათ შორის, დანაშაულის ობიექტური ნიშნების გამოვლენამდე და უკვე შემდგომ განხორციელებული მოქმედებები (დანვით მუქარა, ბენზინის ყიდვა, ბენზინის შესხმა) სუბიექტური შემადგენლობის – განზრახვის ნამდვილობაზე მიუთითებს.

5.23. ეჭვის გამომრიცხავი გარემოებაა, რომ ცეცხლის მოკიდების გზით ადამიანისათვის სიცოცხლის მოსპობა ობიექტურად ძლიერი ტან-

ჯვის და ტკივილის გამომწვევია, რასაც აცნობიერებს ყველა ნორმალური განვითარების ადამიანი. ანალოგიურად განსაკუთრებული ტკივილის და არანაკლები ტანჯვის გამომწვევია გაცნობიერება იმისა, რომ ბენზინის შესხმით და ცეცხლის წაკიდებით ცდილობდა ადამიანი სიცოცხლის მოსპობას. ამ ფაქტობრივი გარემოების ფონზე, მ. ბ-სის მხრიდან, სახეზეა სისასტიკის მომეტებული ხარისხი, რაც ობიექტურად განსაკუთრებულ სისასტიკედ უნდა შეფასდეს.

5.24. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹-ე მუხლის თანახმად, ოჯახური დანაშაული ნიშნავს ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ამ კოდექსის 109-ე, 115-ე, 117-ე, 118-ე, 120-ე, 126-ე, 133¹, 133², 137-ე-141-ე, 143-ე, 144-ე-144³, 149-ე-151¹, 160-ე, 171-ე, 187-ე, 253-ე-255¹, 381¹ და 381² მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას. ოჯახური დანაშაულისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა განისაზღვრება ამ მუხლში აღნიშნული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლით, ამ მუხლზე მითითებით. სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹ მუხლის შენიშვნა კი განსაზღვრავს ოჯახის წევრის ვინაობას და ადგენს, რომ ამ კოდექსის მიზნებისათვის, ოჯახის წევრად, აგრეთვე ითვლებიან პირები, რომლებიც მუდმივად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში არსებული მტკიცებულებებით უტყუარად დასტურდება, რომ ა. ბ-ი და მ. ბ-ი არიან რძალ-მამული, კერძოდ: დაზარალებული მსჯავრდებულის ძმის ცოლია, რომლებიც ცხოვრობენ ერთად და ეწევიან საერთო საოჯახო მეურნეობას, მათ შორის, იყენებენ საერთო საყოფაცხოვრებო საგნებსა და ნივთებს, შესაბამისად სახეზეა ბრალად წარდგენილი ქმედების ისეთი მაკვალიფიცირებელი ნიშანიც, როგორიცაა – ქმედების ჩადენა ოჯახის წევრის მიმართ.

5.25. ამდენად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში ასახულ გარემოებებს, ასევე, დაცვის მხარის მოთხოვნას მ. ბ-სის განზრახ მკვლელობის მცდელობის ეპიზოდში უდანაშაულოდ ცნობისა და გამართლების შესახებ, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს მიერ ფაქტები დადგენილია სწორად, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტის დაცვით და მსჯავრდებულის მიერ ჩადენილ ქმედებებს მიეცა ზუსტი სამართლებრივი შეფასება.

5.26. რაც შეეხება, საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით მ. ბ-ს მსჯავრდების ნაწილს – აღნიშნული სადავო ფაქტობრივ გარემოებას არ წარმოადგენს, ამასთან, დადასტურებულია გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტის მტკიცებულებებით, კერძოდ: ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს, 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით (მ. ბ-ი მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მეორე ნაწილის

„ა“ და ამავე მუხლის მეოთხე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული განზრახი დანაშაულის ჩადენისათვის), ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმითა (მ. ბ-სგან ამოღებული იქნა დასაკეცი დანა) და კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის №... დასკვნით (ამოღებული დანა მიეკუთვნება მჩხვლეტავი – მჭრელი ტიპის ცივი იარაღთა კატეგორიას). ამდენად, სახეზეა საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობის სავალდებულო ყველა ნიშანი – განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ ცივი იარაღის ტარება.

6. სასჯელის დასაბუთება:

6.1. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სისხლის სამართალწარმოების სამართლიანობა ვლინდება სამართლიანი სასჯელის დაკისრებაში, რა დროსაც სასამართლო შებოჭილია ვალდებულებით მის მიერ დანიშნული სასჯელი იყოს ეფექტური და პროპორციული. სასჯელის პროპორციულობა გულისხმობს მის გამოყენებას მნიშვნელოვნად ინდივიდუალიზებული სახით, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება დანაშაულის სიმძიმე, დამნაშავის ბრალი და დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანი.

6.2. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს განამტკიცებს, ასევე საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილიც, რომელიც სასამართლოს ავალდებულებს დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

6.3. სასამართლოს მიერ სასჯელის დანიშვნისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით დადგენილი სასჯელის მიზნები, სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად კი, სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით.

6.4. ამასთან, სასჯელის დანიშვნის დროს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებე-

ბი, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაცქევა ქმედების შემდეგ.

6.5. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ქმედება, რომლითაც მსჯავრი უნდა დაედოს მ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას ვადით თექვსმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილი – ჯარიმას ან თავისუფლების აღკვეთას ვადით ოთხ წლამდე.

6.6. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულად შეაფასა მ. ბ-სის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, გაითვალისწინა ჩადენილი დანაშაულის მოტივი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე და ხერხი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები და საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე, 67-ე და 59-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, მ. ბ-ს მსჯავრდშერაცხილი დანაშაულების ჩადენისთვის ძირითად სასჯელებად განუსაზღვრა შესაბამისი მუხლის ნაწილის სანქციით გათვალისწინებული – თავისუფლების აღკვეთა, რაც სავსებით უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების განხორციელებას.

6.7. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დამატებითი სასჯელის სახით დანიშნული იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვის თაობაზე, ასევე დანაშაულთა და განაჩენთა ერთობლიობით სასჯელთა განსაზღვრის წესს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6.8. სააპელაციო სასამართლომ მ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, ისევე როგორც საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით მსჯავრდების დროს, დამატებით სასჯელად დაუნიშნა იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა.

6.9. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 41-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ დამატებით სასჯელად, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 52¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის თა-

ნახმად, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა დამატებით სასჯელად შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც იგი ჩადენილი დანაშაულისათვის სასჯელად არის გათვალისწინებული ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით. საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილი, რომლითაც ასევე მსჯავრი დაედო მ. ბ-ს სასჯელის სახედ არ ითვალისწინებს იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვას. ამდენად, საქართველოს სსკ-ის 52¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის იმპერატიული დანაშაულის თანახმად, სასამართლომ იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა დამატებით სასჯელად უნდა გამოიყენოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი კონკრეტული დანაშაულისათვის სასჯელად არის განსაზღვრული.

6.10. ასევე საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ სასამართლოს არ აქვს უფლება ანალოგიის წესით განსაზღვროს სასჯელი, ვინაიდან სასჯელის სახე და ზომა პირდაპირ, მკაფიოდ და ნათლად უნდა იყოს კანონში განსაზღვრული. სისხლის სამართალში აღიარებული პრინციპი „nulla poena sine lege“ (არ არსებობს სასჯელი კანონის გარეშე) განმტკიცებულია საქართველოს სსკ-ის პირველივე მუხლში, სადაც ნათქვამია, რომ „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი ადგენს სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველს, განსაზღვრავს, თუ რომელი ქმედებაა დანაშაულებრივი და აწესებს შესაბამის სასჯელს ან სხვა სახის სისხლის სამართლებრივ ღონისძიებას“.

6.11. ამდენად, საკასაციო სასამართლო ნაწილობრივ იზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას მ. ბ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დანიშნული სასჯელის შემსუბუქების შესახებ.

6.12. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ მართალია, საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილი დანაშაულთა ერთობლიობის დროს იძლევა სასჯელთა ნაწილობრივ შეკრების შესაძლებლობას, თუმცა, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენიდან არ იკვეთება, რომ დანაშაულთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის განსაზღვრისას, მოსამართლემ სასჯელის ნაწილობრივ შეკრების პრინციპით იხელმძღვანელა. აშკარაა, რომ ძირითად სასჯელთან მიმართებით სააპელაციო სასამართლომ გამოიყენა სასჯელთა შთანთქმის წესი, ხოლო დამატებით სასჯელთან მიმართებით – შეკრების.

6.13. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლით დადგენილი დანაშაულთა და განაჩენთა ერთობლიობის დროს სასჯელთა დანიშვნის წესი მიემართება როგორც ძირითად, ისე დამატებით სასჯელებს (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 18 ოქტომბერი 642აპ-21 განაჩენი). შესაბამისად, იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო არ ხელ-

მძღვანელობს სასჯელთა ნაწილობრივ ან სრულად შეკრების წესით და მიზანშეწონილად მიიჩნევს სასჯელთა შთანქუტების პრინციპის გამოყენებას, ეს უკანასკნელი უნდა გაავრცელოს როგორც ძირითადი, ისე – დამატებითი სასჯელის მიმართ.

6.14. ამდენად, ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, მ. ბ.-სთვის საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით დანიშნულმა ძირითადმა და დამატებითმა სასჯელმა – 17 წლით თავისუფლების აღკვეთამ და 2 წლით იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვამ უნდა შთანთქმას, საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დანიშნული სასჯელი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა. ასევე, ვინაიდან მ. ბ.-ს მიერ მისთვის მსჯავრდებურობაზე გამოცხადებული დანაშაულები ჩადენილი იქნა პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, უნდა გაუქმდეს მის მიმართ ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი და სასჯელი უნდა დაენიშნოს ამ კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი წესით. კერძოდ, სასამართლო სასჯელის დანიშვნის დროს მიიჩნევს, რომ მ. ბ.-ს საბოლოო სასჯელი უნდა დაენიშნოს განაჩენთა ერთობლიობით სასჯელთა ნაწილობრივი შეკრების პრინციპის გათვალისწინებით, რა დროსაც ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ უნდა დაემატოს წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

6.15. ამასთან, ვინაიდან მ. ბ.-მა მსჯავრდებურობაზე დანაშაულები ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე და საბოლოო სასჯელი უნდა განესაზღვროს განაჩენთა ერთობლიობით, ნაწილობრივ შეკრების პრინციპის გათვალისწინებით, მის მიმართ წინა განაჩენით დანიშნულ სასჯელზე უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი.

6.16. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამნისტია არ ვრცელდება საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლითა და საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლით (გარდა ნარკოტიკების მოხმარებისთვის ადმინისტრაციულ სახელმძღვანელოდ დადებული პირის მიერ ცივი იარაღის ტარებისა) გათვალისწინებულ დანაშაულებზე. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება აგრეთვე იმ პირზე, რომელმაც ჩაიდინა ამ მუხლის პირველი პუნქტით ან/და ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული დანაშაულის მომზადება ან მცდელობა.

6.17. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, სისხლისსამარ-

თლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან უნდა გათავისუფლდეს პირი, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილით თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია. ამავე კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, უნდა გაუნახევრდეს დანიშნული სასჯელი განზრახი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

6.18. მოცემულ შემთხვევაში, მართალია მ. ბ.-სათვის, ამ განაჩენით მსჯავრდმერაცხილ დანაშაულებზე არ ვრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მოქმედება, თუმცა ვინაიდან, მ. ბ.-ს საბოლოო სასჯელი უნდა დაენიშნოს, განაჩენითა ერთობლიობით, რა დროსაც ბოლო განაჩენს ნაწილობრივ უნდა დაემატოს ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით, საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წელი, რომელზეც უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის მოქმედება და დამატებული სასჯელი უნდა შეუმცირდეს 1/6-ით.

6.19. ამასთან, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მართალია მ. ბ.-ს ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით მსჯავრი დაედო საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის, თუმცა ვინაიდან მისთვის მსჯავრად შერაცხილი კვალიფიკაცია მოიაზრებს ქურდობის ჩადენას, იმის მიერ, ვინც ორჯერ ან მეტჯერ იყო ნასამართლეთი სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის ან გამოძალვისათვის (დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით) და დანიშნული აქვს ერთიანი სასჯელი, შესაბამისად მასზე „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი-მე-3 მუხლების მოქმედება ვერ გავრცელდება. თუმცა სახეზეა „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული

შელავათის გამოყენების წინაპირობა, კერძოდ: „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ მ. ბ-სის ინტერესების დამცველი ადვოკატის ვ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ცვლილება შევიდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 15 ივლისის განაჩენში;

3. მ. ბ-სი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით – 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მასვე, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებები;

საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის „კ“ და „მ“ ქვეპუნქტებით დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმას ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და დანაშაულთა ერთობლიობით, მ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა, მასვე, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებები;

5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდეს ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი;

6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატოს ახალქა-

ლაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე შემცირდეს 1/6-ით და განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 10 თვით;

7. განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ, მ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 17 წლითა და 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა, მასვე, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებები;

8. მ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალოს დაკავებიდან – 2023 წლის 23 თებერვლიდან;

9. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მ. ბ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება პატიმრობა გაუქმებულია;

10. საქმეზე არსებული ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადანაცვდეს საქართველოს სსსკ-ის 81-ე მუხლის შესაბამისად, კერძოდ:

დასაკეცი დანა, სანთებელა, პოლიეთილენის ბოთლი მოყვითალო ფერის სითხით და ამოღებული ანაწმენდები – განადგურდეს;

მოწითალო ფერის ხალიჩა, ტანსაცმელი, ასევე მ. ბ-ს პირადი ჩხრეკისას ამოღებული ცხვირსახოცი, გატეხილი სათვალე, კრიალოსანი, ბრალდებულის პირადობის მოწმობა, სიგარეტი და „სამსუხგის“ ფირმის მობილური ტელეფონი – დაუბრუნდეთ კანონიერ მფლობელებს ან მათი ნდობით აღჭურვილ პირს;

დისკები – შენახულ იქნეს სს საქმის სენახვის ვადით;

11. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

12. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**განზრახ მკვლელობა წინასწარი შეცნობით შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე ოჯახის წევრის მიმართ**

**განაჩენი
საქართველოს სახელმწიფო**

№ 1167აპ-24

24 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

**მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. თევზაძე,
ლ. ფაფიაშვილი**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენზე მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატი ი. ნ.-ს საკასაციო საჩივარი.

აღწერითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 მაისის განაჩენით ხ. შ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლის „ე“ და „კ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 18 (თვრამეტი) წლით.

ხ. შ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლით.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელთა შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი და, საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ხ. შ.-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 18 (თვრამეტი) წლით.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის – 18 (თვრამეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთის მოხდა – განესაზღვრა შპს „ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში“ (...) მის გამოჯანმრთელებამდე, რის შემდეგაც, მსჯავ-

რდებულმა სასჯელის მოხდა უნდა გააგრძელოს საერთო წესით.

გაუქმდა ხ. შ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიების სახე – პატიმრობა.

ხ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალა ფაქტობრივი დაკავების დღიდან – 2023 წლის 10 დეკემბრიდან.

საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, ნივთიერ მტკიცებულებად ცნობილი: სუნის კვალის ნიმუშები, ხელის ფრჩხილების ნიმუშები, ხელის მტევნებიდან და სახიდან აღებული ანაწმენდები, ნერწყვის ნიმუში, ხელის კვლის ნიმუშები, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული სამედიცინო მედიკამენტების 4 ცალი ფირფიტა, მონითალო ფერის ლაქებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული პურის 1 ცალი ნატეხი მონითალო ფერის ლაქებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული 2 ცალი დანა მონითალო ფერის ლაქებით, შემთხვევის ადგილზე ამოღებული ჭიქიდან გადატანილი სითხე, შაქარი და ჩაის ფერი, 28 ცალი სიგარეტის ნამწვი, მონითალო ფერის ლაქის ანაწმენდი 8 ცალ სტერილურ ჩხირზე, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული ანაწმენდები 11 ნიმუშად 22 ცალ სტერილურ ჩხირზე, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული რკინის 1 ცალი კარკასი მონითალო ფერის ლაქებით, მცირე ზომის 1 ცალი ქილა სითხით, მონითალო ფერის ლაქებით, ჯ. შ-ს სისხლის ნიმუში, ფრჩხილების ნიმუში, ნაცხის ნიმუში და ანაწმენდები საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ განადგურდეს.

გვამიდან აღებული ხელის კვლები დაერთოს საქმეს მისი შენახვის ვადით.

შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული 1 ცალი ხალათი, 1 ცალი თუთუნის სატენი მონწყობილობა, 1 ცალი ქალაქის ფურცელი წარწერით – „ნეოგენი“, 2 ცალი რეზინის ჩუსტი მონითალო ფერის ლაქებით, 2 ცალი ჭიქა, 1 ცალი კოვზი, 1 ცალი მობილური ტელეფონი შალითასთან ერთად, გადასაფარებელი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი ზენარი და 1 ცალი ე.წ. „პლედი“, 1 ცალი სანთებელა მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი საფულე ნივთებით და მონითალო ფერის ლაქებით, ტელევიზორის 1 ცალი პულტი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი ფეხსაცმლის ე.წ. „მაშველი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი შალითა ნივთებით მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი პლასტიკური ბარათი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი პირსახოცი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი ბალიშის პირი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი საბნის პირი მონითალო ფერის ლაქებით, 1 ცალი პლედი მონითალო ფერის ლაქებით, დივნის შალითიდან ამონაჭერი მონითალო ფერის ლაქებით, ხ. შ-ს ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი და ჯ. შ-ს ტანსაცმელი საქ-

მეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ დაუბრუნდეს მათ მეფლობელებს, ან მათი ნდობით აღჭურვილ პირებს ან დაზარალებულის უფლებამონაცვლეს.

2. აღნიშნული განაჩენით სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ბ. შ-მ ჩაიდინა: განზრახ მკვლელობა, დამამძიმებელ გარემოებებში – წინასწარი შეცნობით შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ოჯახის წევრის მიმართ; სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

ბ. შ. იყო ჯ. შ.-ს ბიძა, ისინი ერთად ცხოვრობდნენ და ეწოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას. ამასთან, ჯ. შ.-ს 2016 წლის 19 აპრილიდან მინიჭებული ჰქონდა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის სტატუსი. 2023 წლის 9 დეკემბრის, ღამის, დაახლოებით 23:00 საათიდან – 10 დეკემბერს ღამის, დაახლოებით 01:00 საათამდე პერიოდში ..., ბ. შ-მ განზრახ მოკვლის მიზნით, დანის გამოყენებით ჭრილობები მიაყენა ძმისშვილს – ჯ. შ.-ს, რომელიც მიყენებული დაზიანებების შედეგად ადგილზე გარდაიცვალა.

2023 წლის 9 დეკემბრის, ღამის, დაახლოებით 23:00 საათიდან – 10 დეკემბერს ღამის დაახლოებით 01:00 საათამდე პერიოდში ...- ბ. შ-მ მოკვლის მიზნით, დანის გამოყენებით ჭრილობები მიაყენა ძმისშვილს – ჯ. შ.-ს, რომელიც მიყენებული დაზიანებების შედეგად ადგილზე გარდაიცვალა. ხმაურზე ეზოში შევიდა ბ. შ.-ს მეზობელი – გ. გ., რომელმაც შეიხედა შ-ების სახლში და ოთახში დაინახა ჯ. შ., რომელიც იყო ჩაკეცილი, ხოლო მის გარშემო იდგა სისხლის გუბე. დასახმარებლად გ. გ-მა სცადა ბ. შ.-ს სახლში შესვლა, მაგრამ ბ. შ-მ, რომელსაც ხელში დანა ეჭირა, დაუყვირა, „არ შემოხვიდე, თორემ შენც იგივეს დაგმართებო“. გ. გ-მ მუქარა აღიქვა რეალურად და გაუჩნდა მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 მაისის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ბ. შ.-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ი. ნ-მ. დაცვის მხარემ სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებული გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და, მის ნაცვლად, გამამართლებელი განაჩენის გამოცანა.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ბ. შ.-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატ-

მა ი. ნ-მ. დაცვის მხარე საკასაციო საჩივრით მოითხოვს გასაჩივრებული გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და, მის ნაცვლად, გამამართლებელი განაჩენის გამოტანას, შემდეგი ძირითადი არგუმენტებით: განაჩენი ემყარება დაინტერესებული და მიკერძოებული პირების – დაზარალებულ გ. გ-სა და მისი მეუღლის – მ. პ-ს ჩვენებებს, რომლებიც ეწინააღმდეგება საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს, რის გამოც, არ უნდა იქნეს გაზიარებული; დაცვის მხარის მოსაზრებით, ხ. შ-ს მიერ ჯ. შ-სათვის ქრილობების მიყენება განპირობებული იყო აუცილებელი მოგერიებით, ვინაიდან, ანგარდაცვლილმა, კონფლიქტისას მას ფიზიკური დაზიანება მიაყენა; შესაბამისად, თავდაცვის ერთადერთი საშუალება იყო, თავდაც მიეყენებინა დაზიანება ჯ. შ-სათვის; რაც შეეხება მუქარის ბრალდების ეპიზოდს, განაჩენი ამ ნაწილშიც ემყარება მხოლოდ დაინტერესებული მონმეების – დაზარალებულ გ. გ-სა და მისი მეუღლის, მ. პ-ს ჩვენებებს.

6. თბილისის პროკურატურის პროკურორი ლევან ვეფხვაძე საკასაციო საჩივრის შესაგებლად მოითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენის უცვლელად დატოვებას, ვინაიდან საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს დასაშვებობის კრიტერიუმებს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო პალატის შეფასებას, რომ ხ. შ-ს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლის „ე“, „კ“ ქვეპუნქტებითა და 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით, დადასტურებულია ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, კერძოდ: დაზარალებულ გ. გ-ს ჩვენებით, მონმეების: მ. პ-ს, შ. ტ-ს, ნ. მ-ს, ლ-ს, გ. კ-ს, ჯ. შ-ს, ა. ჟ-ს, გ. ლ-ს, დ. გ-სა და სხვათა ჩვენებებით, დანაშაულის შესახებ შეტყობინებებით, საცხოვრებელი სახლის დათვალიერების ოქმით, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ბრიგადის პაციენტის სამედიცინო ბარათებით, ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმით, ხ. შ-სა და ჯ. შ-ს მიმართ გამოცემული შემაკავებელი ორდერთა და მათი ოქმებით, ხ. შ-სგან ტანსაცმლის ამოღების ოქმით, გარდაცვლილ ჯ. შ-ს ტანსაცმლისა და ბიოლოგიური ნიმუშების ამოღების ოქ-

მით, ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმით, ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, ხ. შ-ს მიმართ ჩატარებული სტაციონარული სასამართლო ფსიქიატრიულ-ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, ჯ. შ-ს სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის №.... დასკვნითა და მისი გამცემი ექსპერტის ჩვენებით, ქიმიური ექსპერტიზის №.... დასკვნით, დაქტილოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, ფარული ჩანანერიტა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით.

3. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო პალატის შეფასებას, რომ მსჯავრდებულ ხ. შ-ს ნამდვილად სურდა ჯ. შ-ს მოკვლა. ამას ადასტურებს შემთხვევის ადგილზე მისული, დაზარალებულ გ. გ-სა და მონმე მ. პ-ს ჩვენებები, რომლებზე დაყრდნობით დადგენილია, რომ მსჯავრდებულის ხელში შემთხვევის ადგილზე დაინახეს დანა, ხოლო სახლის ოთახში – მოკეცილ მდგომარეობაში მყოფი ჯ. შ., მის გარშემო კი – სისხლის გუბე. როდესაც გ. გ. შეეცადა ოთახში შესვლასა და ჯ. შ-ს დახმარებას, მსჯავრდებული მას დაემუქრა, „არ შემოხვიდე, თორემ შენც იგივეს დაგმართებო“. მონმეტა ჩვენებებით ასევე დგინდება, რომ მსჯავრდებულსა და ჯ. შ-ს ბოლო პერიოდში ჰქონდათ დაძაბული ურთიერთობა და მათი სახლიდან ხშირად ისმოდა კამათის ხმები. ხ. შ. აგრესიული იყო ჯ. შ-ს მიმართ. მონმე მ. პ. დამატებით განმარტავს, რომ დანაშაულის ჩადენის დღეს, შემთხვევამდე, გაიგონა ხ. შ-ს დაყვირება – „მოგკლავ“, რის შემდეგაც, მან დაუყოვნებლივ დარეკა საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ 112-ში, ოპერატორს აუხსნა სიტუაცია და ითხოვა საპატრულო პოლიციის მისვლა. შემდეგ დარეკა ჯ. შ-თან, რათა ეკითხა, დახმარება ხომ არ სჭირდებოდა. მ. პ. ასევე უთითებს, რომ შემთხვევის დროს, აივანზე გასულმა, დაინახა ხ. რომელსაც ხელში დანა ეჭირა, რის შემდეგ, მონმე ეზოში ჩავიდა და გაბრაზებულმა დაუყვირა ხ-ს, რა აყვირებდა. მან კი უპასუხა „ – მოდი, მოდი ნახე ეს, დანა ჩავარტყი და მოვკალი“. მ. პ-ს ძალიან შეეშინდა, ავიდა სახლში, დაუძახა მეუღლეს – გ. გ-ს. ისიც მალევე ადგა და ჩავიდა ეზოში, თავად კი ისევ დარეკა 112-ში. შემდეგ ორივენი ერთად მივიდნენ ხ-ს სახლის ეზოში. მონმემ ასევე განმარტა, რომ აღნიშნულ ფაქტამდე, ჯ-მ მას მუცელზე ჭრილობა აჩვენა და უთხრა, რომ ეს დაზიანება ხ-მ მიაყენა, მან ბოთლი თუ ჭიქა დაამტვრია და ის გადამისვაო. ამდენად, მსჯავრდებულის განზრახვა, რომ მას ნამდვილად სურდა ჯ. შ-ს მოკვლა, ცალსახად დასტურდება მონმეთა – გ. გ-ს და მ. პ-ს ჩვენებებით. მან ადგილზე მისული მეზობლები არც კი შეუშვა ოთახში, რათა დახმარებოდნენ დაჭრილს. მონმეტა ჩვენებებით, უტყუარად დასტურდება, რომ მათი მისვლისას ხ. კვლავ შეიარაღებულია დანით და მოკვლით ემუქრება იმასაც, ვინც ოთახში შესვლას და ჯ-ს დახმარებას

შეეცდება. შესაბამისად, აღნიშნული მტკიცებულებების გაანალიზებითა და ურთიერთშეჯერებით, უტყუარად დასტურდება მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს მიერ დაზარალებულისათვის დანის გამოყენებით, მისი მოკვლის განზრახვით დაზიანებების მიყენების ფაქტი, რაც სრულად გამოორციხავს დაცვის მხარის ვერსიას, რომ ხ. შ. აუცილებელი მოგერიების მდგომარეობაში იმყოფებოდა. აღნიშნული არ დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი არცერთი მტკიცებულებით, სრულად ეწინააღმდეგება მოწმეების – მ. პ.-სა და გ. გ.-ს ჩვენებებსა და საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებს. ამასთან, წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე, სააპელაციო სასამართლომ განიხილა და შეაფასა აუცილებელი მოგერიებისათვის სავალდებულო წინაპირობათა ელემენტები და სავსებით სწორად მიიჩნია, რომ მსჯავრდებული აუცილებელი მოგერიების მდგომარეობაში არ იმყოფებოდა.

4. საკასაციო სასამართლოს სააპელაციო პალატის მსგავსად, ასევე დადასტურებულად მიაჩნია ხ. შ.-ს მიერ გ. გ.-ს მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარის ფაქტიც, კერძოდ: რამდენადაც, შემთხვევის ადგილზე მისული გ. გ., ოთახში ხედავს იატაკზე სისხლის გუბეში ჩამჯდარ, მოკეცილ ჯ. შ.-ს, ხოლო ხ. შ.-ს ხელში უჭირავს დანა, ხელზე ეტყობა სისხლის კვალი, დანას იქნევს მისი მიმართულებით და ოთახში შესვლის შემთხვევაში, ემუქრება იმავეს დამართებით, – ბუნებრივია, რომ გ. გ. მსჯავრდებულის მუქარას აღიქვამდა რეალურად და გაუჩნდებოდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. მსჯავრდებულის მიერ დაზარალებულის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარის ფაქტი, გ. გ.-ს ჩვენების გარდა, ასევე დადასტურებულია მოწმეების – მ. პ.-სა და შ. ტ.-ს ჩვენებებითაც.

5. ნიშანდობლივია, რომ დაზარალებულ გ. გ.-სა და მოწმე მ. პ.-ს ჩვენებების არ გაზიარების რაიმე საფუძველი საკასაციო სასამართლოს არ გააჩნია. ისინი ნეიტრალური მოწმეები არიან, ხოლო მათი ჩვენებები სანდო, დამაჯერებელი და თანმიმდევრულია, ამასთან, სრულად თანხვედნილია როგორც ერთმანეთთან, ისე – საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებთან. მოწმეები არ არიან დაინტერესებული პირები და, ამდენად, მათი მხრიდან ხ. შ.-ს მიმართ რაიმე ინტერესი არ იკვეთება.

6. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიაჩნია, რომ ხ. შ.-მ ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლის „ე“, „კ“ ქვეპუნქტებითა და 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულები.

7. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს მიმართ – უნდა აღსრულდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონი, კერძოდ:

8. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, გაუნახევრდეს დანიშნული სასჯელი განზრახი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა, მათ შორის – დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

9. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება, მათ შორის – იმ დანაშაულზე, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლით.

10. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, ერთი მეექვსედიტ უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

11. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ხ. შ.-ს მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით შეფარდებულ სასჯელზე „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული სასჯელის განახევრება ვერ გავრცელდება, ვინაიდან არ არის წარმოდგენილი დაზარალებულის თანხმობა. ამასთან, რადგან მსჯავრდებულის მიმართ არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და, ამავდროულად, სსკ-ის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილი ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრულ ჩამონათვალში არ ექცევა, მსჯავრდებულის მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შეღავათი – სასჯელის ერთი მეექვსედიტ შემცირება.

12. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ვინაიდან მსჯავრდებულს საბოლოო სასჯელი განსაზღვრული აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლით, დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელთა შთანთქმის წესით, ხ. შ.-ს მიმართ სსკ-ის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით შეფარდებულ სასჯელზე ამნისტიის გავრცელება გავლენას ვერ მოახდენს საბოლოო სასჯელის ზომაზე.

13. საკასაციო სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ საქმის მასალებში წარმოდგენილია შპს „ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის“ დირექტორის 2024 წლის 7 ოქტომბრის №... წერილი, რომლის თანახმად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 მაისის განაჩენით მსჯავრდებული ხ. შ. მოთავსებული იყო აღნიშნულ ცენტრში. წერილის ბოლოში, ხ. შ.-ს ნაცვლად, მითითებულია, რომ „მ. კ.“ 2024 წლის 7 ივნისს განერილ იქნა ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან და სასჯელის მოსახდელად გადაყვანილ იქნა შესაბამის პენიტენციურ დაწესებულებაში. ამდენად, აღნიშნული წერილით დაზუსტებით არ ირკვევა ხ. შ. ამჟამადაც იხდის თუ არა სასჯელს „ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში“.

14. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ი. ნ.-ს საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენი, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის საფუძველზე, უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლითა და 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ხ. შ.-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ი. ნ.-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. შეიცვალოს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენი;

3. ხ. შ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლის „ე“ და „კ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 18 (თვრამეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთა.

4. ხ. შ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 1 (ერთი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი

პუნქტის შესაბამისად, შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და განესაზღვროს 10 (ათი) თვით თავისუფლების აღკვეთა.

5. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელთა შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 109-ე მუხლის „ე“ და „კ“ ქვეპუნქტებით შეფარდებულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმას ნაკლებად მკაცრი და, საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ხ. შ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 18 (თვრამეტი) წლით.

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ ხ. შ-ს სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის – 18 (თვრამეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთის მოხდა განსაზღვრული ჰქონდა შპს „ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში“ (ხ.შ) – მის გამოჯანმრთელებამდე, რის შემდეგაც, მსჯავრდებულს სასჯელის მოხდა უნდა გაეგრძელებინა საერთო წესით.

7. ხ. შ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიების სახე – პატიმრობა, გაუქმებულია.

8. ხ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალოს ფაქტობრივი დაკავების დღიდან – 2023 წლის 10 დეკემბრიდან.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 18 სექტემბრის განაჩენი ნივთმტკიცებათა ნაწილში დარჩეს უცვლელად.

10. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

2. დანაშაული ჯანმრთელობის წინააღმდეგ

ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანებით წარდგენილი ბრალდების გადაკვალიფიცირება ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქ დაზიანებაზე

**განაჩენი
საქართველოს სახალისო**

№1258აპ-24

6 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),

მ. გაბინაშვილი,

ლ. თევზაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა რუსთავის რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ ლაშა მერაბიშვილის საკასაციო საჩივარი თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის
2024 წლის 9 ოქტომბრის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. მ. მ-ი ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ჯანმრთელობის
განზრახ მძიმე დაზიანება, ესე იგი სხეულის დაზიანება, რომელიც სა-
ხიფათოა სიცოცხლისათვის და რომელმაც გამოიწვია სახის წარუშლელ-
ი დამახინჯება) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის, რაც
გამოიხატა შემდეგით:

2022 წლის 13 აგვისტოს, ღამის საათებში, ქ. გ.... სადარბაზოში, მ. მ-
მა მაღაზიაში შელაპარაკების გამო, შურისძიების მოტივით, დანის გა-
მოყენებით ჯანმრთელობის მძიმე ხარისხის დაზიანება მიაყენა რ. ხ-ს,
კერძოდ ს-ას მაღაზიაში, რ. ხ-ი და მ. მ-ი შელაპარაკდნენ, რის შემდე-
გაც მ. მ-ი დაბრუნდა დანით ხელში, გაეკიდა კორპუსებში გაქცეულ რ.
ხ-ს, დაიჭირა №- სადარბაზოში და ცდილობდა მისთვის დანის გამოყე-
ნებით დაზიანების მიყენებას, ერთხელ დაუსვა დანა ცხვირის არეში
და მიაყენა ნაკვეთი სისხლმდენი ჭრილობა, ცხვირის შუალედისა და
მარცხენა ნესტოს სრული დარღვევით, ასევე მუშტები და ფეხები რამ-
დენჯერმე დაარტყა სხეულის სხვადასხვა არეში. მ. მ-ის ქმედებით ფი-
ზიკური ტკივილი განიცადა და სახის წარუშლელი დამახინჯების სა-

ხით, სიცოცხლისათვის სახიფათო ჯანმრთელობის მძიმე ხარისხის დაზიანება მიიღო რ. ხ-მა.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. პირველი ინსტანციის სასამართლომ დადგინა, რომ მ. მ-მა ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული – ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება, რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა ან საერთო შრომისუნარიანობის უმნიშვნელო ან არამყარი დაკარგვა გამოიწვია.

2.2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 11 მარტის განაჩენით, მ. მ-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველ ნაწილზე. მ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა 7250 ლარი. მ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2022 წლის 15 აგვისტოდან 2022 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით და საბოლოოდ, საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის გამოყენებით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა 5000 ლარი.

2.3. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 11 მარტის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ლაშა მერაბიშვილმა და მოითხოვა მ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით დამნაშავედ ცნობა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 9 ოქტომბრის განაჩენით, ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და ცვლილება შევიდა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 11 მარტის განაჩენში. მ. მ-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველ ნაწილზე. მ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა 7250 ლარი. მ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2022 წლის 15 აგვისტოდან 2022 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით და საბოლოოდ, საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის გამოყენე-

ბით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა 5000 ლარი. „ამ-
ნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის
პირველი მუხლის საფუძველზე მ. მ-ი გათავისუფლდა საქართველოს
სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლის-
სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან.

3.2. 2024 წლის 10 ოქტომბერს, რუსთავის რაიონული პროკურატუ-
რის პროკურორმა ლაშა მერაბიშვილმა საკასაციო საჩივრით მომართა
საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა თბილისის სააპე-
ლაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის
9 ოქტომბრის განაჩენში ცვლილების შეტანა, მ. მ-ის საქართველოს სსკ-
ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის
ჩადენისათვის დამნაშავედ ცნობა და მისთვის სამართლიანი სასჯე-
ლის განსაზღვრა.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. კასატორის პოზიციით, გასაჩივრებული განაჩენი უკანონოა, რად-
გან სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით დადგინდა, რომ
რ. ხ-ს ცხვირის მიდამოში არსებული სწორნაპირებიანი ნაწიბური წარუ-
ხოცელია და დროთა განმავლობაში თავისით არ გამოსწორდება, ამას-
თან იწვევს სახის ასიმეტრიას, რითაც დასტურდება მ. მ-ის მიერ ბრა-
ლად შერაცხული დანაშაულის ჩადენა. საქართველოს უზენაესი სასა-
მართლოს პრაქტიკის თანახმადაც სახის წარუშლელი დამახინჯება დაკ-
ვალიფიცირებულია საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლით. ბრალდების
მხარეს მიაჩნია, რომ საქმე თავისი შინაარსით არის მნიშვნელოვანი.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასა-
ციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძ-
ვლიანობა და მიაჩნია, რომ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკ-
მაყოფილდეს ნაწილობრივ და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 9 ოქტომბრის განა-
ჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.2. უპირველეს ყოვლისა საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მხა-
რეთა შორის სადავო გარემოებას არ წარმოადგენს საქმეზე დადგენი-
ლი ფაქტობრივი გარემოებები, რომ მ. მ-მა დაზარალებულ რ. ხ-ს მიაყე-
ნა დაზიანება სახისა და მხრის არეში, რამაც სასამართლო ექსპერტი-
ზის ეროვნული ბიუროს №... სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის თა-
ნახმად გამოიწვია ჯანმრთელობის მსუბუქი დაზიანება, მისი ხანმოკ-
ლე მოშლით. ბრალდების მხარის მიერ სადავოდაა გამხდარი მ. მ-ის ქმე-
დების სამართლებრივი შეფასება, კერძოდ იმ გარემოების დადგენა, რ.
ხ-ისთვის მიყენებული დაზიანება, იწვევს თუ არა სახის წარუშლელ და-
მახინჯებას.

5.3. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება, რომელიც იწვევს სახის წარუშლელ დამახინჯებას ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანების თავისებური სახეა, რადგან იგი არ ხასიათდება ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანებისათვის აუცილებელი ნიშნებით (მაგ. არაა სახიფათო ჯანმრთელობისათვის და სხვა).

5.4. მოცემულ შემთხვევაში, მართალია, რ. ხ-ს დაზიანება მიყენებული აქვს სახის არეში და სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს №... სამედიცინო კომისიური ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილია, რომ „ნაწიბური წარუხოცელია, დროთა განმავლობაში თავისით არ გამოსწორდება, იწვევს სახის ასიმეტრიას. მიმიკის შეცვლას არ იწვევს“, თუმცა აღნიშნული დაზიანება იწვევს თუ არა სახის დამახინჯებას – უნდა შეფასდეს ესთეტიური კრიტერიუმებით, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალურად. საკასაციო პალატა ყურადღებას გაამახვილებს, საქმეში წარმოდგენილ დაზარალებულ რ. ხ-ის განცხადებაზე, რომლის თანახმადაც, იგი არ მიიჩნევს თავს დამახინჯებულად, მიყენებული დაზიანების კვალის გამო, ფსიქოლოგიურ ტანჯვას არ განიცდის და შესაბამისად, მ. მ-ის მიმართ პრეტენზია არ გააჩნია. ამასთან, საქმის მასალებით (№... სამედიცინო კომისიური ექსპერტიზის დასკვნის ფოტოილუსტრაცია) დასტურდება, რომ დაზარალებულის სახეზე არსებული წარუშლელი დაზიანება არ ამახინჯებს მის სახეს, არ არის შესაზარი, არ იწვევს ზიზღს ან სიბრალულს.

5.5. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც ერთი მხრივ სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს №... სამედიცინო კომისიური ექსპერტიზის დასკვნით დადგინდა, რომ რ. ხ-ისთვის მიყენებული ჭრილობები ერთობლიობაში მიეკუთვნება მსუბუქ ხარისხს ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით და ხოლო მეორეს მხრივ, კი საქმის მასალებით არ დადგინდა, რომ მიყენებულმა დაზიანებამ სახის დამახინჯება გამოიწვია – ბრალდების მხარის მოთხოვნა მ. მ-ის ქმედების საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით კვალიფიკაციის თაობაზე საფუძველს მოკლებულია.

5.6. საკასაციო პალატის აღნიშნული დასკვნა არ განსხვავდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დადგენილი პრაქტიკისგან. კერძოდ, საკასაციო პალატამ მიუთითა, რომ იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომ სახეზე არსებული ნაწიბურები არ იწვევს სახის ასიმეტრიასა და მიმიკის მოშლას, ამასთან, ესთეტიკურად არ იწვევს ზიზღს, შეცოდებას ან რაიმე მსგავს განწყობას, ან ემოციებს როგორც დაზარალებულის, ასევე სხვა ობიექტური მესამე პირისათვის, პალატის მოსაზრებით, ვერ ჩაითვლება სახის წარუშლელ დამახინჯებად (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №398აპ-17 გადაწყვეტილება).

5.7. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ ურთიერთშეჯერებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება მ. მ-ის მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა, რისთვისაც იგი ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ.

6. სასჯელის დასაბუთება

6.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სასჯელი სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებას და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს.

6.2. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი ნიშნავს სასამართლოს მიერ დანაშაულისა და დამნაშავის შეფასებას, სასჯელი კი არის კანონის რეაქცია ჩადენილ დანაშაულზე. შესაბამისად, სასჯელი ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა იყოს ინდივიდუალური და ადეკვატური, ამასთან, მას უნდა გააჩნდეს მკაცრად პერსონალური ხასიათი. სასამართლო ხაზს უსვამს სასჯელის სამართლიანობის სწორად განსაზღვრის აუცილებლობას და აღნიშნავს, რომ სასჯელი აუცილებელი და პროპორციული უნდა იყოს კანონის საგანმანათლებლო მიზნების მისაღწევად.

6.3. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, ანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს.

6.4. სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნების განსასაზღვრად, სრულყოფილად უნდა შეფასდეს ყველა ის გარემოება, რაც სასჯელის დანიშვნის დროს არის გასათვალისწინებელი და ასევე ნათლად უნდა იქნეს გაანალიზებული საფრთხე ან საფრთხეები, რაც შექმნა დამნაშავის ქმედებამ.

6.5. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სასჯელის სამართლიანობა ყო-

ველ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა შეფასდეს სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. თითოეული დანაშაული და მისი ჩამდენი პირი ხასიათდება ინდივიდუალურობით, შესაბამისად, დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს თანაზომიერი და პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილ დანაშაულთან.

6.6. საკასაციო სასამართლო სასჯელის დანიშვნისას ითვალისწინებს ჩადენილი ქმედების ხასიათსა და სიმძიმეს, პირის ინდივიდუალურ მახასიათებლებს (მ. მ-მა აღიარა და მოინანია ჩადენილი დანაშაული, მტკიცებულებები მიიჩნია უდავოდ, რითაც ხელი შეუწყო სწრაფი მართლმსაჯულების განხორციელებას), სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობებს და საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნათა მხედველობაში მიღებით, მ. მ-ს უნდა განესაზღვროს – ჯარიმა 12000 ლარი, რაც საკასაციო პალატის შეფასებით სრულად შეესაბამება საქმის ინდივიდუალურ გარემოებებს და მსჯავრდებულის პიროვნებას.

6.7. საკასაციო პალატა არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას მ. მ-ის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლების შესახებ და მიუთითებს, რომ ამნისტიის აქტით დამნაშავე შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, ხოლო მსჯავრდებული შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელისაგან ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელი შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელით.

6.8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 9 ოქტომბრის განაჩენით, მ. მ-ი მსჯავრდებული იქნა საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით და განესაზღვრა სასჯელის სახე და ზომა, რისი გათვალისწინებითაც საქართველოს სსკ-ის 77-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო პალატას, „ამნისტიის შესახებ“ კანონის ფარგლებში, იგი უნდა გაეთავისუფლებინა სასჯელისაგან ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელი შემცირებინა ან შეეცვალა უფრო მსუბუქი სასჯელით.

6.9. საკასაციო პალატა დამატებით მიუთითებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტით გამოძიების შეწყვეტის ერთ-ერთი საფუძველია ამნისტიის აქტი. კერძოდ, გამოძიება უნდა შეწყდეს, ხოლო სისხლისსამართლებრივი დევნა არ უნდა დაიწყოს ან უნდა შეწყდეს თუ გამოცემულია ამნისტიის აქტი, რომელიც პირს ათავისუფლებს ჩადენილი ქმედებისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან. ხსენებული ნორმა ეხება პირებს, რომლებიც არ არიან მსჯავრდებულნი და პროკურორის დისკრეციული უფლებამოსილების მხედველობაში მიღებით, არსებობს წინაპირობები დასმული და განხილული იქნეს საკითხი, ამნისტიის კანონის საფუძველზე, პირის სისხლის-

სამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლებისა და გამოძიების შეწყვეტის შესახებ.

6.10. შესაბამისად, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ როგორც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით, ასევე საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით ერთმნიშვნელოვნად არის დადგენილი ამნისტიის აქტის საფუძველზე დამნაშავის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლებისა და მსჯავრდებულის სასჯელისაგან გათავისუფლების ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელის შემცირების ან უფრო მსუბუქი სასჯელით შეცვლის საფუძველები.

6.11. ამასთან, მართალია მ. მ-მა მსჯავრდებურობიდან დაწვეული ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე, თუმცა „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლება, ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლება, აგრეთვე ამ კანონის მე-2 მუხლით (გარდა მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა), მე-3 მუხლით, მე-4 მუხლით (გარდა მე-4 მუხლის მე-4 ან მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა) ან მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული სასჯელის შემცირება ვრცელდება ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვადაზე, აგრეთვე სხვა სასჯელზე (გარდა ჯარიმისა, ქონების ჩამორთმევისა, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვისა და სამხედრო წოდების ჩამორთმევისა). შესაბამისად, მ. მ-ის მიმართ სასჯელის სახით ჯარიმის განსაზღვრისას, მის მიმართ ვერ გავრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი.

6.12. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, რუსთავის რაიონული პროკურორატურის პროკურორ ლაშა მერაბიშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 9 ოქტომბრის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

დაადგინა:

1. რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ლაშა მერაბიშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 9 ოქტომბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. მ.მ-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

4. მ.მ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა 12000 ლარი.

5. საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით (2022 წლის 15 აგვისტოდან 2022 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით), მ.მ-ს დანიშნული სასჯელი შეუმსუბუქდეს და მოსახდელად განესაზღვროს ჯარიმა 5000 ლარი.

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მ.მ-ის მიმართ რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 11 მარტის განაჩენით დანიშნული სასჯელი ჯარიმა 5000 ლარი აღსრულებულია.

7. მ.მ-ის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება გირაო გაუქმებულია.

8. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მ.მ-ს დაბრუნებული აქვს ჩამორთმეული პასპორტი და პირადობის მოწმობა.

9. საქმეს დართული ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადაწყდეს შემდეგნაირად:

დანა, ლაქები, სისხლის ნიმუში, ნერწყვის ნიმუში, ხელის კვლები – განადგურდეს;

ტანსაცმელი – დაუბრუნდეთ მათ კანონიერ მფლობელებს;

დისკი – შენახულ იქნეს სს საქმის შენახვის ვადით.

10. განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის და აღსასრულებლად მიექცევა გამოტანისთანავე;

11. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის
ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება, რამაც მისი
ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია, ჩადენილი შეზღუდული
პესაძლებლობის პირის მიმართ**

**განაჩენი
საქართველოს სახალმოდ**

№ 1051აპ-24

20 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

**მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ნ. სანდოძე,
ლ. ფაფიაშვილი**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 16 მაისის განაჩენზე ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილის – ალექსანდრე კოდუას საკასაციო საჩივარი.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, მ. ჟ-ს ბრალად ედება ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება, რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია, ჩადენილი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის მიმართ, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით. აღნიშნული გამოიხატა შემდეგით:

2024 წლის 12 იანვარს, დაახლოებით 01:00 საათზე, ხ-ს მუნიციპალიტეტის ხ-ს ადმინისტრაციულ ერთეულში მდებარე მ. ჟ-სა და მისი დის – ი. ჟ-ს – საცხოვრებელ სახლში, მ. ჟ-მ, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირს (აღენიშნება მენჯ-ბარძაყის ამოვარდნილობა და გადაადგილდება ხელჯოხით) – ი. ჟ-ს წაართვა ხელჯოხი, ჰკრა ხელი, წააქცია და თავის მიდამოში ხელჯოხის ერთხელ დარტყმით, მიაყენა ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება, რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია.

2. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 1 აპრილის განაჩენით მ. ჟ-ს ქმედება საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

მ. ჟ., – დაბადებული ... წელს, სასამართლობის არმქონე – ცნობილ

იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლით, რაც, საქართველოს სსკ-ის 63-ე, 64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობითად, 1 (ერთი) წლის გამოსაცდელი ვადით.

მ. ჟ-ს სასჯელის ვადად ჩაეთვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2024 წლის 12 იანვრიდან 2024 წლის 28 მარტის ჩათვლით.

მ. ჟ-ს ყოფაქცევაზე კონტროლი და დახმარება პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში დაევალა პრობაციის ბიუროს, მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

გაუქმდა მ. ჟ-ს მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – გი-რაო.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილე, ალექსანდრე კოდუამ. აპელანტმა მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ – მ. ჟ-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში და შესაბამისი სასჯელის განსაზღვრა.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 16 მაისის განაჩენით ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 1 აპრილის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 16 მაისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილემ, ალექსანდრე კოდუამ. კასატორი საკასაციო საჩივრით მოითხოვს გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ, მ. ჟ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში და შესაბამისი სასჯელის შეფარდებას, შემდეგ გარემოებათა გამო: საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უდავოდ დადგენილია, რომ ი. ჟ-ს აქვს მენჯ-ბარძაყის ამოვარდნილობა და გადაადგილდება ხელჯოხით, რაც იმას ნიშნავს, რომ დაზარალებულს რეალურად აქვს შეზღუდული ფიზიკური შესაძლებლობა. ის გარემოება, რომ დაზარალებულმა არ ისარგებლა მისთვის კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილებით (არა ვალდებულებით) და აღნიშნული სტატუსის მისაღებად არ მიმართა კომპეტენტურ ორგანოს – არ გამორიცხავს დანაშაულის ჩადენას – მითითებული დამამძიმებელი გარემოებით. სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკასა და საერთაშორისო კანონმდებლობას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა

ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილის, ალექსანდრე კოდუას საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ იგი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო პალატის შეფასებას, რომ საქმეში არსებული და მხარეთა მიერ უდავოდ მიჩნეული მტკიცებულებების ერთობლიობით, კერძოდ: გამოძიების დაწყების აღრიცხვის ბარათით, შეტყობინებით, პატაკით, დაზარალებულ ი. ჟ.-ს, მოწმეების: რ. გ.-ს, შ. ბ.-ს, კ. გ.-ს, ნ. ბ.-ს, ს. კ.-ს, ნ. ც.-ს, ბ. ბ.-ს, კ. კ.-ს, თ. თ.-ს, დ. ბ.-ს გამოკითხვის ოქმებით, მ. ჟ.-ს აღიარებითი ჩვენებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, ნიმუშის აღების ოქმებით, დაკავების ოქმით, შემაკავებელი ორდერითა და შემაკავებელი ორდერის ოქმით, ამოღების ოქმებით, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით, ამოღებული ნივთმტკიცებებითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით, დასტურდება მ. ჟ.-ს მიერ ოჯახის წევრის – დის ი. ჟ.-ს ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანების ფაქტი, რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია.

3. რაც შეეხება ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრით წამოჭრილ სადავო საკითხს, საკასაციო სასამართლომ უნდა შეაფასოს, მ. ჟ.-მ ჩაიდინა თუ არა დანაშაული მაკვალიფიცირებელი ნიშნით, კერძოდ, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის მიმართ, ბრალდების შესახებ დადგენილების კვალიფიკაციის მიხედვით – საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით.

4. სააპელაციო პალატა მოიხმობს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას (იხ. 2023 წლის 1 ივნისის განაჩენი, №208აპ-23 საქმეზე) და განმარტავს, რომ ვინაიდან დაზარალებულ ი. ჟ.-ს არ აქვს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსი და არ არის წარმოდგენილი მისთვის მინიჭებული სტატუსის დამდგენი შესაბამისი დოკუმენტი, პალატა მოკლებულია შესაძლებლობას, დამოუკიდებლად განსაზღვროს დაზარალებულის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსი. ამდენად, მ. ჟ.-ს ქმედების დაკვალიფიცირება საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით არ გამომდინარეობს კანონის მოთხოვნებიდან და პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება, მისი ქმედების საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის პირველ ნაწილზე გადაკვალიფიცირების თაობაზე, კანონიერია. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო პალატის განმარტებას, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: იმისათვის, რათა პირის ქმედება დაკვალიფიცირდეს, წინასწარი შეცნობით, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის მიმართ ჩადენილად, მნიშვნელოვანია ორი გარემოების ერთდროულად არსებობა: პირი ნამდვილად უნდა იყოს

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე და ამის შეცნობა უნდა იყოს შესაძლებელი დანაშაულის ჩამდენი პირისათვის.

6. საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ი. ჟ-ს ოფიციალურად შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის სტატუსი არ გააჩნია. საქმეში წარმოდგენილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ხ-ს სერვისცენტრის 2024 წლის 29 იანვრის წერილის თანახმად, დასტურდება, რომ ი. ჟ-ს ოჯახი არაა რეგისტრირებული სახელმწიფო გასაცემლების მიმღებთა ერთიან ბაზაში, არ იღებს რაიმე სახის სახელმწიფო გასაცემელს (სახელმწიფო პენსიას, სოციალური პაკეტი, სახელმწიფო კომპენსაცია).

7. მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებით, დაზარალებულ ი. ჟ-ს გამოკითხვის ოქმით დადგენილია, რომ ცხოვრობს ხ-ს მუნიციპალიტეტის ხ-ს ადმინისტრაციულ ერთეულში მდებარე მ. ჟ-ს და თავის კუთვნილ საცხოვრებელ სახლში, მ. ჟ-სთან ერთად. დაზარალებულს აქვს ჯანმრთელობის პრობლემა, კერძოდ, მენჯ-ბარძაყის ამოვარდნილობა, რის გამოც, 3-4 წელია გადაადგილდება ხელჯოხით. ი. ჟ-ს განმარტებით, მას ხელჯოხის გარეშე გადაადგილება არ შეუძლია. მათი ოჯახი რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველთა ოჯახების ბაზაში. ამ ეტაპზე სოციალურ დახმარებას არ იღებენ. 2024 წლის 11 იანვარს ის და მ. იმყოფებოდნენ სახლში, დღის მეორე ნახევარში მ-მ ჩააბარა სახლში მოყვანილი დაფნის ფოთოლი. ი. ჟ-მ ჰკითხა, თუ რა ფასად ჩააბარა და სად წაიღო მიღებული შემოსავალი, რაზეც მან უპასუხა, რომ დაფნა იყო 120 ლარის ღირებულების, მაგრამ თანხა არ ჰქონდა. ამის გამო, დაზარალებული გაბრაზდა და შეელაპარაკა მ-ს, რომელიც იყო ნასვამი. ამ დროს იქნებოდა, დაახლოებით, 2024 წლის 12 იანვრის 01.00 საათი, დაზარალებული ადგა და ხელჯოხის მეშვეობით, გაემართა საპირფარეშოსკენ. ამ მომენტში მ. ჟ-მ ხელიდან წაართვა ხელჯოხი, რომლითაც გადაადგილდებოდა, ხელი ჰკრა და წაიქცა, ხოლო წაქცეულს მ-მ ხელჯოხი ერთხელ ძლიერად ჩაარტყა თავის არეში. ი. ჟ-ს თავიდან წამოუვიდა სისხლი და იგრძნო ძლიერი ფიზიკური ტკივილი, რის გამოც, მან დაიკივლა. დაზარალებულმა დამოუკიდებლად ვერ შეძლო წამოდგომა და თვითონ მ-მ შეიყვანა სახლში. რამდენიმე წუთში მივიდა სამედიცინო დახმარების ბრიგადა და აღმოუჩინეს სამედიცინო დახმარება.

8. საკასაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 1 ივნისის №208აპ-23 გადაწყვეტილებაში განმარტებულია, რომ ვინაიდან პირს არ აქვს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსი და არ არის წარმოდგენილი მისთვის მინიჭებული სტატუსის დამდგენი შესაბამისი დოკუმენტი, პალატა მოკლებულია შესაძლებლობას, დამოუკიდებლად განსაზღვროს დაზარალებულის შეზღუ-

დული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსი.

9. მითითებულ გადანყვეტილებაში მოყვანილი ფაქტობრივი გარემოებები უნდა გავმიჯნოთ საკასაციო სასამართლოს მიერ ამჟამად განსახილველი საქმის გარემოებებისგან, კერძოდ: №208აპ-23 გადანყვეტილების მიხედვით, გ. კ-მ, გენდერული ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, ვაიფაის აპარატის, ე.წ. „როუტერის“ თავის არეში რამდენჯერმე დარტყმით, ჯანმრთელობის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება მიაყენა ს. ვ-ს, რომელსაც წარსულში მიღებული ფიზიკური ტრავმების გამო, შეზღუდული ჰქონდა თავისუფალი გადაადგილების უნარი. განსახილველ საქმეზე კი, მ. ჟ. დაზარალებულ ი. ჟ-ს შეზღუდულ შესაძლებლობას, რაც მსჯავრდებულს კარგად აქვს შეცნობილი, იყენებს მის წინააღმდეგ, ხელიდან ართმევს სწორედ იმ ხელჯოხს, რომლითაც გადაადგილებოდა, შემდეგ ხელს ჰკრავს და ნააქცევს, ნაქცეულს კი ხელჯოხს თავის არეში ერთხელ ძლიერად ურტყამს, რის შემდეგაც, დაზარალებული დამოუკიდებლად წამოდგომასაც კი ვერ ახერხებს და თვითონ მ-ს შეჰყავს სახლში.

10. განსახილველ საქმეზე ცალსახად დასტურდება, რომ, ერთის მხრივ, დაზარალებულ ი. ჟ-ს აქვს მყარი, აშკარად გამოხატული და თვალსაჩინო ფიზიკური დარღვევა, რაც მსჯავრდებულისათვისაც ცნობილია, ხოლო, მეორე მხრივ, მ. ჟ. მისი ქმედებით – ჯოხის წართმევით, ხელის კვრითა და ნაქცევით – დაზარალებულის შეზღუდულ შესაძლებლობას იყენებს ი. ჟ-ს წინააღმდეგ, რის შედეგადაც, ართმევს და ობიექტურად უზღუდავს თავდაცვის თანაბარ, თანასწორ შესაძლებლობას. ასეთ ვითარებაში, საკასაციო პალატის მოსაზრებით, აღარ არის საჭირო, განსხვავებით წინა საქმისგან, შშმ სტატუსის დამატებით დადგენა.

11. გარდა ზემოაღნიშნულისა, შეზღუდული შესაძლებლობების ქონა, როგორც მაკვალიფიცირებელი გარემოება, სისხლისსამართლებრივი მიზნებისათვის უნდა შეფასდეს არა მარტო მკაცრად ფორმალური მიდგომით, კერძოდ, სასამართლო ყოველთვის არ უნდა შემოიფარგლოს მხოლოდ იმ ფაქტით, რომ დაზარალებულს შესაბამისი ორგანოს მიერ არ აქვს მინიჭებული შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსი, არამედ – სასამართლომ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმის ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, უნდა დაადგინოს და შეაფასოს, იკვეთება თუ არა შესაძლებლობათა შეზღუდვის რეალურად და ფაქტობრივად გამოხატული დარღვევები, რამაც შესაძლოა, ხელი შეუშალოს, გავლენა იქონიოს პირის თავდაცვის უნარიანობაზე და მიუთითებდეს მის მოწყვლადობას. შეზღუდული შესაძლებლობების ქონის მაკვალიფიცირებელ გარემოებად მიჩნევით, კანონმდებლის მიზანიც სწორედ ის იყო, რომ ხაზი გაესვა შეზღუდული შესაძლებლო-

ბების მქონე პირთა დაცვის მომეტებულ საჭიროებაზე.

12. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ პირის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ოფიციალური სტატუსის არარსებობის განმაპირობებელი გარემოებები, შესაძლებელია აგრეთვე იყოს ისეთი მოცემულობა, როგორიცაა, მაგალითად: მითითებულ საკითხზე საერთოდ ინფორმაციის არქონა, სერვისების ხელმისაწვდომობაზე ფიზიკური სიშორე და სხვა ობიექტური მიზეზები. დასაშვებია ისეთი ვითარებაც, როდესაც პირმა კომპეტენტურ ორგანოს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ოფიციალური სტატუსის მოსაპოვებლად მიმართა, მაგალითად, დანაშაულის ჩადენამდე ერთი ან რამდენიმე დღით ადრე, რა დროშიც, კანონით დადგენილი პროცედურების გავლისა და შესაბამისი დასკვნის გაცემის პროცესში, ვერ მოესწრო მისთვის შშმ სტატუსის მინიჭება. ყოველივე აღნიშნული კი გამოიწვევს პირის უფლებრივად არათანასწორ მდგომარეობაში ჩაყენებას.

13. ამავდროულად, ხაზგასასმელია, რომ სასამართლო არ ადგენს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსს, სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის თვალსაზრისით და სასამართლოს დასკვნა ამ მიმართებით არ უთანაბრდება პირისათვის შშმ პირის სტატუსის მინიჭებას (რაც განსაზღვრულია კანონით დადგენილი წესითა და შესაბამისი პროცედურის გავლით). სასამართლო აფასებს მხოლოდ იმ გარემოებას, ობიექტურად და რეალურად იკვეთება თუ არა პირის ფიზიკური, ფსიქიკური, ინტელექტუალური ან სენსორული დარღვევები, რამაც, შესაძლოა, ხელი შეუშალოს, გავლენა იქონიოს მის თავდაცვისუნარიანობაზე და მიუთითებდეს პირის განსაკუთრებულ მოწყვლადობას, რაც ვერ იქნება მიჩნეული სასამართლოს მიერ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის სტატუსის დადგენად და, შესაბამისად, შშმ სტატუსის დამდგენ სათანადო დოკუმენტად. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აზუსტებს, რომ სისხლისსამართლებრივი მიზნებისათვის შეზღუდული შესაძლებლობების განსაზღვრა, ყოველთვის არ უნდა იყოს მხოლოდ პირის სტატუსსა და მის მიერ საკუთარი უფლების გამოყენება/არგამოყენებაზე დამოკიდებული, არამედ აღნიშნული უნდა დადგინდეს, ყოველი კონკრეტული საქმის ინდივიდუალური ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე.

14. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მ. ჟ-მ დანაშაული ჩაიდინა – მაკვალიფიცირებელი ნიშნით – შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირის მიმართ. ამდენად, უნდა შეიცვალოს მის მიმართ მსჯავრად შერაცხილი ქმედების კვალიფიკაცია და მ. ჟ-ს მსჯავრი უნდა დაედოს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის.

15. რაც შეეხება სასჯელს, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი. განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავეს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავეს წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაცქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავეს რესოციალიზაცია.

16. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, თუ მსჯავრდებულმა ჩაიდინა განზრახი ნაკლებად მძიმე ან გაუფრთხილებელი დანაშაული და იგი აღიარებს დანაშაულს ან/და თანამშრომლობს გამოძიებასთან, სასამართლო უფლებამოსილია დაადგინოს, რომ დანიშნული სასჯელი ჩაითვალოს პირობითად, თუ მსჯავრდებული წარსულში ნასამართლევი არ ყოფილა განსაკუთრებით მძიმე ან განზრახი მძიმე დანაშაულის ჩადენისათვის.

17. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილი ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ხუთ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

18. საკასაციო სასამართლომ შეაფასა, როგორც სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე, 53-ე-53'-ე მუხლების მოთხოვნები, კერძოდ, დანაშაულის სიმძიმე და ხასიათი (ჩადენილია ნაკლებად მძიმე კატეგორიის გან-

ზრახი, ძალადობრივი ხასიათის დანაშაული), მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი (აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ დანაშაულს, სადავოდ არ გაუხდია ბრალდების მხარის მტკიცებულებები, რითაც ხელი შეუწყო სწრაფი მართლმსაჯულების განხორციელებას, წარსულში არ არის ნასამართლევი, დაზარალებულს მის მიმართ პრეტენზია არ გააჩნია) და დამამძიმებელი (დანაშაული ჩადენილია ოჯახის წევრის მიმართ) გარემოებების მხედველობაში მიღებით, მიაჩნია, რომ მ. ჟ-ს, საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი წესით (ამ მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას) უნდა მიესაჯოს – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების გამოყენებით, უნდა ჩაეთვალოს პირობით მსჯავრად, იმავე გამოსაცდელი ვადით. აღსანიშნავია, რომ მსჯავრდებული სრულად აკმაყოფილებს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ, პირობითი მსჯავრის დანიშვნისათვის აუცილებელ წინაპირობებს, სახელდობრ, მან ჩაიდინა განზრახი ნაკლებად მძიმე დანაშაული, რომელსაც აღიარებს, ასევე თანამშრომლობს გამოძიებასთან და წარსულში ნასამართლევი არ ყოფილა. აქვე საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მ. ჟ-ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით გათვალისწინებული შეღავათები ვერ გავრცელდება ამავე კანონის მე-9 მუხლის მეორე პუნქტის დანაწესიდან გამომდინარე (ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით ან მე-4 მუხლის მე-4 ან მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებული სასჯელის შემცირება ვრცელდება მხოლოდ ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე), ვინაიდან მან ჩაიდინა ოჯახური დანაშაული.

19. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილის ალექსანდრე კოდუას საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 16 მაისის განაჩენი უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დაადგინა:

1. ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილის – ალექსანდრე კოდუას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 16 მაისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. მ. ჟ-ს ქმედება, დაკვალიფიცირებული საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით, გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილზე.

4. მ. ჟ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 4 (ოთხი) წლით, რაც, საქართველოს სსკ-ის 63-ე, 64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩათვალოს პირობით მსჯავრად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 4 (ოთხი) წელი.

5. მ. ჟ-ს სასჯელის ვადად ჩათვალოს დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2024 წლის 12 იანვრიდან 2024 წლის 28 მარტის ჩათვლით.

6. მსჯავრდებულ მ. ჟ-ს დაეკისროს მოვალეობა – საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე, არ შეიცვალოს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი, ხოლო მის ყოფაცქევაზე კონტროლი და დახმარება პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში დაევალოს პრობაციის ბიუროს, მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

7. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მ. ჟ-ს მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია.

8. ნივთმტკიცებები: სისხლის, ნერწყვისა და ხელის ანაბეჭდის ნიმუშები, შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას ამოღებული ნაწილაკები – განადგურდეს, ხოლო: ხის ხელკეტი, ბალიშის პირი, მ. ჟ-სა და ი. ჟ-ს ტანსაცმელი – დაუბრუნდეთ მათ მესაკუთრეებს.

9. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

3. დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლების წინააღმდეგ

**სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, ჩადენილი ოჯახის წევრის
მიმართ**

**ბანაჩანი
საქართველოს სახელმწიფო**

№ 1183აპ-24

28 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

**ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. თევზაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ჯ. შ.-სა და მისი
ინტერესების დამცველის ადვოკატ ნ.-ის საკასაციო საჩივარი თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის
2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. ჯ. შ. ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 11¹, 151-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, რო-
დესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების
საფუძვლიანი შიში, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ), რაც გამოიხატა
შემდეგით:

1.2. 2022 წლის დეკემბრის თვიდან 2023 წლის თებერვლამდე დროის
პერიოდში ჯ. შ. სოციალური ქსელის – „...“-ის მეშვეობით სისტემატუ-
რად ახორციელებდა სიცოცხლის მოსპობის მუქარას ბ... მცხოვრები
ძმის – ვ. შ.-ს მიმართ, კერძოდ ეუბნებოდა, რომ არ გაახარებდა, დაუ-
ობლებდა შვილებს, გაიზიარებდა დალუპული მშობლების ბედს. აღნიშ-
ნული ქმედებების შედეგად ვ. შ.-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების
საფუძვლიანი შიში.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმე-
თა კოლეგიის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენით ჯ. შ. ცნობილ იქნა დამ-
ნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვე-

პუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით განსაზღვრული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, ჯ. შ-ს განაჩენით ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

ჯ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო – 2024 წლის 8 ივლისიდან.

2.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრეს მსჯავრდებულმა ჯ. შ-მა და მისი ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – ლ-ამ და ნ-მა, რომლებმაც მოითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება, ჯ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობა და მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენით, დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. 2024 წლის 17 ოქტომბერს, მსჯავრდებულმა ჯ. შ-მა და მისმა ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ნ-მა საკასაციო საჩივრით მომართეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად, გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

4. კასატორთა არგუმენტები:

4.1. კასატორთა პროზიციით, გასაჩივრებული გამამტყუნებელი განაჩენი უკანონოა, ვინაიდან საქმეში არ არსებობს საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რაც უტყუარად დაადასტურებდა ჯ. შ-ს ბრალეულობას. სასამართლოს არ უნდა გაეზიარებინა დაზარალებულის ჩვენება, ვინაიდან სწორედ მის მიერ გაგზავნილ შეტყობინებებს პასუხობდა მსჯავრდებული. ვ. შ. უშვერი სიტყვებით მოიხსენიებს ჯ. შ-ს,

ხოლო მის მიერ გაგზავნილ შეტყობინებებს დამცინავად უდგება, რაც ნათლად ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ დაზარალებულს მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში არ გასჩენია. მას მხოლოდ მობეზრდა ჯ. შ-ის მხრიდან იმ ფაქტის შეხსენება, თუ როგორ დახოცა მშობლები, რის გამოც დაემუქრა ციხეში გამოკეტვით და შეასრულა კიდეც.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასება:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეამოწმა მისი საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ჯ. შ-სა და მისი ინტერესების დამცველის ადვოკატ – ნ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, თუმცა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

5.2. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ჯ. შ-ს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების შესახებ.

5.3. საკასაციო პალატა თავდაპირველად განმარტავს, რომ სადავო ფაქტობრივ გარემოებას არ წარმოადგენს ვ. შ-ს (დაზარალებულის) და ჯ. შ-ს (მსჯავრდებულის) ნათესაური კავშირი, კერძოდ, არიან ძმები და შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 11¹-ე მუხლის მიზნებისთვის ითვლებიან ოჯახის წევრებად.

5.4. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ჯ. შ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის განმარტებებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობის თაობაზე, ვინაიდან საპირისპირო ფაქტობრივი გარემოებები დადასტურდა პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის არსებითი განხილვისას გამოკვლეული მტკიცებულებებით, კერძოდ:

5.5. დაზარალებულ ვ. შ-ს ჩვენებით დადასტურებულია, რომ ოჯახთან – მეუღლესთან და სამ არასრულწლოვან შვილთან ერთად ცხოვრობს ბ....ი, ხოლო მისი ძმა – ჯ. შ. და ორი და ს-სი. ჯ. შ-თან ჰქონდა ნორმალური ურთიერთობა. ბ....იც სტუმრობდა მას. მშობლები ბ....ი ცხოვრობდნენ, ბოლოს სოციალურ საცხოვრებელში. 2021 წლის 31 დეკემბერს, სოციალურ საცხოვრებელში გაზის აფეთქების შედეგად მათი მშობლები გარდაიცვალნენ, რის შემდეგაც ჯ. შ. მას ადანაშაულებდა მათ სიკვდილში და თ-ში მდებარე ბინის მასზე გადაფორმებას სთხოვდა, ასევე 60000 აშშ დოლარის გადაცემას. ჯ. შ-ს მხრიდან მუქარის ფაქტებს ადგილი 2022 წლის მაისიდან ჰქონდა, თუმცა 2022 წლის დეკემბრამდე ყურადღებას არ აქცევდა. 2022 წლის დეკემბრიდან 2023 წლის იანვრის ჩათვლით ჯ. შ- სოციალურ ქსელ „....“-ის საკუთარ კედელზე გამოქვეყნებული ვიდეოების მეშვეობით და „....“-ის მეშვეობით დაზარალებულთან გაგზავნილი ხმოვანი და ტექსტური შეტყობინების სახით ემუქრებოდა სიცოცხლის მოსპობით, კერძოდ: დაემუქრა, რომ მას

შემდეგ რაც პირობითი მსჯავრი დაუმთავრდებოდა, ის ჩავიდოდა ბ....ში და მოკლავდა მას. მუქარის შემცველი ხმოვანი შეტყობინებები მისმა მეუღლემაც მოისმინა. მუქარის თაობაზე, ასევე იცოდნენ მისმა შვილებმაც, რომლებსაც ასევე გაუჩნდათ შიში, რომ ბიძა ჩავიდოდა ბ....ში და მოკლავდა. მიუხედავად იმისა, რომ ჯ. შ. ს-ში იყო, ხოლო თავად ბ....ში, მას გაუჩნდა რეალური შიში, ვინაიდან ჯ. შ-მა იცოდა სად ცხოვრობდა იგი. ამის გამო ვიდეო კამერებიც კი დააყენა. თავდაპირველად ბ-ს სამართალდამცავ ორგანოებს მიმართა დახმარებისთვის, ხოლო მას შემდეგ, რაც ბ....ში განუცხადეს, რომ ტერიტორიული სხვაობის გამო ვერ დაეხმარებოდნენ, ძმისგან მალულად ჩამოვიდა ს-ში და პოლიციაში განაცხადა ჯ. შ-ს მიერ მის მიმართ განხორციელებული მუქარის შესახებ.

5.6. შემაკავებელი №0... ორდერითა და შემაკავებელი ორდერის თანდართული ოქმით დასტურდება, რომ 2023 წლის 3 თებერვალს, 01:14 საათზე, ჯ. შ-ს მიმართ შსს ...ის მთავარი სამმართველოს პოლიციის მე... სამმართველოს გამომძიებელ ვ-ს მიერ 30 დღის ვადით გამოიცა შემაკავებელი ორდერი, ჯ. შ-ს მიერ ვ. შ-ს მიმართ 2022 წლის დეკემბერსა და 2023 წლის იანვრის თვეში, სოციალური ქსელის მეშვეობით სიცოცხლის მოსპობის, ახლო ნათესავების სიცოცხლის მოსპობისა და საცხოვრებელი სახლის დანვის მუქარის ფაქტებზე.

5.7. ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმით, ასევე სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული ლაზერული დისკებით, რომელზეც ჩანერილია ვ. შ-ს კუთვნილი „SAMSUNG S9“ მოდელის მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაცია, ერთმნიშვნელოვნად დასტურდება, ჯ. შ-სა და ვ. შ-ს შორის არსებული დაძაბული მდგომარეობა, კერძოდ: პირველ აუდიოფაილში ვ. შ. მიმართავს ჯ. შ-ს და სთხოვს მუქარების შეწყვეტას „ჩემთან რეკვას თავი დაანებე, გასაგებია...ჯანდაბამდე გზა გქონია, მომაბეზრე თავი შენი მუქარებით, ყელში ამომიხვედი“.

მე-2 აუდიოფაილში ჯ. შ. მიმართავს ვ. შ-ს, კერძოდ ადანაშაულებს ბინის მითვისებაში და მშობლების მკვლელობაში, ასევე ეუბნება, რომ „ჩადენილი“ მარტივად არ გაუვა, ეუბნება, რომ „როგორც შენ დამტოვე მშობლების გარეშე, ასევე მე შენს შვილებს დავტოვებ მშობლების გარეშე“, ეუბნება „მე შენ... ივლისის თვე“.

მე-3 აუდიოფაილის ჩანაწერში ვ. შ- ჯ. შ-ს ეუბნება, რომ მისი და მისი ოჯახის წევრების მუქარისთვის პასუხს აგებინებს სასამართლოში, „ჯ..., შენ გინდა მომკლა მე, ჩემი შვილები და ოჯახი, შენ ინანებ სასამართლოში“.

მე-4, მე-5, მე-7 და მე-8 აუდიოფაილში ჯ. შ- ძმას მშობლების მკვლელობაში სდებს ბრალს. ეუბნება, რომ მიმართავს ბ....ს მოსამართლეს,

რომ გამოიკვლიოს მისი (ვ. შ-ს) მონაწილეობა და საეჭვო გარემოებები მშობლების სიკვდილში.

მე-9, მე-10, მე-11 და მე-12 აუდიოფაილში ვ. შ. მუქარის გამო ლანძღავს ჯ. შ-ს, ეძახის ვირთხას, ემუქრება სასამართლოთი, „გინდა აქ ჩამოხვიდე და გადაგვჭრა მე და ჩემი ცოლი, მე ნავალ ჩემ მშობლებთან, შენ კი დალპები, მთელი სახლი კამერებშია და პოლიციამ იცის ყველაფერი“.

მე-13, მე-14 და მე-15 აუდიოფაილში ჯ. შ. მიმართავს ვ. შ-ს სიტყვებით, რომ არ აინტერესებს მშობლები, რომლებმაც 16 წელს ბინა გადაუფორმეს (ვ. შ-ს), ბინა რომელიც ეკუთვნოდა მას, ასევე ეუბნება რომ „მე მეკუთვნის და მე მივიღებ, გპირდები, რომ ივლისის თვის შემდეგ სიხარული აღარაფერში გექნება, არც შენ და არც შენს ოჯახს“; ეუბნება, რომ ბინის მითვისებას ასე არ დატოვებს და აყენებს სიტყვიერ შეურაცხყოფას. ასევე ეუბნება, რომ „მშობლების ცოდვებისთვის პასუხს შვილები აგებენ“, „ექებე მიზეზი, შენ გინდა, რომ მეტად გამაბრაზო, ვზივარ და ველოდები, ეს იქნება 1 თვის, ერთი წლის თუ 10 წლის შემდეგ, როცა შენთან გადავწყვეტ ამ საქმეს დამიჯერე შენ ძალიან ინანებ და შეიძლება ესეც ვერ მოასწრო“, ასევე აყენებს სიტყვიერ შეურაცხყოფას.

მე-17 აუდიოფაილში ჯ. შ. მიმართავს ვ. შ-ს, ეუბნება რომ „იმის გამო რომ შენ გაიფორმე ჩემი კუთვნილი სახლი, მხოლოდ ამის გამო საჭიროა შენი მოკვლა და ძალღივით დაკვლა!“.

მე-19, 21-ე, 22-ე, 23-ე, 24-ე, 25-ე, 26-ე, 26-ე, 28-ე, 29-ე, 30-ე, 31-ე, 32-ე, 33-ე, 34-ე აუდიოფაილებში ვ. შ- მიმართავს ჯ. შ-ს, მუქარების გამო ლანძღავს და აყენებს სიტყვიერ შეურაცხყოფას, უწოდებს მათ-ხოვარს, ნარკომანს, პედოფილს, „შენ მე მომკლავ, მე მოვკვდები ერთხელ, შენ ყოველდღე კვდები, ესაა ნარკომანის ცხოვრება... გინდა რომ მშობლების გარეშე დატოვო ჩემი შვილები... გინდა მომკლა, დამჭრა, შენ მე მკლავ ფულის გამო...მოდი მომკალი, როგორ გინდა მომკლა და თავი მომჭრა, მოდი მომკალი, მითხარი თარიღი და მე ჩამოვალ. მე ერთხელ მოვკვდები და რას მიაღწევ რომ მომკლავ, გამდიდრდები? მითხარი როდის ჩამოვიდე და ჩამოვალ“.

35-ე, 36-ე, 37-ე აუდიოფაილებში ჯ. შ. მიმართავს ვ. შ-ს უყვირის, აგინებს და ემუქრება „გეუბნები, დააზღვიე სახლი, ცოლ-შვილი, რაც გიყვარს და გული გტკივა...შენ შეიძინე მტერი, არ გაპატიებ... უყურე შენს სახლს იგივე არ დაემართოს რაც მშობლების სახლს, შენთანად და შენს შვილებთან ერთად“.

42-ე აუდიოფაილში ჯ. შ- მიმართავს ვ. შ-ს შემდეგი სიტყვებით: „როცა ბინაზე გადამაგდე შენს განაჩენს მოაწერე ხელი, ღმერთს ვფიცავ ნადირალა, ახლა ამ სიტყვებისთვისაც... დამელოდე ნადირალა“.

43-ე და 44-ე აუდიოფაილში ვ. შ. მიმართავს ჯ. შ-ს, აყენებს სიტყვიერ შეურაცხყოფას, ეუბნება რომ არის ნარკომანი, ეუბნება „თუ მოკვლა გინდა მოდი და მომკალი, მაგრამ მშობლების ბინას მაინც ვერ მიიღებ, მერე რომ ნარკოტიკებში გადაცვალო, მთხოვეს გეცხოვრა ამ სახლში, შენ კი გინდა ეს ფული გაანიაო“.

45-ე და 46-ე აუდიოფაილში ჯ. შ. მიმართავს ვ. შ-ს, ეუბნება „ჩემზე ნერვიულობ რომ ქუჩაში არ დავრჩე, ნახავ შენი შვილები სად დარჩებიან, დააზღვიე შენი სახლი სანამ მე ჩამოვალ, ფრთხილად იყავი იმასაც იგივე არ დაემართოს, რაც მშობლების სახლს, ივლისის თვე, ღმერთიც ვერ გადაგარჩენს ვერც შენ ვერც შენს შვილებს... დამელოდე!“.

48-ე, 49-ე, 50-ე და 51-ე აუდიოფაილში ვ. შ. მიმართავს ჯ. შ-ს, ეუბნება რომ მალე მაგ სახლიდანაც გამოვარდება, აღარ ექნება მასთან კონტაქტი და მიმართავს სასამართლოს.

5.8. 2023 წლის 17 მარტის №... ფონოსკოპიური ექსპეტიზის დასკვნით დასტურდება, რომ ექსპერტიზაზე გამოსაკვლევად წარდგენილ აუდიოგრამებს მონტაჟის ნიშნები არ აღენიშნება და ექსპერტიზაზე გამოსაკვლევად წარმოდგენილ სადავო ფონოგრამებში მოსაუბრე დიქტორი მამაკაცის ხმა და ეტალონურ ფონოგრამაში (ხმის ნიმუში) მოსაუბრე ჯ. შ-ს ხმა ერთმანეთის იდენტურია. აღნიშნული დასკვნის სისწორე დადასტურებულია ექსპერტ დ-ის მიერ სასამართლოში მიცემული ჩვენებით.

5.9. საკასაციო სასამართლო აფასებს დაზარალებულის ჩვენებას და განმარტავს, რომ დაზარალებულმა ვ. შ-მა კატეგორიულად და ერთმნიშვნელოვნად დაადასტურა ჯ. შ-ს მხრიდან მის მიმართ განხორციელებული სიცოცხლის მოსპობის მუქარის ფაქტი, რა დროსაც მას გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. დაზარალებულის ჩვენება გამყარებულია სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული დისკებით, რომელზეც ჩანერილია ვ. შ-ს კუთვნილი „SAMSUNG S9“ მოდელის მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაცია და 2023 წლის 17 მარტის №... ფონოსკოპიური ექსპეტიზის დასკვნით.

5.10. ამდენად, დაზარალებულისა და ზემოთხსენებული მტკიცებულებებით ცალსახად დგინდება, რომ 2022 წლის დეკემბრის თვიდან 2023 წლის თებერვლამდე დროის პერიოდში ჯ. შ. სოციალური ქსელის მეშვეობით სისტემატურად ახორციელებდა სიცოცხლის მოსპობის მუქარას ბ... მცხოვრები ძმის – ვ. შ-ს მიმართ, კერძოდ ეუბნებოდა, რომ არ გაახარებდა, დაუობლებდა შვილებს, გაიზიარებდა დაღუპული მშობლების ბედს, ხოლო დაზარალებულმა მსჯავრდებულის მუქარა აღიქვა რეალურად, მისი პიროვნებისა და წარსული ქმედებების გათვალისწინებით. დაზარალებულმა ერთმნიშვნელოვნად მიუთითა, რომ მისი ძმა, მას ემუქრებოდა სიცოცხლის მოსპობით, ხოლო ფაქტი, რომ სადავო

ფონოგრამებში მოსაუბრე მამაკაცი არის ჯ. შ. დადასტურებულია ფონოსკოპიური ექსპერტიზის დასკვნითა და ექსპერტ დ-ის ჩვენებით.

5.11. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის ვერსიას, რომ ვ. შ-ს დამცინავი პასუხები გამორიცხავს დაზარალებულის მიერ მუქარის რეალურად აღქმას. აუდიოფაილებით ნამდვილად დასტურდება დაზარალებულსა და მსჯავრდებულს შორის არსებული დამატებული ურთიერთობა და კონფლიქტური სიტუაცია ყოფით და მატერიალურ ნიადაგზე, თუმცა, ასევე ცალსახად დადასტურდა ჯ. შ-ს მხრიდან განხორციელებული მუქარის ფაქტები, რაზეც დაზარალებული რიგ შემთხვევებში აგულიანებს მსჯავრდებულს და თანაც მიმართავს, რომ სახლი დაცულია ვიდუოკამერებით, ხოლო რიგ შემთხვევაში აფრთხილებს, რომ მიმართავს სამართალდამცავებს და სასამართლოს, რაც კიდევ ერთხელ ხაზს უსვამს დაზარალებულის მხრიდან საფუძვლიანი შიშის რეალურად არსებობას.

5.12. საკასაციო სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლით სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა დაწესებულია მუქარისთვის, რაც გულისხმობს სიცოცხლის მოსპობისა და ჯანმრთელობის დაზიანების ანდა ქონების განადგურების მუქარას, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. ამ დანაშაულის შემადგენლობისთვის აუცილებელია, რომ მუქარა მიმართული იყოს სიცოცხლის მოსპობის, ჯანმრთელობის დაზიანების ან ქონების განადგურებისაკენ. ქმედების მუქარად დაკვალიფიცირებისათვის გადამწყვეტია, რომ მუქარის ადრესატს გაუჩნდეს საფუძვლიანი შიში, რომ მუქარა რეალურად განხორციელდება. ამ საკითხის შეფასებისას სასამართლომ უნდა იხელმძღვანელოს, როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური კრიტერიუმით. სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიიღოს დამმუქრებლის პიროვნება, ურთიერთდამოკიდებულება დამნაშავესა და მსხვერპლს შორის, მუქარის გამოხატვის ხერხი, ფორმა, ინტენსივობა და სხვა.

5.13. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმეზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით უტყუარად დადასტურდა ჯ. შ-ს აგრესიული მიმართვა და სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, რომელიც ნებისმიერ ჯანსაღი ფსიქიკის მქონე ადამიანს შეუქმნიდა განცდას მუქარის რეალურობასთან დაკავშირებით. ამასთან, დამმუქრებლის პიროვნების, დამნაშავესა და მსხვერპლს შორის გამწვავებული ურთიერთდამოკიდებულების, მუქარის გამოხატვის ხერხისა და დაზარალებულის განმარტებების გათვალისწინებით, სასამართლოს მიაჩნია, რომ სახეზეა დანაშაულის – მუქარის შემადგენლობისათვის სავალდებულო ყველა ნიშანი.

5.14. ამდენად, საკასაციო პალატის შეფასებით, კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეუ-

ლი, ურთიერთშეჯერებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით შესაძლებელია, როგორც ფაქტების უტყუარი დადასტურება, ისე – მატერიალური სამართლის ნორმის თითოეულ ელემენტის დადასტურებულად მიჩნევა, რაც ქმნის დანაშაულის სრულყოფილ შემადგენლობას და სახეზეა დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით.

6. სასჯელის დასაბუთება:

6.1. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სისხლის სამართალწარმოების სამართლიანობა ვლინდება სამართლიანი სასჯელის დაკისრებაში, რა დროსაც სასამართლო შებოჭილია ვალდებულებით მის მიერ დანიშნული სასჯელი იყოს ეფექტური და პროპორციული. სასჯელის პროპორციულობა გულისხმობს მის გამოყენებას მნიშვნელოვნად ინდივიდუალიზებული სახით, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება დანაშაულის სიმძიმე, დამნაშავის ბრალი და დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანი.

6.2. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი, ხოლო ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს, ასევე განამტკიცებს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომელიც სასამართლოს ავალდებულებს, დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

6.3. სასამართლომ სასჯელის დანიშვნისას უნდა გაითვალისწინოს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილი სასჯელის მიზანი: სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით, ხოლო მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი არ არის ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა ან მისი ღირსების დამცირება.

6.4. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნისას სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიიღოს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარ-

ღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

6.5. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი, რომლითაც ჯ. შ-ს მსჯავრი უნდა დაედოს სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს ჯარიმას ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ას სამოცდაათიდან ორას საათამდე ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

6.6. სასჯელის თანაზომიერება მიზნად ისახავს მიღწეული იქნეს ბალანსი პირის დასჯის ხარისხსა და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილების ლეგიტიმურ ინტერესებს შორის, რაც განსახილველ შემთხვევაში მიღწევადია სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის გამოყენების პირობებში. დანაშაულის ხასიათი და ქმედებაში გამოხატული მართლსაწინააღმდეგო ნება ასახულია შესაბამისი მუხლის სანქციის ფარგლებში და ამ კუთხით არ არსებობს სასჯელის დამამძიმებელი გარემოებები.

6.7. საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანაშაულის რეციდივის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას, მოსახდელი სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

6.8. სასჯელის დანიშვნისას საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს მსჯავრდებულის პირად და ეკონომიკურ პირობებს, მის ქმედებებში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, ჩადენილი ქმედებების საზოგადოებრივ საშიშროებასა და ხასიათს, ქმედების განხორციელების სახეს და ხერხს, ასევე იმ გარემოებას, რომ ჯ. შ-მა აღნიშნული დანაშაული ჩაიდინა განზრახი დანაშაულისთვის შეფარდებული პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში. ამდენად, ჯ. შ-ს მიმართ სახეზეა საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი რეციდივის გათვალისწინების საფუძველი, რის გამოც მას სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც თანაზომიერი და პროპორციულია მსჯავრდებულის ქმედების ხასიათსა და საშიშროებასთან, ასევე უზრუნველყოფს მომავალში საზოგადოებაში მის უსაფრთხო რესოციალიზაციისა და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილების მიზნების მიღწევას.

6.9. ამასთანავე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ვინაიდან ჯ. შ-ს მიერ მისთვის მსჯავრადშერაცხილი განზრახი დანაშაული ჩადენილი იქნა

პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, უნდა გაუქმდეს მის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი და სასჯელი უნდა დაენიშნოს ამ კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი წესით. კერძოდ, სასამართლო სასჯელის დანიშვნის დროს მიიჩნევს, რომ ჯ. შ-ს საბოლოო სასჯელი უნდა დაენიშნოს სასჯელთა ნაწილობრივი შეკრების პრინციპის გათვალისწინებით, რა დროსაც ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ უნდა დაემატოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით განსაზღვრული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, ჯ. შ-ს განაჩენთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს – 1 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

6.10. ამასთან, ვინაიდან ჯ. შ-მა მსჯავრადშერაცხილი დანაშაული ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი.

6.11. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში დანიშნული სასჯელი უნდა გაუნახევრდეს განზრახი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 1¹-ე ნაწილის „ბ“ ან „გ“ ქვეპუნქტით, 1¹-ე ნაწილით (გარდა სისტემატური ცემისა) ან მე-2 ნაწილის (გარდა სისტემატური ცემისა) „ა“ ან „ლ“ ქვეპუნქტით, 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 150-ე მუხლის პირველი ნაწილით ან 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით ან მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია, და თუ ეს პირი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს 9 თვისა. დამცავი ორდერით გასათვალისწინებელი შეზღუდვების ფარგლებს განსაზღვრავს მოსამართლე.

6.12. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ იმისათვის რათა პირზე გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედება, შესაბა-

მისი მუხლებით მსჯავრდების გარდა, აუცილებელია კუმულაციურად რამდენიმე პირობის დაკმაყოფილება, კერძოდ: 1) მსჯავრდებული უნდა იყოს განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლობის არმქონე; 2) თითოეულმა დაზარალებულმა ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობა უნდა განაცხადოს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია; 3) მსჯავრდებული თანახმა უნდა იყოს მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი. ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი პირობის დაუკმაყოფილებლობა გამორიცხავს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის გამოყენების შესაძლებლობას.

6.13. ამავე კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია. ხოლო მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში პირზე ამ მუხლის პირველი ან მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია გავრცელდება, თუ იგი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს 9 თვისა. დამცავი ორდერით გასათვალისწინებელი შეზღუდვების ფარგლებს განსაზღვრავს მოსამართლე.

6.14. ზემოაღნიშნული ნორმებიდან გამომდინარე ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმის მასალებში და პირად საქმეში წარმოდგენილი არ არის დაზარალებულის – ვ. შ-ს თანხმობა მსჯავრდებულის მიმართ ამნისტიის კანონის გამოყენების შესახებ, ასევე ჯ. შ- დანაშაულის ჩადენის დროს იყო განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევით – არ არსებობს ჯ. შ-ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის გავრცელების საფუძველი. ამასთან, ვინაიდან მსჯავრდებულის პირად საქმეში მოთავსებულია მსჯავრდებულის თანხმობა მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძა-

ლადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერ-
პლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძ-
ველზე, ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს
დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმ-
ცირდება სასჯელი ამნისტიის კანონის მე-4 მუხლის პირველი და მე-4
პუნქტების თანახმად, ჯ. შ-ს ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს სა-
ქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით
დანიშნული სასჯელი.

6.15. „ამნისტიის შესახებ, 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს
კანონის მე-4 მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად კი, იმ პირზე, რომელმაც
ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს
სისხლის სამართლის კოდექსის 118-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანა-
შაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშნით ჩადენის შემთხვევაში), 120-ე
მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანაშაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშ-
ნით ჩადენის შემთხვევაში) ან 381¹ მუხლით, ან იმ პირზე, რომელმაც
ჩაიდინა ოჯახური დანაშაული (გარდა ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნ-
ქტით ან მე-7 მუხლით განსაზღვრული ოჯახური დანაშაულისა), ამ მუხ-
ლის პირველი ან მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია გავრცელ-
დება, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გა-
მოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს,
რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული
ამნისტია, და თუ ეს პირი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ
ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერ-
პლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძ-
ველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გა-
რეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის
შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს 9 თვისა. დამცავი
ორდერით გასათვალისწინებელი შეზღუდვების ფარგლებს განსაზ-
ღვრავს მოსამართლე.

6.16. რაც შეეხება, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29
ივლისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მეორე ნა-
წილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნულ სასჯელს (რომლის მოუხდელი ნაწი-
ლიდან – 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა დაემატოს ამ განაჩე-
ნით დანიშნულ სასჯელს), მოცემულ შემთხვევაშიც დაცვის მხარის მი-
ერ წარმოდგენილი არ ყოფილა დაზარალებულის თანხმობა მსჯავრდე-
ბულ ჯ. შ-ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათ-
ვალისწინებული შეღავათების გავრცელების თაობაზე. შესაბამისად,
ამ პირობებში არ არსებობს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 120-ე მუხლის მე-
ორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნულ სასჯელზე ამნისტიის კანო-
ნის მე-4 მუხლის მე-5 პუნქტის გავრცელების საფუძველი.

6.17. ამასთან, „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ჯ. შ-ს მიმართ გამოცემული უნდა იქნეს დამცავი ორდერი, – 3 თვით, იმ ვადით, რა ვადითაც ამნისტიის შედეგად შეუმცირდება სასჯელი.

6.18. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო სამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამნისტიის შესახებ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ჯ. შ-სა და მისი ინტერესების დამცველის ადვოკატ ნ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. ჯ. შ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მეორე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის თანახმად, შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და განესაზღვროს 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი;

5. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განაჩენით განსაზღვრული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, ჯ. შ-ს განაჩენთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

6. ჯ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაენწყოს – 2024 წლის 8 ივლისიდან;

7. „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ჯ. შ-ს მიმართ გამოიცეს დამცავი ორდერი 3 თვით (იმ ვადით, რა ვადითაც პირს ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი) ჯ. შ-ს აკრძალოს: დაზარალებულ ვ. შ-თან ნებისმიერი სახის კომუნიკაციის დამყარება, ნებისმიერი სახის ელექტრონული მონაცემების გამოყენებით, როგორც ვერბალურად, ასევე, მიმოწერის გზით, სოციალური ქსელების, ან სხვა ნებისმიერი საშუალების გამოყენებით; მის საცხოვრებელ, სამუშაო, ან სხვა ადგილთან მიახლოება, სადაც დაზარალებული იმყოფება, ასევე, პირადად დაზარალებულთან მიახლოება;

8. დამცავი ორდერი ძალაში შედის პენიტენციური დაწესებულებიდან გათავისუფლებისთანავე;

9. მსჯავრდებულს განემარტოს, რომ მის მიერ დამცავი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა იწვევს სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით დადგენილი წესით;

10. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მსჯავრდებულის მიმართ შეფარებული აღკვეთის ღონისძიება გირაო გაუქმებულია;

11. საქმეზე არსებული ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადანაცვდეს შემდეგნაირად:

– ვ. შ-ს მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაცია და ჯ. შ-ს ხმის ნიმუში, დალუქულ მდგომარეობაში ერთ პაკეტად, ვ. შ-ს მაგისტრატ მოსამართლესთან დაკითხვის სხდომის აუდიოჩანაწერი – შენახულ იქნეს სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით;

12. განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის და აღსასრულებლად მიექცევა გამოტანისთანავე;

13. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის ბინაში
მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლა,
რომელიც არღვევს ბინის ან სხვა მფლობელის
ხელშეუხებლობას**

**განაჩენი
საქართველოს სახელმწიფო**

№ 1229აპ-24

24 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:**

**ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. თევზაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა. კ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის პ. ნ-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. ა. კ. ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში საქართველოს სსკ-ის) 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (ოჯახის წევრის მიმართ, სიცოცხლის მოსპობის და ქონების განადგურების მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის ბინაში, მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლა, რომელიც არღვევს ბინის მფლობელობის ხელშეუხებლობას) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის, რაც გამოიხატა შემდეგით:

1.2. 2023 წლის 26 ივლისს, დაახლოებით, 02:00 საათზე, ქ-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, ა. კ-ე სიცოცხლის მოსპობით და ქონების განადგურებით დაემუქრა, ოჯახის წევრს, მეუღლეს – ხ. ჯ-ეს, რაც დაზარალებულმა აღიქვა რეალურად და გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

1.3. 2023 წლის 26 ივლისს, დაახლოებით 02:00 საათზე, ქ-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, ა. კ-ე მესაკუთრის და მფლობელის ოჯახის წევრის, მეუღლის მშობლის – ნ. ჯ-ის ნების საწინააღმდეგოდ, დაკეტილი

ფანჯრიდან უკანონოდ შევიდა მის საცხოვრებელ სახლში, რითაც დაირღვა ნ. ჯ-ის ბინისა და მფლობელობის ხელშეუხებლობა.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 11 იანვრის განაჩენით, ა. კ-ე ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდებით.

ა. კ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 200 საათი საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა.

საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის თანახმად, ა. კ-ეს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა დაკავებისა და პატიმრობაში ყოფნის დრო, 2023 წლის 28 ივლისიდან 2023 წლის 25 აგვისტოს ჩათვლით და საბოლოოდ, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 55 საათი საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა.

2.2. ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 11 იანვრის განაჩენი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა ხელვაჩაურის რაიონული პროკურორატურის პროკურორმა რამაზ შანიძემ, რომელმაც მოითხოვა ა. კ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდებით და უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა, რაც დაკავშირებული იქნება სასჯელის პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდასთან.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენით ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა და ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 11 იანვრის განაჩენში შეტანილ იქნა ცვლილება, კერძოდ:

გაუქმდა ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2024 წლის 11 იანვრის განაჩენი ა. კ-ის საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში უდანაშაულოდ ცნობისა და გამართლების ნაწილში.

ა. კ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თანაბარი ზომის სასჯელებიდან ერთმა სასჯელმა შთანთქა მეორე და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ა. კ-ეს განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

ა. კ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავებიდან. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2023 წლის 28 ივლისიდან 2023 წლის 25 აგვისტოს ჩათვლით.

3.2. 2024 წლის 17 ოქტომბერს, მსჯავრდებულ ა. კ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა, პ. ნ-ემ საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: მსჯავრდებულის უდანაშაულოდ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდებით და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის არასაპატიმრო სასჯელის განსაზღვრა.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. კასატორის პოზიციით, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს განმარტება, იმის თაობაზე, რომ ა. კ-ემ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედება უკანონოა, ვინაიდან ა. კ-ე მანამდე აღნიშნულ ბინაში ცხოვრობდა მეუღლესთან – ხ. ჯ-სთან ერთად. მართალია, 2023 წლის 26 ივლისს, ის და ხ. ჯ-ე დაშორებულები იყვნენ, თუმცა მისი განზრახვა მოიცავდა მეუღლესთან შერიგებას და არა – ბინაში უკანონო შეღწევას. ამასთან, აღნიშნული საცხოვრებელი ბინის მესაკუთრეები არიან სხვა პირები, რომლებიც არ დაკითხულან, და შესაბამისად, უცნობია მათი პოზიცია. ამ ფაქტის ირგვლივ დაიკითხნენ ხ. ჯ-ის მშობლები, რომლებიც იმ დროს იყვნენ დაინტერესებული პირები. ამასთან, კასატორის აზრით, ა. კ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი ზედმეტად მკაცრია და მის მიმართ გამოყენებულ უნდა იქნეს არასაპატიმრო სასჯელი.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და ცვლილება უნდა შევიდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის

17 სექტემბრის განაჩენში, კერძოდ:

5.2. საკასაციო პალატა, თავდაპირველად აღნიშნავს, რომ სადავო ფაქტობრივ გარემოებას არ წარმოადგენს ა. კ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენის ფაქტი. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი შეეხება ა. კ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელის კანონიერებას/სამართლიანობას და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლით მსჯავრდების ნაწილში დანაშაულის ნიშნების არარსებობას, ვინაიდან დაცვის მხარის განმარტებით, ა. კ-ის მიერ ხ. ჯ-ის საძინებელ ოთახში ფანჯრიდან გადაძვრომის მიზანი იყო არა ბინაში უკანონო შეღწევა, არამედ – ყოფილ მეუღლესთან შერიგება.

5.3. შესაბამისად, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის ფარგლებში საკასაციო სასამართლოს მსჯელობის საგანია, სწორი სამართლებრივი კვალიფიკაცია მისცა თუ არა სააპელაციო სასამართლომ ა. კ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით მსჯავრდებულს შერაცხილ ქმედებას და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელის კანონიერება.

5.4. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებების სამართლებრივი შეფასებისა და ურთიერთმეჯერების საფუძველზე, ბრალად წარდგენილ ორივე ეპიზოდთან მიმართებით, სრულად დაადგინა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები და სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა მათ.

5.5. საქმეში არსებული, ერთმანეთთან შეთანხმებული და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით მიღებული უდავო მტკიცებულებებით: დაზარალებულების: ხ. ჯ-ისა და ნ. ჯ-ის, მოწმეების: ნ-ის, დ-ისა და დ-ის გამოკითხვის ოქმებით, 2023 წლის 26 ივლისის №.... შემოკავებული ორდერთა და თანდართული ოქმით, 2023 წლის 29 ივლისის საცხოვრებელი სახლის დათვალიერების ოქმით, 2023 წლის 29 ივლისის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით, დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა ა. კ-ემ ჩაიდინა სიცოცხლის მოსპობის და ქონების განადგურების მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებოდა, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ. ასევე ჩაიდინა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის ბინაში, მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლა, რომელიც არღვევს ბინის მფლობელობის ხელშეუხებლობას.

5.6. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქმეზე წარმოდგენილ საკ-

მარის და უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობით ასევე გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა ა. კ-ემ გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის ბრალადშეარაცხილი ქმედებები, ჩაიდინა ოჯახის წევრების მიმართ.

5.7. საკასაციო პალატა არ იზიარებს დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას იმის შესახებ, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ არასწორად დაკვალიფიცირდა ა. კ-ის ქმედება და ვინაიდან წარსულში მსჯავრდებული მეუღლესთან ერთად ცხოვრობდა აღნიშნულ საცხოვრებელ სახლში, მის ქმედებაში არ არის საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები.

5.8. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 160-ე მუხლის თანახმად, სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა დაწესებულია ბინაში ან სხვა მფლობელობაში მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლის, უკანონო ჩხრეკის ან სხვა ქმედებისთვის, რომელიც არღვევს ბინის ან სხვა მფლობელობის ხელშეუხებლობას. ბინისა და მფლობელობის ცნებაში იგულისხმება არა მარტო საცხოვრებელი ფართი (სახლი, ბინა) არამედ სასტუმროს ნომერი, ოთახი საერთო საცხოვრებელში, სარდაფი, გარაჟი, ეზო და სხვა. ქმედების ამ მუხლით კვალიფიკაციისათვის აუცილებელია ნათლად იყოს გამოხატული ბინის მფლობელის ნება მასში სხვა პირის არასასურველი ყოფნის შესახებ.

5.9. კონკრეტულ შემთხვევაში, დაზარალებულების: ხ. ჯ-ის, ნ. ჯ-ისა და მოწმე ნ-ის გამოკითხვის ოქმებით (უდავო მტკიცებულებები), უტყუარად დასტურდება, რომ 2023 წლის 26 ივლისს, ა. კ-ემ დაახლოებით, 02:00 საათზე, ქ. ბ-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, მესაკუთრის და მფლობელის ოჯახის წევრის, მეუღლის მშობლის – ნ. ჯ-ის ნების საწინააღმდეგოდ, დაკეტილი ფანჯრიდან უკანონოდ შეაღწია ხ. ჯ-ის საძინებელ ოთახში და სთხოვდა შერიგებას. უარის მიღების შემდეგ კი, დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობითა და ქონების განადგურებით. ხ. ჯ-ემ მოსთხოვა ოთახის დატოვება და დასახმარებლად მოუხმო მშობლებს. აღნიშნული გამოკითხვის ოქმებით, ასევე დადასტურებულია, რომ მართალია, ა. კ-ე ხ. ჯ-სთან და მეუღლის მშობლებთან ერთად ცხოვრობდა აღნიშნულ მისამართზე, თუმცა დაახლოებით 2023 წლის მარტიდან ა. კ-ე და ნ. ჯ-ე დაშორდნენ ერთმანეთს, რის შემდეგაც ა. კ-ე აღარ ცხოვრობდა აღნიშნულ მისამართზე და ნ. ჯ-ემ აუკრძალა მათ საცხოვრებელ სახლში მისვლა.

5.10. ზემოაღნიშნული მტკიცებულებების გაანალიზების შედეგად, უტყუარად დადასტურდა, რომ ა. კ-ეს არ ჰქონდა ხ... და ნ. ჯ-ების მფლობელობაში/საკუთრებაში არსებულ საცხოვრებელ ბინაში შესვლის უფ-

ლება, რაზეც ასევე მიუთითებს მისი მხრიდან აღნიშნულის განხორციელება გვერდითი გზებით, კერძოდ, ხ. ჯ-ის საძინებელ ოთახში ფანჯრიდან გადაძვრომა, მაღულად. ამდენად, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასებით, საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას ა. კ-ის საქართველოს სსკ-ის 11', 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდებით უდანაშაულოდ ცნობის თაობაზე.

5.11. რაც შეეხება დაცვის მხარის მითითებას, რომ ნ. ჯ-ის საკუთრებასა და მფლობელობაში არსებული საცხოვრებელი სახლი, რომელში შესვლასაც ედავება ბრალდების მხარე ა. კ-ის, ასევე წარმოდგენს სხვა პირების საკუთრებას, რომლებიც ბრალდების მხარეს არ გამოუკითხავს, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ზემოხსენებული მტკიცებულებებით, ასევე დადასტურდა, რომ სადავო საცხოვრებელი ფართი – ბინა, იმყოფებოდა ნ. ჯ-ის და მისი ოჯახის წევრების (მეუღლის – ნ-ისა და შვილის – ხ. ჯ-ის) მფლობელობაში, სხვა თანამესაკუთრები არ ფლობდნენ აღნიშნულ ბინას. შესაბამისად, საკასაციო პალატა ვერ დაეთანხმება დაცვის მხარის მოთხოვნას ა. კ-ის საქართველოს სსკ-ის 11', 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდებით უდანაშაულოდ ცნობისა და გამართლების თაობაზე.

5.12. ამდენად, საკასაციო პალატის შეფასებით, კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად მოპოვებული, ურთიერთშეჯერებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, რომლებიც მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ, უტყუარად დადასტურდა ა. კ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 11', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სსკ-ის 11', 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენის ფაქტი.

6. სასჯელის დასაბუთება:

6.1. სისხლის სამართალწარმოების სამართლიანობა ვლინდება სამართლიანი სასჯელის დაკისრებაში, სასამართლო კი შებოჭილია ვალდებულებით: მის მიერ დანიშნული სასჯელი იყოს ეფექტიანი და პროპორციული. სასჯელის პროპორციულობა გულისხმობს მის გამოყენებას მნიშვნელოვნად ინდივიდუალიზებული სახით, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება დანაშაულის სიმძიმე, დამნაშავის ბრალი და დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანი.

6.2. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი, ხოლო ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმ-

ძიმეს. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს, ასევე განამტკიცებს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომელიც სასამართლოს ავალდებულებს, დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

6.3. სასამართლომ სასჯელის დანიშვნისას უნდა გაითვალისწინოს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილი სასჯელის მიზანი: სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავეს რესოციალიზაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით, ხოლო მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი არ არის ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა ან მისი ღირსების დამცირება.

6.4. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნისას სასამართლომ უნდა გაითვალისწინოს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუშუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავეს წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

6.5. სასჯელის თანაზომიერება მიზნად ისახავს მიღწეული იქნეს ბალანსი პირის დასჯის ხარისხსა და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილების ლეგიტიმურ ინტერესებს შორის, რაც განსახილველ შემთხვევაში, მიღწევადია სასჯელის სახედ, თავისუფლების აღკვეთის გამოყენების პირობებში. სააპელაციო სასამართლომ, ა. კ-ს, საქართველოს სსკ-ის 39-ე, 53-ე, 58-ე და 59-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით კანონიერი და სამართლიანი სასჯელები განუსაზღვრა, რაც სავსებით უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული, სასჯელის მიზნების განხორციელებას და სრულად შეესაბამება, როგორც საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მოთხოვნებს, ისე – საქმის ინდივიდუალურ გარემოებებს (ჩადენილი დანაშაულების ხასიათსა და მსჯავრდებულის პიროვნებას).

6.6. ამასთან, ვინაიდან ა. კ-მ მსჯავრდებულსა და დანაშაულები ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი. საქართველოს უზენაეს სასამართლოში წარმოდგენილი იქნა დაზარალებულების – ხ. ჯ-ისა და ნ. ჯ-ის თანხმობა ა. კ-ის მიმართ „ამნისტიის

შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შეღავათის გავრცელების თაობაზე, ასევე ა. კ-ის პირად საქმეში განთავსებულია მსჯავრდებულის განცხადება, რომლითაც ირკვევა, რომ იგი თანახმაა გამოცემული იქნეს დამცავი ორდერი.

6.7. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში უნდა გაუნახევრდეს დანიშნული სასჯელი განზრახი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით ან მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია, და თუ ეს პირი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს – 9 თვისა.

6.8. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში, პირზე ამ მუხლის პირველი ან მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია გავრცელდება, თუ იგი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს 9 თვისა. დამცავი ორდერით გასათვალისწინებელი შეზღუდვების ფარგლებს განსაზღვრავს მოსამართლე. ხოლო ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, იმ პირზე, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 118-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანაშაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშ-

ნით ჩადენის შემთხვევაში), 120-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ამ დანაშაულის ქალის მიმართ გენდერის ნიშნით ჩადენის შემთხვევაში) ან 381¹ მუხლით, ან იმ პირზე, რომელმაც ჩაიდინა ოჯახური დანაშაული (გარდა ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით ან მე-7 მუხლით განსაზღვრული ოჯახური დანაშაულისა), ამ მუხლის პირველი ან მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია გავრცელდება, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია, და თუ ეს პირი თანახმაა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ამ პირის მიერ ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა სასჯელი, მაგრამ არაუმეტეს – 9 თვისა. დამცავი ორდერით გასათვალისწინებელი შეზღუდვების ფარგლებს განსაზღვრავს მოსამართლე.

6.9. განსახილველ შემთხვევაში, საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ა. კ-ე წარსულში ნასამართლევია განზრახი დანაშაულის ჩადენისათვის, ამდენად, დაზარალებულის თანხმობის არსებობის მიუხედავად საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნულ სასჯელზე ვერ გავრცელდება ამნისტიის კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შეღავათი. ამასთან, ვინაიდან მსჯავრდებულის პირად საქმეში მოთავსებულია მსჯავრდებულის თანხმობა, რომ მის მიმართ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ძალადობის განმეორების რისკის შეფასების გარეშე გამოიცეს დამცავი ორდერი იმ ვადით, რომლითაც მას ამნისტიის შედეგად შეუმცირდება სასჯელი, ამნისტიის კანონის მე-4 მუხლის პირველი და მე-4 პუნქტების თანახმად, ა. კ-ეს ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი.

6.10. რაც შეეხება საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით დანიშნულ სასჯელს, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი და მე-5 პუნქტების თანახმად, ა. კ-ეს ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით დანიშნული სასჯელი.

6.11. ამასთან, „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ა. კ-ის მიმართ გამოცე-

მული უნდა იქნეს დამცავი ორდერი, იმ ვადით, რა ვადითაც ამნისტიის შედეგად შეუმცირდება სასჯელი.

6.12. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო სამართლოს მიაჩნია, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. კ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის პ. ნ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ცვლილება შევიდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში;

3. ა. კ-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

4. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის თანახმად, შეუმცირდეს 1/6-ით და განესაზღვროს 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

5. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 160-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის თანახმად შეუმცირდეს 1/6-ით და განესაზღვროს 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმას მეორე თანაბარი სასჯელი და დანაშაულთა ერთობლიობით, ა. კ-ს საბოლოოდ განესაზღვროს – 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

7. ა. კ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწეოს დაკავებიდან –

2024 წლის 27 ნოემბრიდან. მასვე, სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალ-
ლოს პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2023 წლის 28 ივლისიდან 2023 წლის
25 აგვისტოს ჩათვლით;

8. ცნობად იქნეს მიღებული რომ მსჯავრდებულ ა. კ-ის მიმართ შერ-
ჩეული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია და ყადაღა მოეხ-
ნა ო–(ს/კ ...) მდებარე, დ... დ... (პ/ნ ...), დ. დ–ა (პ/ნ ...) და ფ-ი დ... (პ/ნ ...
სახელზე, საკუთრების უფლებით რიცხული უძრავი ქონების 5000 ლა-
რის ღირებულების წილს;

9. „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის,
ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართვე-
ლოს კანონის საფუძველზე, ა. კ-ის მიმართ გამოიცეს დამცავი ორდერი
3 თვით (იმ ვადით, რა ვადითაც პირს ამნისტიის შედეგად შეუმცირდა
სასჯელი) და ა. კ-ეს აეკრძალოს: დაზარალებულებთან – ხ. ჯ-ესთან და
ნ. ჯ-ესთან ნებისმიერი სახის კომუნიკაციის დამყარება, ნებისმიერი
სახის ელექტრონული მონყობილობის გამოყენებით, როგორც ვერბა-
ლურად, ასევე, მიმოწერის გზით, სოციალური ქსელების, ან სხვა ნე-
ბისმიერი საშუალების გამოყენებით; მათ საცხოვრებელ, სამუშაო, ან
სხვა ადგილთან მიახლოება, სადაც დაზარალებულები იმყოფებიან, ასე-
ვე, პირადად მათთან მიახლოება;

10. დამცავი ორდერი ძალაში შედის ა. კ-ს პენიტენციური დაწესე-
ბულებიდან გათავისუფლებისთანავე;

11. ა. კ-ს განემარტოს, რომ მის მიერ დამცავი ორდერით გათვალის-
წინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა იწვევს სისხლისსამარ-
თლებრივ პასუხისმგებლობას საქართველოს სისხლის სამართლის კო-
დექსით დადგენილი წესით;

12. განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის და აღსასრულებლად მიექცე-
ვა გამოტანისთანავე;

13. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

4. აკომოვიკური დანაშაული

ქურდობა, ჩადენილი სატრანსპორტო საშუალების წინააღმდეგ

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№983აპ-24

6 მარტის, 2025 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატა შემადგენლობა:

მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
ლ. თევზაძე,
ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ თ. ფ-ს ადვოკატ
ვ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024
წლის პირველი ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებით:

1.1. თ. ფ-ს – ბრალად ედებოდა ქურდობა, ესე იგი, სხვისი მოძრავი
ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზ-
ნით, ჩადენილი სატრანსპორტო საშუალების წინააღმდეგ, დიდი ოდე-
ნობით, იმის მიერ, ვინც ორჯერ იყო ნასამართლევ სხვისი ნივთის მარ-
თლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის, დანაშაული, გათვალისწინე-
ბული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – სა-
ქართველოს სსკ) 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“, მე-4 ნაწილის „ბ“ და
„გ“ ქვეპუნქტებით.

**2. ბრალდების შესახებ დადგენილებით, თ. ფ-ს მიერ ჩადენილი
ქმედება გამოიხატა შემდეგით:**

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 7 ნოემბრის განა-
ჩენით, თ. ფ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით, ხოლო თბილისის საქალა-
ქო სასამართლოს 2019 წლის 26 სექტემბრის განაჩენით – საქართვე-
ლოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით.

2.2. 2023 წლის 4 თებერვალს, ღამის საათებში, თ-ი, პ...-ში მდებარე
იტალიური ტიპის ეზოდან თ. ფ. ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მი-
საკუთრების მიზნით დაეუფლა ო. მ-ის კუთვნილ „TOYOTA PRIUS“-ის
მოდელის ავტომანქანას (სახელმწიფო ნომრით ...). აღნიშნული ქმედე-

ბითო. მ-ს მიაღდა 11 500 ლარის, დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 2 აპრილის განაჩენით:

3.1. თ. ფ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“, ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელი და საბოლოოდ თ. ფ-ს სასჯელად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

3.2. თ. ფ-ს სასჯელის მოხდის ვადად ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2023 წლის 21 თებერვლიდან 2023 წლის 20 მარტის ჩათვლით და სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო სასჯელის აღსრულების მიზნით მისი თავისუფლების აღკვეთის მომენტიდან.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 2 აპრილის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ. მსჯავრდებულ თ. ფ-ს ადვოკატმა – ვ. ბ-ემ – სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 2 აპრილის გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და, მის ნაცვლად, გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის პირველი ივლისის განაჩენით, დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 2 აპრილის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ. მსჯავრდებულ თ. ფ-ს ადვოკატმა – ვ. ბ-ემ – საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 1 ივლისის გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და, მის ნაცვლად, გამამართლებელი განაჩენის დადგენა, შემდეგ არგუმენტებზე დაყრდნობით: დაზარალებულის კუთვნილ ავტომანქანაში არ აღმოჩნდა თ. ფ-ს ბიოლოგიური მასალა და სუნის კვალი; თ. ფ-ს ტანსაცმელზე არ აღმოჩნდა ავტომანქანის სავარძლის ქსოვილის ნაერთის ბოჭკოები; დამნაშავის იდენტიფიცირების მიზნით, დაქტილოსკოპიური და ჰაბიტოსკოპიური ექსპერტიზები არ ჩატარებულა, რის გამოც, მსჯავრდებულის შემთხვევის ადგილზე ყოფნა მხოლოდ ვარაუდია; თ. ფ-ს ტანსაცმლისა და ვიდეოჩანაწერში ასახული დამნაშავის ტანსაცმლის იდენტურობა არ დადგენილა; გამამტყუნებელი განაჩენი ბრალდებულთან ჩვენების ადგილზე შემოწმების მიზნით ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტს ვერ დაეფუძნება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, თუმცა გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო უპირველესად აღნიშნავს, რომ დაცვის მხარე არ უარყოფს ბრალდების შესახებ დადგენილებაში მითითებული დანაშაულის ფაქტს, სადავოა მხოლოდ დამნაშავის ვინაობა.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე არ გამოკვლეულა სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მტკიცებულებები (მათ შორის: დაზარალებულ ო. მ-ის გამოკითხვის ოქმი, მოწმეების – გ. ხ-ის, ვ. ხ-ას, ს. მ-ისა და ლ. მ-ის – გამოკითხვის ოქმები; ავტომობილის დათვალიერების ოქმი; ვიდეოჩანაწერების გახსნისა და დათვალიერების ოქმები; ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის ამოღების ოქმი და ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებები; დაზარალებულისა და ბრალდებულის მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები; ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა; ნივთიერებათა, მასალათა, ნაკეთობათა და მცენარეთა ექსპერტიზის დასკვნა), ვინაიდან ისინი მხარეებმა მიიჩნიეს უდავოდ და, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსსკ) 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მიენიჭათ პრეიუდიციული მნიშვნელობა.

4. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ით, გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისთვის განსაზღვრული, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტი მოიაზრებს მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში, რაც „გულისხმობს მტკიცებულებათა ხარისხობრივ და არა – რაოდენობრივ მახასიათებელს“ (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 27 ოქტომბრის №400აპ-21 განჩინება). „მოქმედი კანონმდებლობა არ განსაზღვრავს, რომელი სახის და რა რაოდენობის მტკიცებულებების არსებობის შემთხვევაში დაიშვება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა, მით უფრო არ ადგენს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ პირდაპირი ხასიათის გამამტყუნებელ მტკიცებულებებს“ (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 21 ივლისის №594აპ-22 განჩინება). „როდესაც მტკიცებულება მყარია და მის სანდოობასთან მიმართებით არ არსებობს რისკები, დამატებითი მტკიცებულების საჭიროება, შესაბამისად, მცირეა“ (იხ. Tortladze v. Georgia, no. 42371/08, §69, ECtHR, 18/06/2021).

5. შესაბამისად, საკითხი – რა სახის და რაოდენობის მამხილებელი მტკიცებულების ერთობლიობაა საკმარისი გამამტყუნებელი განაჩე-

ნის დასადგენად, წყდება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით.

6. ქ. თ-ში, პ. ჩ-ს № მდებარე შპს „დ-დან“ გამოთხოვილი ვიდეორჩანანერების გახსნისა და დათვალიერების ოქმის თანახმად, დათვალიერდა 2023 წლის 4 თებერვლის კამერების დროით 02:45-03:10 (რეალური დროით – 01:51-02:17) საათამდე პერიოდში განხორციელებული ვიდეორჩანანერი. ვიდეოკამერის ჩანანერზე გამოსახულია ქ. თ-ში, პ. ჩ-ს №-ში განთავსებული, შპს „დ...-ს“ გარეპერიმეტრი, საავტომობილო გზა და ფეხით მოსიარულეთა ტროტუარი. საავტომობილო გზაზე დგას ავტომობილები. ვიდეორჩანანერზე ასევე ჩანს პ. ჩ-ის № ეზოს შესასვლელი. 02:47 საათზე საავტომობილო გზაზე, გ. ჩ-ს ქუჩის მხრიდან შემოდის პიროვნება, რომელსაც აცვია მოთეთრო სპორტული ფეხსაცმელი, ჯინსის შარვალი, მუქი მოსაცმელი და თავზე ახურავს კაპიუშონი; ის დადის ქუჩაში და მიდის გაჩერებულ ავტომობილებთან, ათვალიერებს მათ, რის შემდგომაც შედის პ. ჩ-ის ეზოში, საიდანაც 02:58 საათზე ისევ გამოდის ქუჩაში, მიდის იქვე გაჩერებული ავტომობილის კარებთან, ათვალიერებს და, სავარაუდოდ, სინჯავს მის კარს; შემდეგ სცილდება ავტომობილს და გადაადგილდება ქუჩაში. მალევე შედის უკან, პ. ჩ-ის ქუჩაზე №-ის ეზოში. 03:01 საათზე, კადრში ჩანს, რომ პ. ჩ-ის №-ის ეზოდან უკუსვლით გამოდის „ტოიოტა პრიუსის“ მოდელის ავტომობილი (სერია და ნომერი არ ჩანს), რომლის მძღოლი ეზოდან გამოსვლის შემდგომ დგება რამდენიმე წამით იქვე, ქუჩაში, შემდგომ კი გადის გ. ჩ-ას ქუჩაზე მარჯვენა მხარეს და ქრება კადრიდან.

7. მითითებულ ვიდეორჩანანერებში დაფიქსირებული პიროვნების ჩაცმულობის იდენტური პირი დაფიქსირდა ქ. თ-ში, რ-ისა და პ-ის ქუჩების გადაკვეთაზე მდებარე სს „ლ-ის“ ფილიალის 2023 წლის 4 თებერვლის 02:30-02:40 საათამდე პერიოდის ვიდეორჩანანერში, რომელშიც მოჩანს ლამის განათების პირობებში, ქ. თ-ში, რ-ისა და პ...-ის ქუჩების გადაკვეთა, „ლ-ის“ ფილიალის მიმდებარე ტერიტორია, ბანკომატი და იქვე გაჩერებული შავი „ჰონდას“ მარკის (სახელმწიფო ნომრით – №...) ავტომობილი. 02:34:00 საათზე აღნიშნულ „ლ...ის“ ბანკომატს და ავტომობილს ეჯახება ყავისფერი „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომობილი, რომლის სახელმწიფო ნომრები არ ჩანს. მას ეხსნება საჭის უსაფრთხოების ბალიში, იღება ავტომობილის წინა მარცხენა კარი (პიროვნება იხსნის უსაფრთხოების ღვედს) და ავტომობილიდან სწრაფად გადმოდის მამაკაცი, რომელსაც აცვია მოთეთრო სპორტული ფეხსაცმელი, ჯინსის შარვალი, მუქი მოსაცმელი და თავზე ახურავს კაპიუშონი. აღნიშნული მამაკაცი სწრაფად ტოვებს ავტომობილის წინა მარცხენა მხარეს, ავტომობილს უვლის უკანა მხრიდან, გარბის და ქრება კადრიდან.

8. ამოღების ოქმით დგინდება, რომ 2023 წლის 9 თებერვალს, თ. ფ-

მა ნებაყოფლობით წარმოადგინა ნაცრისფერი ე.წ. „ჭუდი“ წინა მარცხენა მხარეს წარწერით „LEGEND GRAND PRIK N67“, შავი კაპიუშონიანი ქურთუკი წინა მარცხენა მხარეს წარწერით – „SCOR PLUS“, ნაცრისფერი ჯინსის შარვალი, რომელსაც ორივე მუხლზე აღენიშნება დაზიანება (წარწერებით: „ORDER“; „KG2795“) და ერთი წყვილი თეთრი სპორტული ფეხსაცმელი, წარწერით – „Adidas“.

9. მართალია, წარმოდგენილი ჩანაწერებიდან პიროვნების ვიზუალური მახასიათებლების გარკვევა შეუძლებელია და დამნაშავეს იდენტიფიცირების მიზნით არც ჰაბიტოსკოპიური ექსპერტიზა დანიშნულა, თუმცა საგულისხმოა, რომ გამოძიებელმა თ. ფ-ს განამოიღო სწორედ იმგვარი აღწერილობის ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი, როგორც ვიდეოჩანაწერების თანახმად დამნაშავეს აცვია. საგამოძიებო მოქმედება ამოღებას წინ უძღოდა სამართალდამცავ ორგანოში თ. ფ-ს ნებაყოფლობით, უწყების საფუძველზე გამოცხადება და გამოკითხვისას დაფიქსირებული ინფორმაცია, რომ თანჰქონდა ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი, რომელიც ეცვა შემთხვევის დროს. თ. ფ-ს ამოღების ოქმზე არ დაუფიქსირებია რაიმე შენიშვნა ან პრეტენზია, იმასთან დაკავშირებით, რომ მან საგამოძიებო ორგანოში ტანსაცმელი მიიტანა თავისი სურვილის საწინააღმდეგოდ. შესაბამისად, ნათელია, რომ თ. ფ-მა თავიდანვე იცოდა, რა ფაქტთან დაკავშირებით უნდა გამოცხადებულიყო პოლიციის განყოფილებაში, რადროსაც ნებაყოფლობით წარადგინა პირადი ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი.

10. საკასაციო პალატის მოსაზრებით, მსჯავრდებულის უდანაშაულობის მტკიცების არგუმენტად ვერ გამოდგება ის ფაქტი, რომ თ. ფ-ს ტანსაცმელზე არ აღმოჩნდა დაზარალებულის ავტომანქანის სავარძლის ქსოვილის შემადგენელი ბოჭკოები, რადგან ნივთიერებათა, მასალათა, ნაკეთობათა და მცენარეთა ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, თ. ფ-ს კუთვნილი ჟაკეტისა და ჯინსის შარვლის შემადგენელი ბოჭკოები აღმოჩნდა დაზარალებულის ავტომანქანის მძღოლის სავარძლის საზურგესა და დასაჯდომზე, კერძოდ, ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ – სპეცპაკეტში (№...) წარწერით: „მიკრონანილაკები 2 (ორ) ც. მწებავ ფირზე, ტოიოტას სახ. № R...–“ მოთავსებულ, სპეცნებოვანი ფირფიტების „წინა მარცხენა სავარძლის საზურგედან“ და „წინა მარცხენა სავარძლის დასაჯდომიდან“ ზედაპირებზე აღინიშნება მორუხო-მოიისფრო ბამბის ბოჭკოები, რომლებსაც გააჩნიათ საერთო გვარობრივი კუთვნილება სპეცპაკეტში (M...) წარწერით: „თ. ფ-ს კუთვნილი ტანსაცმელი...“ მოთავსებული ჟაკეტის შემადგენელ შესაბამის ბოჭკოებთან; სპეც. ნებოვანი ფირფიტის „წინა მარცხენა სავარძლის დასაჯდომიდან“ ზედაპირზე აღინიშნება არათანაბრად შეღებილი მორუხო ბამბის ბოჭკოები, რომლებსაც გააჩნიათ საერთო გვარობრივი კუთვნილე-

ბა სპეცპაქეტში (M...-) წარწერით: „თ. ფ-ს კუთვნილი ტანსაცმელი...“ მოთავსებული ჯინსის შარვლის შემადგენელ შესაბამის ბოჭკოებთან.

11. დაზარალებულის კუთვნილ ავტომანქანაში თ. ფ-ს სუნისა და ბიოლოგიური მასალის არარსებობასთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საგნებსა და ნივთებზე სხვადასხვა სახის კვლების დატოვება, ისევე როგორც კონკრეტულ სივრცეში სუნის კვლის აღმოჩენა, დამოკიდებულია არაერთ ფაქტორზე, მათ შორის, როგორც ნივთების სახეობასა და მათი ზედაპირის თვისობრიობაზე, ასევე – გარემო პირობებსა და ურთიერთშეხების ხანგრძლივობაზე. ამდენად, საეჭვო გარემოებად ვერ შეფასდება ის ფაქტები, რომ თ. ფ-ს ტანსაცმელზე არ გადავიდა დაზარალებულის ავტომანქანის სავარძლის შემადგენელი ბოჭკოები და ამასთანავე, ხსენებულ ავტომანქანაში თ. ფ-ს სუნის, ბიოლოგიური მასალისა და ხელის კვლების არსებობა არ დადგინდა. როგორც აღინიშნა, ამ მოცემულობის პარალელურად, დაზარალებულ ო. მ-ის კუთვნილი ავტომანქანის წინა მარცხენა სავარძლიდან თ. ფ-ს ტანსაცმლის შემადგენელი ბოჭკოების არსებობა დადასტურებულია, რაც თვალსაჩინოს ხდის მსჯავრდებულის ყოფნას დაზარალებულის ავტომანქანაში.

12. სასამართლო იზიარებს დამცველის პოზიციას, ჩვენების ადგილზე შემოწმების მიზნით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის გაუზიარებლობასთან დაკავშირებით. ამ მიმართებით საკასაციო პალატას არაერთხელ განუმარტავს, რომ თუ ბრალდებული წინააღმდეგია საქმის არსებით განხილვამდე მის მიერ მოწმის სტატუსით მიცემული ინფორმაციის სასამართლო სხდომაზე საჯაროდ წაკითხვაზე, საგამოძიებო ექსპერიმენტი გამამტყუნებელი ან გამამართლებელი განაჩენის დადგენისა და დასაბუთებისათვის შეიძლება გამოყენებულ იქნეს იმ შემთხვევაში, თუ ვითარების აღდგენის მიზნით არის ჩატარებული (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 28 აპრილის №561აპ-15 განაჩენი), ან როდესაც საგამოძიებო ექსპერიმენტის პროცესში, საქმეზე დამატებით აღმოჩენილი იქნება რაიმე საგანი, დოკუმენტი, კვალი თუ ინფორმაციის შემცველი სხვა ობიექტი (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 28 სექტემბრის №682აპ-21 განაჩენი).

13. მოცემულ შემთხვევაში, სასამართლოში თ. ფ-მა არ დაადასტურა გამოძიების ეტაპზე მიცემული აღიარებითი ჩვენება. შესაბამისად, ის ინფორმაცია, რომელიც გამომძიებლებმა საგამოძიებო ექსპერიმენტის მიმდინარეობისას მისგან მიიღეს ადგილზე შემოწმებული ჩვენების სახით (საგამოძიებო ექსპერიმენტი არ ყოფილა ვითარების აღდგენის მიზნით ჩატარებული და ამასთან, დამატებით რაიმე საგანი, დოკუმენტი, კვალი თუ ინფორმაციის შემცველი სხვა ობიექტი არ აღმოჩენი-

ლა), მტკიცებულებად ვერ იქნება გამოყენებული. მიუხედავად ამისა, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ ზემოაღნიშნულ მტკიცებულებათა ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა დადასტურებულია, რომ 2023 წლის 4 თებერვალს, ღამის საათებში, თ-ში, პ. ჩ-ს №-ში მდებარე იტალიური ტიპის ეზოდან, თ. ფ. ფარულად, მარლსანინაარდეგო მისაკუთრების მიზნით დაეუფლა ო. მ-ის „TOYOTA PRIUS“-ის მოდელის ავტომანქანას (სახელმწიფო ნომრით – R...).

14. სასაქონლო ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე წარდგენილი „TOYOTA PRIUS“-ის (სახ. №R...) საბაზრო ღირებულება (დაზიანებამდე) იყო 11 500 ლარი, რაც აღემატება საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის მაკვალიფიცირებელი გარემოების – დიდი ოდენობის – კანონით განსაზღვრულ მინიმალურ ნიშნულს – 10 000 ლარს.

15. იმავდროულად, საქმის მასალებით დადასტურებულია, რომ თ. ფ. დანაშაულის ჩადენის დროს იყო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 7 ნოემბრისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 26 სექტემბრის განაჩენებით ნასამართლევი, ერთი მხრივ – საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით, ხოლო მეორე მხრივ – საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით.

16. ამდენად, წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად დადასტურებულია თ. ფ-ს მიერ მსჯავრდებულობის დანაშაულის ჩადენა, შესაბამისად, ადვოკატის მოთხოვნა თ. ფ-ს საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში უდანაშაულოდ ცნობის შესახებ, არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

17. საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით, „სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს“. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს განამტკიცებს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილიც, რომელიც სასამართლოს ავალდებულებს, დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება

„საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). მართლმსაჯულების განხორციელება და სასჯელის სამართლიანობა, პირველ რიგში, მსჯავრდებულისთვის ჩადენილი ქმედების და მისი პიროვნების ადეკვატური სასჯელის დანიშვნას გულისხმობს. სასჯელი არ უნდა იყოს არც ზედმეტად მკაცრი და არც ზედმეტად ლმობიერი იმისათვის, რომ მიღწეული იქნეს სასჯელის მიზნები (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 11 ივლისის № 1/7/851 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე იმედა ხახუტაიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, სამოტივაციო ნაწილი, პუნქტი 7).

18. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს.

19. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“, ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებისთვის გათვალისწინებულია სანქცია – თავისუფლების აღკვეთის სახით, ვადით – ექვსიდან ათ წლამდე.

20. საკასაციო პალატის შეფასებით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ თ. ფ-სთვის დანიშნული სასჯელის სახე და ზომა სრულად შეესაბამება მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის ხასიათსა და სიმძიმეს, დანაშაულის ჩადენის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხს, მართლსაწინააღმდეგო შედეგს და მის პიროვნებას. შესაბამისად, 6 წლით თავისუფლების აღკვეთის პირობებში, სრულად იქნება მიღწეული საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნები – სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

21. თ. ფ-სთვის საბოლოო სასჯელის განსაზღვრისას სასამართლო ითვალისწინებს, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გამოტანის შემდეგ, 2024 წლის 17 სექტემბერს მიღებულ ამნისტიის კანონს, რომელიც ცალკეული დანაშაულის ჩამდენი პირებისთვის შელავათს ითვალისწინებს.

22. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის

კანონის მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მსჯავრდებულის (მათ შორის, ძეგნილი მსჯავრდებულის) მიმართ ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტიის აღსრულების მიზნით გადაწყვეტილებას სისხლის სამართლის საქმის სასამართლო განხილვის სტადიაზე იღებს შესაბამისი სასამართლო, ხოლო, თუ საქმეზე სამართალწარმოება დასრულებულია – თავდაპირველი განაჩენის გამომტანი რაიონული (საქალაქო) სასამართლო.

23. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, თ. ფ-ს მიმართ თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი უნდა შემცირდეს ერთი მეექვსედით, რადგან მის მიმართ მსჯავრდებულობა მუხლზე არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და ამასთან, მას ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

24. იმავდროულად, თ. ფ-ს სასჯელი უნდა დაენიშნოს საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, ვინაიდან მან დანაშაული ჩაიდინა 2023 წლის 4 თებერვალს, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენამდე. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ თ. ფ. დანაშაულის ჩადენისას იმყოფებოდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 26 სექტემბრის განაჩენით დადგენილი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში (გამოსაცდელი ვადა აეთვალა 2022 წლის 7 ნოემბერს და უნდა დასრულებულიყო 2025 წლის 18 აპრილს), თუმცა სასამართლო, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის საფუძველზე, ვერ გააუქმებს პირობით მსჯავრს და ვერ დანიშნავს სასჯელს საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი წესით, რადგან ხსენებული განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი გაუქმებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ თ. ფ-ს ადვოკატ ვ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. შეიცვალოს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის პირ-

ველი ივლისის განაჩენი:

3. თ. ფ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“, ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და საბოლოო სასჯელად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით;

4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმას თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელი და, საბოლოოდ, თ. ფ-ს, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით;

5. მსჯავრდებულ თ. ფ-ს სასჯელში ჩათვალოს პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2023 წლის 21 თებერვლიდან 2023 წლის 20 მარტის ჩათვლით და სასჯელის ვადა აეთვალოს განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი თავისუფლების აღკვეთის მომენტიდან – 2024 წლის 22 აპრილიდან;

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ თ. ფ-ს მიმართ შერჩეული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო – გაუქმებულია;

7. ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადაწყდეს შემდეგნაირად:

7.1. მიკრონაწილაკები, სუნის კვლები, ნერწყვის ნიმუში და ანაწმენდები – განადგურდეს.

7.2. ტანსაცმელი, ბოტასები, ავტომობილი (სახელმწიფო ნომრით – „R...“) – დაუბრუნდეს მის კანონიერ მფლობელს;

7.3. დისკები დაერთოს საქმეს მისი შენახვის ვადით.

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ქარცვა

განაჩენი საქართველოს სახელმწიფო

№ 1084აპ-24

25 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),

მ. გაბინაშვილი,

ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ დ. ხ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ც-ს და მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ხ-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 5 ივლისის განაჩენით:

1.1. დ. ხ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

1.2. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა დ. ხ-ის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. ხ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაენიშნა 2022 წლის 18 ნოემბრიდან.

1.3. გ. ს. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

1.4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა გ. ს-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს და-

ემატა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 24 მაისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2022 წლის 18 ნოემბრიდან.

1.5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით:

დ. ხ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით და სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად, მიესაჯა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 3 წელი, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალა პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 3 წელი.

გ. ს-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით და სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად, მიესაჯა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 3 წელი, სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე, ჩათვალა პირობითად.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილების მიხედვით, მოცემული განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 2 ნოემბრის განაჩენით სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის დანიშნული ნაკლებად მკაცრი სასჯელი – ჯარიმა 500 ლარი. საბოლოოდ, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 3 წელი, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალა პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 3 წელი).

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ დ. ხ-მა და გ. ს-ემ ჩაიდინეს ძარცვა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლება, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, არაერთგზის, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2022 წლის 17 ნოემბერს, დაახლოებით 09:40 საათზე, ქ. თ-ი, მეტ-

როსადგურ „რ-ს“ მიმდებარე ტერიტორიასთან, 2021 წლის 7 დეკემბერს თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით პირობით მსჯავრდებულებმა – დ. ხ-მა და გ. ს-ემ არასრულწლოვან დ. ჯ-ს გასტაცეს 820 ლარად ღირებული „ჰონორ 9X“ მოდელის მობილური ტელეფონი, რითაც დაზარალებულს მიადგა მნიშვნელოვანი მატერიალური ზიანი.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენით:

3.1. დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 5 ივლისის განაჩენში შევიდა ცვლილება, კერძოდ:

3.2. დ. ხ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

3.3. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა დ. ხ-ის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმა წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. ხ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2022 წლის 18 ნოემბრიდან.

3.4. გ. ს-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

3.5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა გ. ს-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმა წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2022 წლის 18 ნოემბრიდან.

4. კასატორმა – მსჯავრდებულ დ. ხ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ნ. ც-მ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: დ. ხ-ის ქმედების გადაკვალიფიცილება საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებზე და სამართლიანი სასჯელის შეფარდება.

4.1. მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა მ. ხ-მ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენის გაუქმება და გ. ს-ს გამართლება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა წარმოდგენილი საჩივრების საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს მსჯავრდებულ დ. ხ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ც-ს და მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ხ-ს მოსაზრებებს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება უსაფუძვლო, უკანონო და დაუსაბუთებელია, ვინაიდან, საკასაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება სააპელაციო პალატის შეფასებას, რომ მსჯავრდებულების მიერ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით, დადასტურებულია ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, კერძოდ: დაზარალებულ დ. ჯ-ს ჩვენებით, მოწმეების – ა-ს, თ. გ-ს, ხ. ჯ-ს, კ. კ-სა და სხვათა ჩვენებებით, საგამოძიებო ექსპერიმენტისა და ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმებით, ჩხრეკისა და ამოღების ოქმებით, შესყიდვის აქტით, სასაქონლო ექსპერტიზის №...- დასკვნითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით.

3. დაცვის მხარე სადავოდ არ ხდის მსჯავრდებულების შემთხვევის ადგილზე ყოფნისა და დაზარალებულთან გარკვეული კომუნიკაციის დამყარების ფაქტს, მათ შორის, დ. ჯ-სათვის მობილური ტელეფონის გამორთმევას, ლომბარდში ჩაბარების მიზნით. მოცემულ შემთხვევაში, სადავოა კვალიფიკაციის საკითხი.

4. დაზარალებულმა დ. ჯ-მ თანმიმდევრულად გადმოსცა 2022 წლის 17 ნოემბერს დილის საათებში რ-ს მეტროდან ამოსვლის შემდეგ სკოლაში მისვლამდე განვითარებული მოვლენები და განმარტა, რომ დ. ხ-მა და გ. ს-ემ მას წაართვეს მობილური ტელეფონი. კერძოდ, თავდაპირველად „დ-მ“, როგორც შემდეგ გაირკვა, დ. ხ-მა, შესთავაზა მობილური ტელეფონის „დალომბარდება“ და მიღებული თანხის „ქურდებისთვის“ გადარიცხვა; მან რამდენჯერმე გაუმეორა, რომ ტელეფონი „დალომბარდებინა“. საუბრის დროს მათთან მივიდა იმ დროისათვის მისთვის უცნობი გ. ს-ე, რომელმაც ასევე ტელეფონის „დალომბარდებაზე“ და-

უწყო საუბარი, შემდეგ კი დარეკვის მიზნით სთხოვა ტელეფონი. დ. ჯ-მ არ უარყო, რომ მან ამ ეტაპზე ნებაყოფლობით გადასცა მობილური ტელეფონი გ. ს-ეს, თუმცა მან დარეკვის ნაცვლად, მისი კუთვნილი ნივთი გადაცემისთანავე ჯიბეში ჩაიდო და ჰკითხა ეხლა რას იზამო. დაზარალებულმა ნათლად ახსნა მისი უმოქმედობის მიზეზებიც და მიუთითა, რომ დ. ხ-სა და გ. ს-ეს ჰქონდათ ტატუები და აპელირებდნენ ციხიდან ახლად გამოსვლის ფაქტზე, რის გამოც შეეშინდა აღნიშნული პირების და ვერაფერი მოიმოქმედა, შეშინებული წავიდა სკოლაში.

5. სკოლაში მისვლის შემდგომ, დ. ჯ-ს მიერ მასწავლებლისათვის ტელეფონის დაკარგვისა და არა მისი წართმევის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, კიდევ უფრო მეტ დამაჯერებლობას სძენს მისი ჩვენებას და მიუთითებს, რომ დაზარალებულს მსჯავრდებულების მიმართ რაიმე პირადი ინტერესი არ გააჩნია და სასამართლოს წინაშე მათ მამხილებელ ჩვენებას აძლევს არა მათთან რაიმე სახით ანგარიშსწორების მიზნით, არამედ შემთხვევის დროს განვითარებულ მოვლენებს იხსენებს გულწრფელად, ფაქტებს ასახავს ისე, როგორც რეალურად ჰქონდათ ადგილი, განმარტავს, რომ იყო შეშინებული.

6. დაზარალებულ დ. ჯ-ს მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას ამყარებს სკოლის მანდატურის – ა-ს ჩვენება, რომელმაც დ. ჯ-ს კლასის დამრიგებლის – ლ. მ-ნ შეიტყო, რომ დ. ჯ-ს „რ-ს“ მეტროსთან ორმა უცნობმა პირმა გამოართვა მობილური ტელეფონი და აღარ დაუბრუნეს. ამავე დროს, მოწმე პირადად ნახა დაზარალებული და მიუთითა, რომ კლასის დამრიგებელთან ერთად მყოფი დაზარალებული იყო აღელვებული, რაც კიდევ უფრო ამყარებს ბრალდების მხარის პოზიციას, რომ მისგან მობილურ ტელეფონს დაეუფლნენ ძარცვის შედეგად და კუთვნილი ნივთის მსჯავრდებულებისათვის ნებაყოფლობით გადაცემას ადგილი არ ჰქონია.

7. საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლით კრიმინალიზებულია ძარცვა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რაც გულისხმობს სხვისი ქონების დაუფლებას თვალნათლივ იმ პირისათვის, ვის საკუთრებაში, მფლობელობას ან სარგებლობაშიც ნივთი იმყოფება, ან სხვა ადამიანისათვის. ნივთის აშკარა დაუფლება ხდება მესაკუთრის, მფლობელის ან სხვა პირთა თანდასწრებით და აუცილებელია მძარცველს შეგნებული ჰქონდეს მისი ქმედების აშკარა ხასიათი. დაზარალებულის განმარტებით, დ. ხ-მა და გ. ს-ემ არაერთხელ მოუწოდეს – მიეცა მათთვის კუთვნილი მობილური ტელეფონი „დასალომბარდებლად“, საიდან აღებული თანხაც „ქურდებისთვის“ უნდა გადაერიცხათ. ამასთანავე, გ. ს-ემ მის წინაშე აღნიშნა, რომ სხვა პირს უკვე წაართვეს მობილური ტელეფონი. მას შემდეგ კი, რაც დ. ჯ-მ უთხრა, რომ ის იყო სკოლის მოსწავლე და არ

სურდა რაიმე სახის კავშირი ჰქონოდა „ქურდებთან“, ასევე უარი განაცხადა მათ შეთავაზებაზე, რომ კუთვნილი ნივთი გაეცვალა სხვა დაზიანებულ ან მოპარულ ტელეფონში, გ. ს-ემ უკვე თითქოსდა დარეკვის მიზნით სთხოვა მას მობილური ტელეფონი. შესაბამისად, მსჯავრდებულები დაზარალებულის კუთვნილი ქონებას დაუფლნენ აშკარად, დაზარალებულის მკაფიოდ გამოხატული ნების საწინააღმდეგოდ.

8. უსაფუძვლოა დაცვის მხარის ვერსია, თითქოსდა მსჯავრდებულებს არ გააჩნდათ დ. ჯ-ს ტელეფონის მართლსაწინააღმდეგოდ მისაკუთრების მიზანი, წინააღმდეგ შემთხვევაში, არ ეტყოდნენ მას თავიანთ სახელებსა და გვარებს და ლომბარდში ჩაბარების ნაცვლად, გაყიდნენ მისგან დაუფლებულ ნივთს.

9. საკასაციო სასამართლო, გასაჩივრებული განაჩენის მსგავსად, მიიჩნევს, რომ ერთი მხრივ, მხოლოდ დ. ხ-მა უთხრა დ. ჯ-ს, რომ ერქვა და, რაც გვარისა და სხვა პირადი მონაცემების მიწოდების გარეშე, შეუძლებელს ხდის პირის იდენტიფიცირებას. ამასთან, ქონების დაუფლება გულისხმობს, რომ პირს რეალური შესაძლებლობა აქვს, განკარგოს ეს ქონება საკუთარი შეხედულებით. ამის შემდგომ თუ რა გზით განკარგავს პირი დაუფლებულ ქონებას – გაყიდის, ლომბარდში ჩააბარებს, პირადი მოხმარებისთვის დაიტოვებს თუ სხვა, ან საერთოდ მოახერხებს თუ არა ამ შესაძლებლობის რეალიზებას, გავლენას ვერ მოახდენს მისი ქმედების საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დასრულებული დანაშაულით (ამ შემთხვევაში ძარცვით) დაკვალიფიცირებაზე.

10. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ წარმოდგენილ სისხლის სამართლის საქმეში მტკიცებულებები მოპოვებულია საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ამ პროცესში რაიმე სახის არსებითი დარღვევა, რასაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა სისხლის სამართლის საქმის შედეგზე, გამოკვეთილი არ არის. ამასთან, დაცვის მხარეს სასამართლოსათვის არ წარუდგენია რაიმე მტკიცებულება, რომელიც საეჭვოდ გახდიდა ბრალდების მიერ წარმოდგენილ მტკიცებულებათა უტყუარობას და დაადასტურებდა მსჯავრდებულების – დ. ხ-ისა და გ. ს-ს უდანაშაულობას მათ მიმართ ბრალად შერაცხულ ბრალდებებში. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულია საპროცესო ნორმების არსებითი დარღვევის გარეშე, მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპების დაცვით, რაც საშუალებას აძლევდა თითოეულ მხარეს, ჯეროვნად წარმოეჩინა და დაესაბუთებინა თავისი პოზიცია საქმისათვის მნიშვნელოვან ყველა გარემოებასთან დაკავშირებით. საქმის წარმოების არცერთ ეტაპზე გამოვლენილა გარემოება, რომელიც ობიექტურ დამკვირვებელს გასაჩივრებული განაჩენით მსჯავრდებულთა მიერ მათ მიმართ შერაცხული ქმედებების ჩადენის საფუძვლიან ეჭვს გაუჩენ-

და. ამდენად, არ არსებობს დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრების დაკმაყოფილების კანონისმიერი საფუძველი.

11. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშვნისას გასათვალისწინებელი გარემოებები, ჩადენილი ქმედებების ხასიათი და სიმძიმე, მსჯავრდებულების ინდივიდუალური მახასიათებლები, სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობანი და საქართველოს სსკ-ის 39-ე, 53-ე, 59-ე და 67-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, დ. ხ-სა და გ. ს-ეს კანონიერი და სამართლიანი სასჯელები განუსაზღვრა. მოცემულ შემთხვევაში მსჯავრდებულების მიმართ განსაზღვრული სასჯელები საქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლის სანქციის ფარგლებშია და სრულად შეესაბამება მათ მიერ ჩადენილი დანაშაულის ხასიათსა და მსჯავრდებულთა პიროვნულ მახასიათებლებს.

12. საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სააპელაციო პალატამ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებამდე სრულად და ობიექტურად შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებები და დაცვის მხარეების მოსაზრებებს გასცა ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხი, ამასთან, დეტალურად დაასაბუთა მიღებული გადაწყვეტილება, რასაც საკასაციო პალატა ეთანხმება და იზიარებს.

13. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულების – დ. ხ-ისა და გ. ს-ს მიმართ უნდა აღსრულდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი, კერძოდ:

14. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

15. ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ დ. ხ-ს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით, სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად დანიშნული სასჯელი – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით, რაც შეადგენს 3 წელსა და 4 თვეს, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 2 წელი და 6 თვე, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩაეთვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი და 6 თვე.

16. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ დ. ხ-ს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით დანიშნული სასჯელი – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით, რაც შეადგენს 5 წელს.

17. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, უნდა გაუქმდეს დ. ხ-ის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქმას წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. ხ-ს სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

18. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

19. ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ გ. ს-ეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით, სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად დანიშნული სასჯელი – 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით, რაც შეადგენს 3 წელსა და 9 თვეს, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 2 წელი და 6 თვე, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალოს პირობითად.

20. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილების მიხედვით, მოცემული განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქმას თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 2 ნოემბრის განაჩენით სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის დანიშნული ნაკლებად მკაცრი სასჯელი – ჯარიმა 500 ლარი. საბოლოოდ, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა მოიხა-

დოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 2 წელი და 6 თვე, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი და 6 თვე.

21. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ გ. ს-ეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით დანიშნული სასჯელი – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით, რაც შეადგენს 5 წელს.

22. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, უნდა გაუქმდეს გ. ს-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქმას წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-2, მე-3 ნაწილებით, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ დ. ხ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ც-ს და მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ხ-ს საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. დ. ხ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და შეეფარდოს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე დ. ხ-ს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით საქართვე-

ლოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვე-პუნქტებით, სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად დანიშნული სასჯელი – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და შეეფარდოს 3 წლითა და 4 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი სასჯელი – 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი და 6 თვე;

5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდეს დ. ხ-ის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. ხ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვროს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

6. დ. ხ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2022 წლის 18 ნოემბრიდან;

7. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ დ. ხ-ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმებულია;

8. გ. ს-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ლი პუნქტის საფუძველზე შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და შეეფარდოს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

9. „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე გ. ს-ეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით, სსკ-ის 55-ე მუხლის თანახმად დანიშნული სასჯელი – 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა შეუმცირდეს ერთი მეექვსედით და შეეფარდოს 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩათვალოს პირობითად;

10. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილების მიხედვით, მოცემული განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას თბი-

ლისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 2 ნოემბრის განაჩენით სსკ-ის 19,177-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის დანიშნული ნაკლებად მკაცრი სასჯელი – ჯარიმა 500 ლარი. საბოლოოდ, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვროს 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სასჯელის ნაწილი – 1 წლითა და 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა მოიხადოს პენიტენციურ დაწესებულებაში, ხოლო დარჩენილი 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების შესაბამისად, ჩაეთვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი და 6 თვე;

11. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდეს გ. ს-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 7 დეკემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმას წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვროს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

12. გ. ს-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2022 წლის 18 ნოემბრიდან;

13. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ გ. ს-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმებულია;

14. ნივთიერი მტკიცებულებები:

გ. ს-ს პირადი ჩხრეკის შედეგად ამოღებული მობილური ტელეფონები, რომელიც ინახება ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის არასრულწლოვნების საქმეთა მთავარი სამმართველოს საგამოძიებო სამმართველოს ადმინისტრაციულ შენობაში, დაუბრუნდეს მესაკუთრეს;

დ. ხ-ის საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკის შედეგად ამოღებული ტანსაცმელი, რომელიც ინახება ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის არასრულწლოვნების საქმეთა მთავარი სამმართველოს ადმინისტრაციულ შენობაში, დაუბრუნდეს მესაკუთრეს;

შპს „ი-ნ“ ამოღებული მობილური ტელეფონი „Huawei hinor 9x“ დაუბრუნდა დაზარალებულ დ. ჯ-ს;

შპს „ი-ნ“ ამოღებული შესყიდვის აქტი, რომელიც თან ერთვის საქმეს, შენახულ იქნეს საქმის შენახვის ვადით;

გ. ს-ს კუთვნილი ტანსაცმელი, რომელიც ინახება ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის არასრულწლოვნების საქმეთა მთავარი სამმართველოს საგამოძიებო სამმართველოს ადმინისტრაციულ შენობაში, დაუბრუნდეს მესაკუთრეს;

15. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

5. ნარკოტიკული დანაშაული

ნარკოტიკული საშუალების გასაღების მომზადება

განაჩენი
საქართველოს სახელმწიფო

№1146აპ-24

20 თებერვალი, 2025 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე)
ლ. თევზაძე,
ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურორის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორი ირაკლი დონდოლაძისა და მსჯავრდებულ დ. ა-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ლ. ქ-ის საკასაციო საჩივრები ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, დ. ა-ს ბრალად ედებოდა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ელი ნაწილითა და 19,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების – ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა და ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღების მცდელობის – ჩადენა.

2. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 17 ნოემბრის განაჩენით დ. ა-მა ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა და ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღების მომზადება. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგით:

დ. ა-მა, გამოძიებით დაუდგენელ დროსა და ვითარებაში, უკანონოდ შეიძინა და ინახავდა 458.053 გრამ ნარკოტიკული საშუალება „მეფედრონის“ შემცველ ფხვნილს; აქედან 262,74 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „მეფედრონის“ შემცველი ფხვნილი ამოიღეს 2023 წლის 11 მარტს ქ. ბ...-ის ქუჩის №...ში მდებარე დ. ა-ის დროებითი ბინიდან, №...-ში ჩატარებული ჩხრეკის შედეგად, ასევე, 195,313 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „მეფედრონის“ შემცველი ფხვნილი ამოიღეს 2023 წლის 12 მარტს ქ. ბ...-ის ქუჩის №...ში მდებარე სასტუმრო „კ...ის“ უკანა მზარეს, ზღვის სანაპიროზე ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის შე-

დეგად.

დ. ა-მა, დაუდგენელ პირზე გასაღების მიზნით, ქ. ბ...ის ქუჩის №...ში მდებარე სასტუმრო „კ...-ის“ უკანა მხარეს, ზღვის სანაპიროზე განათავსა 195.313 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „მეფედრონის“ შემცველი ფხვნილი, რაც 2023 წლის 12 მარტს ამოიღეს საგამოძიებო მოქმედების შედეგად.

3. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 17 ნოემბრის განაჩენით დ. ა-ის – ნასამართლევის, მიმართ საქართველოს სსკ-ის 19,260-ე მუხლით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილზე. დ. ა-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით – 1 წლითა და 6 თვით, 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და დ. ა-ს, დანაშაულთა ერთობლიობით, განესაზღვრა 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 5 მაისის განაჩენით დ. ა-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილებით დანიშნული და სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს პირველი ადგილობრივი საბჭოს 2022 წლის 4 ნოემბრის №... გადაწყვეტილებით განსაზღვრული და პირობითად ჩათვლილი სასჯელი – 4 წლით, 2 თვითა და 24 დღით თავისუფლების აღკვეთა, რაც, სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, სრულად შთანთქა ახალი განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, მიესაჯა 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მსჯავრდებულს სასჯელი აეთვალი დაკავების დღიდან – 2023 წლის 11 მარტიდან. მასვე, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, 15 წლით – საადვოკატო, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლებები; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები, ხოლო 20 წლით – საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე, ავთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მხარეებმა. ბრალდების მხარემ ითხოვა დ. ა-ის დამნაშავედ ცნობა ნარკოტიკული საშუალების შეძენა-შენახვისა და გასაღების მცდელობისათვის და განაჩენ-

თა ერთობლიობით, მაქსიმალურთან მიახლოებული მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა, ხოლო დაცვის მხარემ – დ. ა-ის უდანაშაულოდ ცნობა და გამართლება საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენით სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 17 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. კასატორი – პროკურორი ირაკლი დონდოლაძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს დ. ა-ის დამნაშავედ ცნობას ნარკოტიკული საშუალების შეძენა-შენახვისა და გასაღების მცდელობისათვის და განაჩენთა ერთობლიობით, მაქსიმალურთან მიახლოებული მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას.

7. კასატორი – მსჯავრდებულ დ. ა-ის ინტერესების დამცველი, ადვოკატი ლ. ქ-ი – საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენში ცვლილების შეტანას და დ. ა-ის უდანაშაულოდ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრების მოთხოვნათა საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მხარეთა საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში, ბრალდების მხარე ითხოვს დ. ა-ის დამნაშავედ ცნობას ნარკოტიკული საშუალების შეძენა-შენახვისა და გასაღების მცდელობისათვის და განაჩენთა ერთობლიობით, მკაცრი, მაქსიმალურთან მიახლოებული სასჯელის განსაზღვრას. დაცვის მხარე სადავოდ არ ხდის გასაჩივრებულ განაჩენს დ. ა-ის საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით მსჯავრდების ნაწილში, არამედ ითხოვს მსჯავრდებულის უდანაშაულოდ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს წარმოადგენს, დ. ა-მა ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 19,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით თუ 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება ან საერთოდ ჩაიდინა თუ არა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწი-

ლით გათვალისწინებული დანაშაული.

3. საკასაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას დ. ა-ის საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ელი ნაწილითა და 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენისთვის დამნაშავედ ცნობის შესახებ და აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებებით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით, უტყუარად დასტურდება დ. ა-ის მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხილი ქმედებების ჩადენა, კერძოდ:

4. საქართველოს შსს აჭარის ა/რ პოლიციის დეპარტამენტის გამომძიებლის – რ...-...- ბ...-ის – ჩვენებით დადგენილია, რომ 2023 წლის 11 მარტს მიიღო ოპერატიული ინფორმაცია, რომლის თანახმად, მამა-შვილი – ე...- და დ. ა-ები – ნარკოტიკულ საშუალებებს უკანონოდ იძენდნენ და ინახავდნენ, ცხოვრობდნენ ქირით ქ...ში, მ-ის №..., ბინა №...-ში, იმ დროისთვის გადაადგილდებოდნენ მ...-ის ქუჩით და პირადად, ასევე დროებით საცხოვრებელ ბინაში, ინახავდნენ უკანონოდ შეძენილ ნარკოტიკულ საშუალებებს; მიღებული ინფორმაცია შეატყობინა ხელმძღვანელობას.

5. გამომძიებელმა ლ. გ-ემ სასამართლოს განუმარტა, რომ 2023 წლის 11 მარტს აჭარის პოლიციის დეპარტამენტში შესული ოპერატიული ინფორმაციის თანახმად, მამა-შვილი დ. და ე. ა-ები უკანონოდ იძენდნენ და ინახავდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს, გადაადგილდებოდნენ მ...-ის ქუჩაზე და, როგორც პირადად, ისე – იმავე ქუჩაზე მდებარე ნაქირავებ ბინაში ინახავდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს. საქმეზე გამოძიების დაწყების შემდეგ ინფორმაციის გადასამოწმებლად ოპერატიულ ჯგუფთან ერთად გავიდა ინფორმაციაში მითითებულ ადგილზე. მ...-ის №-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე შეაჩერეს ე. და დ. ა-ები; დ. ა-ს განუმარტა, რომ მიმდინარეობდა გამოძიება და უნდა ჩატარებულიყო მისი პირადი ჩხრეკა, წარუდგინა გადაუდებელი აუცილებლობის პირობებში პირადი ჩხრეკის ჩატარების თაობაზე დადგენილება, მისცა წინადადება, ნებაყოფლობით წარმოედგინა ნარკოტიკული საშუალებები, რაზეც დ. ა-მა განმარტა, რომ ნარკოტიკი თან არ ჰქონდა და მას ინახავდა დროებით საცხოვრებელ ბინაში. მართლაც, მისი პირადად ჩხრეკის შედეგად აღმოაჩინეს და ამოიღეს მხოლოდ მობილური ტელეფონი. დ-ის განმარტება ნაქირავებ ბინაში ნარკოტიკის შენახვის თაობაზე შეიტანა პირადი ჩხრეკის ოქმში, რომელსაც ხელი მოაწერა ყველა მონაწილემ, მათ შორის, დ. ა-მაც. პირადი ჩხრეკის დასრულების შემდეგ ჩხრეკის ჩასატარებლად წავიდნენ იმავე ქუჩაზე მდებარე ა-ების ნაქირავებ ბინაში. მივიდნენ მ-ის №...ში მდებარე, პატარა, სტუდიოს ტიპის №...-ბინაში, რომელშიც შევიდნენ ა-თან ერთად; ჩხრეკაში მონაწილეობის

მისაღებად მოიწვია ბ-ის მუნიციპალიტეტის მერიის იმ ტერიტორიული ორგანოს წარმომადგენელი, რომელშიც ჩხრეკა უნდა ჩატარებულიყო. საგამოძიებო მოქმედებაში ექსპერტ-კრიმინალისტიებიც მონაწილეობდნენ. დ. ა-ს გააცნო გადაუდებელი აუცილებლობით ჩხრეკის ჩატარების თაობაზე დადგენილება, რომელსაც მოაწერა ხელი ბრალდებულმა. დაიწყო ჩხრეკა, რა დროსაც უშუალოდ დ...-ის მითითებით, ამოიღეს საგამოძიებლის საინტერესო ნივთები, კერძოდ: საწოლის მარცხენა მხარეს არსებული ბალიშის გვერდიდან – პოლიეთილენის პარკი, რომელშიც აღმოჩნდა ცხრა ცალი პოლიეთილენის მწებავი ლენტის ხვია, რეზინის ხელთათმანები, აირწინალი, პატარა ზომის პოლიეთილენის პარკის ექვსი შეკვრა; ბალიშის ქვემოდან – პოლიეთილენის შავი პარკი, ფოლგის შენაფუთით, მასში არსებული მოთეთრო მასით; საწოლის მარჯვენა მხრიდან – პატარა ზომის ელექტროსასწორი და პატარა ზომის ლითონის ნიჩაბი. კრიმინალისტიებმა აღმოჩენილი ნივთები დაასურათეს და ადგილზე დალუქეს. საგამოძიებო მოქმედების მონაწილეებმა ჩხრეკის ოქმში ასახული გარემოებების სისწორე დაადასტურეს ოქმზე ხელმოწერებით. ჩხრეკის მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით რაიმე სახის შენიშვნა ან პრეტენზია არ გაცხადებულა. მოწმე ბინის ჩხრეკის დასრულების შემდეგ დ. ა-ი დააკავა, ადგილზე შეადგინა დაკავების ოქმი, შემდეგ კი დაკავებული გადაიყვანა აჭარის პოლიციის დეპარტამენტში, სადაც გამოჰკითხა. გამოკითხვისას დ. ა-მა განმარტა, რომ ზღვის სანაპიროზე დადებული ჰქონდა ნარკოტიკული საშუალების შენაფუთი, შეეძლო პოლიციის თანამშრომლების ადგილზე მიყვანა და ჩვენება. მისი ამ განმარტების გადასამოწმებლად, ბრალდებულის თანხმობით, ჩატარდა საგამოძიებო ექსპერიმენტი. დ. ა-ის მითითებით, გავიდნენ სასტუმრო „კ-ის“ უკანა მხარეს, ზღვის სანაპიროზე, სადაც, ბრალდებულის მითითებით, ერთ-ერთი ქვის ქვეშ ნახეს და ამოიღეს ერთი ცალი ნებოლენტის შენაფუთი, რომელიც კრიმინალისტიებმა დაასურათეს და დალუქეს. საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს ყველა მონაწილემ, მათ შორის – დ. ა-მაც, მოაწერა ხელი და დაადასტურა მასში ასახული გარემოებების სისწორე.

6. გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში, დ. ა-ის მიმართ 2023 წლის 11 მარტს ჩატარებული პირადი ჩხრეკის ოქმის თანახმად, იგი გაჩხრიკეს ქ-ში, მ-ის №-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე. ა...-ს მიეცა წინადადება, ნებაყოფლობით წარმოედგინა ნარკოტიკული საშუალებები, რაზეც განმარტა, რომ ნარკოტიკული საშუალებები არ გააჩნდა. პირადი ჩხრეკისას ამოიღეს მობილური ტელეფონი, რომელიც კრიმინალისტიების მიერ დასურათდა და ადგილზე დაილუქა. პირადი ჩხრეკის დასრულებისას დ. ა-მა განაცხადა, რომ ნარკოტიკულ საშუალებებს ინახავს დროებით საცხოვრებელ მისამართზე: მ...-ის ქუჩის №..., ბინა №...-ში,

ხოლო ერთ პაკეტად დაფასოებული ნარკოტიკული საშუალება განთავსებული აქვს სასტუმრო „კ-ის“ წინ, სანაპიროზე. პირადი ჩხრეკის ოქმში ასახული გარემოებების სისწორე ხელმოწერით დაადასტურეს ჩხრეკის მონაწილეებმა, მათ შორის – დ. ა-მა. რაიმე სახის შენიშვნა ან პრეტენზია ჩხრეკის მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით არ გამოთქმულა.

7. გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში, დ. ა-ის დროებით საცხოვრებელ ბინაში, მდებარე ქ-ში, მ-ის №..., ბინა №..., 2023 წლის 11 მარტს ჩატარებული ჩხრეკის ოქმის თანახმად, ბინის ჩხრეკისას, რომელსაც მის მფლობელებთან – დ. და ე. ა-ებთან – ერთად ესწრებოდა მერიის წარმომადგენელი გ. თ., ასევე – ექსპერტ-კრიმინალისტები, დ. ა-ის მითითებით, საწოლის მარცხენა მხარეს არსებული ბალიშის გვერდიდან ამოიღეს პოლიეთილენის პარკი, რომელშიც აღმოჩნდა პოლიეთილენის ნებოლენტის ცხრა ცალი ხვია, რეზინის ხელთათმანები, აირწინალი, ექვსი შეკვრა პატარა ზომის პოლიეთილენის პარკი; ბალიშის ქვემოდან ამოიღეს პოლიეთილენის შავი პარკი, რომელშიც მოთავსებული იყო ფოლგის შენაფუთი, მასში არსებული მოთეთრო მასით; საწოლის მარჯვენა მხრიდან ამოიღეს პატარა ზომის ელექტროსასწორი, მოთავსებული შავი ფერის ტყავის ჩასადებში, და პატარა ზომის ლითონის ნიჩაბი. აღმოჩენილი ნივთები კრიმინალისტებმა დაასურათეს და ადგილზე დალუქეს. საგამოძიებო მოქმედების მონაწილეებმა, მათ შორის – დ. და ე. ა-ებმა – ჩხრეკის ოქმში ასახული გარემოებების სისწორე დაადასტურეს ოქმზე ხელის მოწერით. ჩხრეკის მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით რაიმე სახის შენიშვნა ან პრეტენზია არ გაცხადებულა.

8. 2023 წლის 12 მარტს, 01:55 სთ-დან 02:35 სთ-მდე დროის მონაკვეთში, დ. ა-ის მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის თანახმად, დ. ა-ს განემარტა, რომ უნდა გადამოწმებულიყო მის მიერ გამოძიებლისთვის მიცემული ჩვენება ადგილზე მისვლით. გამოძიებელმა ნაუკითხა ჩვენება და ბრალდებულმა დაადასტურა, რომ სრულად ეთანხმებოდა მასში ასახულ ფაქტებს, ასევე განაცხადა თანხმობა, პოლიციის თანამშრომლებისთვის ეჩვენებინა გამოკითხვის ოქმში მითითებული ადგილები. აღნიშნულის შემდეგ პოლიციის დეპარტამენტის ადმინისტრაციული შენობიდან საგამოძიებო ექსპერიმენტის მონაწილეები ავტომატურად გავიდნენ დ. ა-ის მიერ მითითებული მარშრუტით. მისივე მითითებით, გაჩერდნენ სასტუმრო „კ-ის“ უკანა მხარეს, გადავიდნენ ზღვის სანაპიროზე, სადაც ბრალდებულმა აჩვენა დიდი ქვის გვერდით არსებული პატარა ქვა და განმარტა, რომ მის ქვეშ 2023 წლის 11 მარტს დადო შავ მწებავ ლენტში შეხვეული ნარკოტიკული საშუალება, რომელსაც გადაუღო ფოტო და რომელიც, სოც. ქსელ

„ი-ის“ საშუალებით, გაუგზავნა უცნობ პირს. დ. ა-ის მითითებული ადგილიდან – პატარა ქვის ქვეშიდან – ამოიღეს სილაში ჩამალული, მოგრძო ფორმის შავი მწნავი ლენტის შენაფუთი, რომელიც ექსპერტ-კრიმინალისტიკა დაასურათეს და დალუქეს, საგამოძიებო მოქმედების მონაწილეებმა ლუქზე მოაწერეს ხელი. საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს ერთვის ფოტომასალა, რომელშიც ასახულია საგამოძიებო მოქმედების მიმდინარეობა და ამოღებული ნივთები.

9. მონმე ს. დ-ემ სასამართლოს განუმარტა, რომ მუშაობს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პოლიციის დეპარტამენტის დეტექტივების სამმართველოში უფროს დეტექტივად. 2023 წლის 11 მარტს ასრულებდა თავის სამსახურებრივ მოვალეობას, რა დროსაც აჭარის პოლიციის დეპარტამენტში შევიდა ოპერატიული ინფორმაცია, რომლის თანახმად, დ. და ე. ა-ები უკანონოდ იძენდნენ და ინახავდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს, გადაადგილდებოდნენ ქ-ში, მ-ის ქუჩაზე და როგორც პირადად, ისე – ნაქირავებ ბინაში ინახავდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს. აღნიშნული ინფორმაციის საფუძველზე დაიწყო გამოძიება, შეიქმნა ოპერატიული ჯგუფი, რომლის წევრები, მათ შორის – თვითონაც, გავიდნენ ინფორმაციაში მითითებულ მისამართზე. ქ-ში, მ-ის №-ის მიმდებარედ, შეაჩერეს დ. და ე. ა-ები. უშუალოდ მან და მისმა თანამშრომელმა რ. ლ-ემ შეაჩერეს დ. ა-ი, განუმარტეს, რომ დაწყებული იყო გამოძიება ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ შეძენა-შენახვის ფაქტზე და უნდა ჩაეტარებინათ მისი პირადი, ასევე დროებითი საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკა. პირადი ჩხრეკისას მისი ქურთუკის მარჯვენა ჯიბიდან ამოიღეს მობილური ტელეფონი, რომელიც დალუქეს საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე ექსპერტ-კრიმინალისტიკა. კანონსაწინააღმდეგო ნივთი ან ნივთიერება პირადი ჩხრეკისას არ უნახავთ და ამოუღიათ. დ. ა-მა, რომლისთვისაც უკვე ცნობილი იყო, რომ იგეგმებოდა მისი დროებითი საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკაც, განაცხადა, რომ ნარკოტიკულ საშუალებას ინახავდა ბინაშიც. ა-ებთან ერთად მივიდნენ მათ მიერ ნაქირავებ ფართში, მდებარე მ-ის №...ში, ე. ა-მა გააღო ბინის კარი და შევიდნენ ყველანი. ჩხრეკაში მონაწილეობის მისაღებად გამოძიებელმა მიიწვია მერიის წარმომადგენელიც, როგორც ნეიტრალური პირი, და მისი, ასევე – ექსპერტ-კრიმინალისტიკის მონაწილეობით, ჩატარდა ბინის ჩხრეკა. დ. ა-ის მითითებით, მის საწოლზე არსებული ბალიშის ქვეშიდან ამოიღეს პოლიეთილენის პარკი, რომელშიც იდო წებოლენტის ცხრა ცალი ხვია, ხელთათმანები, აირწინალი, ექვსი შეკვრა პოლიეთილენის პატარა პაკეტი; ბალიშის უკანა მხრიდან ამოიღეს პოლიეთილენის შავი პარკი, რომელშიც აღმოჩნდა ფოლგაში გახვეული ნივთიერება; საწოლზე არსებული მეორე ბალიშის ქვეშიდან ამოიღეს პატარა ელექტროსასწორი და ნიჩაბი. ყველა ამოღებული ნივ-

თი ექსპერტ-კრიმინალისტიებმა ადგილზევე დალუქეს. შედგა საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკის ოქმი, რომელსაც ხელი მოაწერა მასში მონაწილე ყველა პირმა. ამის შემდეგ დ. ა-ი დააკავეს ბრალდებულის სახით და გადაიყვანეს აჭარის პოლიციის დეპარტამენტში, სადაც გამომძიებელმა გამოჰკითხა. როგორც გამოკითხვის შედეგად გაირკვა, ... ტერიტორიაზე ერთ პაკეტად დაფასოებულ ნარკოტიკულ საშუალებას ინახავდა კონკრეტულ ადგილას, შეეძლო, მიეყვანა იქ პოლიციის თანამშრომლები და ეჩვენებინა. ბრალდებულის მონაწილეობით ჩატარებულ საგამომძიებო ექსპერიმენტში ასევე მიიღო მონაწილეობა, რა დროსაც ბრალდებულ დ. ა-ის უშუალო მითითებით, გავიდნენ ბულვარის ტერიტორიაზე, სასტუმრო „კ-ის“ უკანა მხარეს, ზღვის სანაპიროსთან, დ. ა-მა მიუთითა დიდი ზომის ქვის გვერდით, სადაც, მისი თქმით, დადო ნარკოტიკული საშუალება. სწორედ მის მიერ მითითებული ადგილიდან ამოიღეს სილაში ჩაფლული, შავი ფერის პოლიეთილენის შენაფუთი, რომელიც კრიმინალისტიებმა დაასურათეს და დალუქეს. რომ არა დ. ა-ის ჩართულობა და მისი მითითება, იმ ადგილას პოლიციის თანამშრომლები ნარკოტიკს ვერასდროს მიაგნებდნენ. შედგა საგამომძიებო მოქმედების ოქმი, რომელსაც ხელი მოაწერა ყველა მონაწილემ, რაიმე სახის შენიშვნა ან პრეტენზია მის მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით არ გამოთქმულა.

10. დ. ა-ის პირადი და საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკის მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით ანალოგიური ინფორმაცია მიაწოდეს სასამართლოს მითითებულ საგამომძიებო მოქმედებებში მონაწილე პოლიციელებმა: რ. ლ-ემ, ი. გ-ემ, ექსპერტ-კრიმინალისტმა გ. ლ-მა და მოწმე გ. თ-ემ.

11. საქართველოს შსს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საექსპერტო-კრიმინალისტიკური სამსახურის 2023 წლის 12 მარტის ქიმიური ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, დ. ა-ის დროებითი საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკის დროს ამოღებული ფხვნილი, ნონით – 262,74 გრამი, შეიცავს ნარკოტიკულ საშუალებას „მეფედრონს“. დ. ა-ის მითითებით ამოღებული ფხვნილი, ნონით – 195,313 გრამი, შეიცავს ნარკოტიკულ საშუალებას „მეფედრონს“. ექსპერტმა შ. მ-ამ დაადასტურა დასკვნის სისწორე და კანონიერება.

12. მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, დ. ა-ის მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაციით დასტურდება, რომ მობილური ტელეფონის „გალერეაში“ აღმოჩენილ იქნა ფოტოსურათები, რომელთაგან სამ ფოტოზე, ბრალდების მხარის ვერსიით, გამოსახულია ის ადგილები, რომლებიდანაც, საგამომძიებო ექსპერიმენტის დროს ბრალდებულ დ. ა-ის მითითებით, ამოიღეს ერთ პაკეტად დაფასოებული ნარ-

კოტიკული საშუალება.

13. ამდენად, ყველა მოწმე იდენტურად აღწერს დ. ა-ის მიმართ ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების გარემოებებს. მოწმეებმა დამაჯერებლად განმარტეს, რომ დ. ა-ის დროებითი საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას, რომელშიც, გარდა პოლიციის თანამშრომლებისა, მონაწილეობდა ნეიტრალური პირიც, ბრალდებულის აქტიური ჩართულობით აღმოაჩინეს და ამოიღეს შენაფუთები ფხვიერი მასით. საგამოძიებო ექსპერიმენტისას, უშუალოდ ბრალდებულის მონაწილეობით და მითითებით, ზღვის სანაპიროზე კონკრეტული ადგილიდან ამოიღეს საეჭვო ნივთიერების შემცველი შენაფუთი. საგამოძიებო მოქმედებების მიმდინარეობასა და შედეგებთან დაკავშირებით, მათში მონაწილე რომელიმე პირს შენიშვნა ან პრეტენზია არ გამოუთქვამს, ყველა მათგანმა ხელმოწერით დაადასტურა საგამოძიებო მოქმედებების ოქმებში ასახული გარემოებების სისწორე. ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, როგორც საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას, ისე საგამოძიებო ექსპერიმენტის შედეგად ამოღებული ნივთიერებები შეიცავს ნარკოტიკულ საშუალებებს.

14. სასამართლო აქვე განმარტავს, რომ საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებისას დაცულია საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის .. დეკემბრის №.. გადაწყვეტილებაში ასახული დებულებებით დადგენილი წესი, რომელიც, თავის მხრივ, აისახა საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლში, რომლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ ჩხრეკა ან ამოღება ანონიმური შეტყობინების ან „ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული საიდუმლო თანამშრომლისგან (კონფიდენტისგან)/ინფორმაციის მიმწოდებელი წყაროსგან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე, ამ კოდექსის 112-ე მუხლის პირველი ან მე-5 ნაწილით დადგენილი წესით ჩატარდა და ამოღებულ იქნა უკანონო საგანი, ნივთი ან ნივთიერება, აღნიშნული გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად შეიძლება დაედოს იმ შემთხვევაში, თუ უკანონო საგნის, ნივთის ან ნივთიერების პირის მფლობელობაში ყოფნა, აღნიშნული საგამოძიებო მოქმედების ჩამატარებელი გამოძიებლის ჩვენების, საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე გამოძიებლის ჩვენების, საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე ოპერატიულ-სამძებრო ფუნქციის მქონე პირის ჩვენებისა და შესაბამისი საგამოძიებო მოქმედების ოქმის გარდა, სხვა მტკიცებულებითაც დასტურდება.

15. საცხოვრებელი ბინა გაიჩხრიკა ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე დაწყებული გამოძიების ფარგლებში, თუმცა პირადი ჩხრეკისას, უშუალოდ ბრალდებულის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის გათვალისწინებით, და მასში, გარდა პოლიციის თანამშრომლებისა, მონაწილეობდა ნეიტრალური პირი, საქმის შედეგით დაუინტერესებელი მო-

ქალაქე, რომელმაც ჩვენების მიცემისას ზედმინევით თანმიმდევრულად გადმოსცა საგამოძიებო მოქმედებების მიმდინარეობა და შედეგები, მის განმარტებები შეესაბამება იმავე საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე პირების ჩვენებებსა და საგამოძიებო მოქმედებების ოქმებში ასახულ გარემოებებს. ამასთან, თავად ბრალდებულის ცხელად დაეთანხმა წარდგენილი ბრალდების მითითებულ ეპიზოდს, რითაც დაადასტურა სასამართლოს წინაშე წარდგენილ მტკიცებულებებში ასახული გარემოებების სისწორე.

16. რაც შეეხება საგამოძიებო ექსპერიმენტსა და ამ ექსპერიმენტის შედეგად ამოღებულ ნარკოტიკულ საშუალებებს, საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ არაერთ გადაწყვეტილებაში განმარტა, რომ საგამოძიებო ექსპერიმენტი, რომლის შედეგად არა მხოლოდ ბრალდებულის ჩვენების გადამოწმდა, არამედ ბრალდებულის უშუალო მითითებით, კონკრეტული ადგილიდან ამოღებულ იქნა საქმისთვის მნიშვნელოვანი ნივთი, რომელთა ზუსტად იმ ადგილას არსებობის თაობაზე, ბრალდებულის გარდა, ნაკლებსავარაუდოა, ექსპერიმენტში მონაწილე სხვა პირებს ჰქონოდათ ინფორმაცია, სავსებით შესაძლებელია გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისას მათი გამოყენება პირდაპირ მტკიცებულებად (სუსგ: №561აპ-15, №682აპ-21).

17. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარემ ვერ წარმოადგინა აშკარა, დამაჯერებელი და ერთმანეთთან შეთანხმებული მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომლებიც უტყუარად დაადასტურებდნენ დ. ა-ის მიერ ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღების მცდელობას. გამოკვლეული მტკიცებულებების საფუძველზე, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ჩადენილია არა გასაღების მცდელობა, არამედ ნარკოტიკული საშუალების გასაღების მომზადება. დანაშაულის მცდელობად ითვლება განზრახი ქმედება, რომელიც, თუმცა უშუალოდ მიმართული იყო დანაშაულის ჩასადენად, მაგრამ დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი, ხოლო დანაშაულის მომზადებად ითვლება დანაშაულის ჩადენისათვის პირობების განზრახ შექმნა. განსახილველ საქმეში არ არის წარმოდგენილი და, შესაბამისად, არ გამოკვლეულა რომელიმე პირდაპირი მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა, რომ მსჯავრდებულმა ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების გასაღების მცდელობა, კერძოდ, არაა დადგენილი შემძენთან კონტაქტი ნარკოტიკული საშუალების გასაღების მიზნით, თანხის ჩარიცხვის მოთხოვნა, ლოკაციის ფოტოსურათების გადაგზავნა შემძენთან და ა.შ.. ფაქტია, რომ კონკრეტული ადგილი გადაიღეს (რაც კარგად ჩანს მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილ ფოტოებში), მაგრამ, სასამართლოს წინაშე წარდგენილი მასალებიდან გამომდინარე, ადრესატისთვის ფოტოსურათების გადაგზავნა არ დასტურდება. ყოველივე ზემოთქმული კი მიუთითებს

სწორედ იმაზე, რომ დ. ა-მა ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღების მომზადება და არა – მცდელობა (მაგ. იხ. სუსგ №27აპ-23, №825აპ-21, №83აპ-24). შესაბამისად, ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა მსჯავრდებულის ქმედება სწორად დააკვალიფიცირეს საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით. ამდენად, ამ ნაწილში ბრალდებისა და დაცვის მხარეთა საკასაციო საჩივრები უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

18. ადვოკატის საკასაციო საჩივრის ერთ-ერთი არგუმენტი ეხება ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სასამართლოში წარუდგენლობას. აღნიშნულთან დაკავშირებით, სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-9 მუხლის საფუძველზე, სისხლის სამართლის პროცესი ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე; მხარეს უფლება აქვს, მოიპოვოს, სასამართლოს მეშვეობით გამოითხოვოს, წარადგინოს და გამოიკვლიოს ყველა შესაბამისი მტკიცებულება. საქართველოს სსკ-ის 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სწორედაც რომ მხარეთა კომპეტენციაა მტკიცებულებათა მოპოვება და წარმოდგენა. ვერავინ დაავალდებულებს მხარეს, მოიპოვოს და წარადგინოს ესა თუ ის მტკიცებულება. დაცვის მხარე უფლებამოსილი იყო, საჭიროების შემთხვევაში, თავად მოეპოვებინა ის მტკიცებულება (მათ შორის – ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა), რომელსაც საჭიროდ მიიჩნევდა დაცვის უზრუნველსაყოფად.

19. ამრიგად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და მტკიცებულებები სრულყოფილად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეაფასა. გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს მსჯავრდებულ დ. ა-ის მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხილი ქმედებების ჩადენას. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ, მისი პიროვნების, პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი და შემამსუშუქებელი გარემოებების, დანაშაულის რეციდივისას სასჯელის დანიშვნის სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი წესის გათვალისწინებით, მსჯავრდებულს განუხაზღვრა ჩადენილ დანაშაულთა სიმძიმის ადეკვატური და პროპორციული სასჯელების ისეთი სახე და ზომა, რომელიც შესაბამისი მუხლის სანქციის ფარგლებშია, აკმაყოფილებს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ მოთხოვნებსა და ამავე კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრულ სასჯელის მიზნებს.

20. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს „ამნის-

ტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონს, რომლის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან თავისუფლდება პირი, რომელმაც ჩაიდინა დანაშაული, გათვალისწინებული, მათ შორის, 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით (გარდა ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის ან პრეკურსორის უკანონო წარმოებისა). ასევე, ეყრდნობა ამავე კანონის მე-10 მუხლის პირველ პუნქტს, რომლის თანახმად, კანონის, მათ შორის, პირველი მუხლის მოქმედება ვრცელდება იმ პირზე, რომელმაც დანაშაული ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე. იმის გამო, რომ დ. ა-მა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული დანაშაული მითითებულ პერიოდამდე ჩაიდინა, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის მოქმედება და უნდა გათავისუფლდეს 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით დანიშნული სასჯელისგან. რაც შეეხება საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით დანიშნულ სასჯელს, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლის თანახმად, ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება იმ დანაშაულზე, რომელიც გათვალისწინებულია, მათ შორის, საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი დ. ა-ისათვის საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით დანიშნული სასჯელის ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად. ამასთან, მასზე ვერ გავრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-9 მუხლის მე-6 პუნქტის დანაწესი „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებების აღდგენის თაობაზე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ ირაკლი დონდოლაძისა და მსჯავრდებულ დ. ა-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ლ. ქ-ის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 8 ივლისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. დ. ა-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 19,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდეს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილზე;

4. დ. ა-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს:

საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით – 1 (ერთი) წლითა და 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდისაგან გათავისუფლდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის 1-ელი მუხლის 1-ელი პუნქტის საფუძველზე;

საქართველოს სსკ-ის 18,260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით – 11 (თერთმეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 5 მაისის განაჩენით დ. ა-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილებით გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენისათვის დანიშნული და სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს პირველი ადგილობრივი საბჭოს 2022 წლის 4 ნოემბრის №01/22-0750 გადაწყვეტილებით განსაზღვრული და პირობითად ჩათვლილი სასჯელი – 4 (ოთხი) წლით, 2 (ორი) თვითა და 24 (ოცდაოთხი) დღით თავისუფლების აღკვეთა, რაც, სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, სრულად შთანთქას ახალი განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. ა-ს, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 11 (თერთმეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

5. მსჯავრდებულ დ. ა-ს, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 (ხუთი) წლით ჩამოერთვას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, 15 (თხუთმეტი) წლით – საადვოკატო, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლებები; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები, ხოლო 20 (ოცი) წლით – საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე, აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები;

6. მსჯავრდებულ დ. ა-ს სასჯელი აეთვალოს დაკავების დღიდან – 2023 წლის 11 მარტიდან;

7. ნივთმტკიცებები: დ. ა-ის დროებითი საცხოვრებელი სახლის ჩხრეკისა და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ჩატარების დროს ამოღებული

ნარკოტიკული საშუალებები, საიზოლაციო ლენტის ხეივები, რეზინის ხელთათმანები, აირწინალი, ექვსი შეკვრა პატარა ზომის პოლიეთილენის პარკი, ელექტროსასწორი, ლითონის პატარა ზომის ნიჩაბი და ნერწყვის ნიმუში, რომლებიც ინახება საქართველოს შსს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პოლიციის დეპარტამენტში – განადგურდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ;

დ. ა-ის პირადი ჩხრეკისას ამოღებული მობილური ტელეფონი, რომელიც ინახება საქართველოს შსს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პოლიციის დეპარტამენტში – დაუბრუნდეს დ. ა-ს ან მისი ნდობით აღჭურვილ პირს, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, ხოლო მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაცია ერთ ცალ დისკზე – დაერთოს საქმეს, საქმის შენახვის ვადით;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა, გასაღება

განაჩენი საქართველოს სახლით

№ 1138აპ-24

13 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
ლ. თევზაძე,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატ გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ვ. კ-ეს ბრალად დაედო ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა და გასაღება (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილები – ორი ეპიზოდი);

2. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგით:

2022 წლის 15 ნოემბერს, რ., ჟ-ას გამზირის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ვ. კ-ემ გ. ჯ-ზე 100 ლარად უკანონოდ გაასაღა, უკანონოდ შეძენილი და შენახული, 0.00761 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ამფეტამინი“, რომელიც იმავე დღეს გ. ჯ-სგან ამოიღეს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა;

2022 წლის 16 ნოემბერს, რ., ჟ-ას გამზირის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ვ. კ-ემ გ. ჯ-ზე 100 ლარად უკანონოდ გაასაღა, უკანონოდ შეძენილი და შენახული, 0.0168 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ამფეტამინი“, რომელიც იმავე დღეს გ. ჯ-სგან ამოიღეს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 14 სექტემბრის განაჩენით:

ვ. კ-ე ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილითა (2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდი) და 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდი) წარდგენილი ბრალდებებისათვის;

ვ. კ-ე, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდი) – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა; ხოლო 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდი) – 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის საფუძველზე, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ვ. კ-ეს განესაზღვრა 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა დაკავებიდან – 2022 წლის 20 დეკემბრიდან. მასვე, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 5 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, 15 წლით – საადვოკატო, პედაგოგიურ და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საქმიანობის, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის, სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის, პასიური საარჩევნო, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები, ხოლო 20 წლით – საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე – აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 14 სექტემბრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს:

მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატმა – გ. მ-ემ, რომელმაც მოითხოვა:

გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება; ვ. კ-ის გამართლება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით – ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღებისათვის; ვ. კ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ნარკოტიკული საშუალების უკანონო დამზადებისათვის და მინიმალური სასჯელის განსაზღვრა;

საქართველოს გენერალური პროკურატურის შსს გენერალურ ინსპექციასა და ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის პროკურორმა – ნუგზარ ჭიტაძემ, რომელმაც მოითხოვა: გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლა; ვ. კ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი, მე-4 ნაწილებით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და კანონით დადგენილი წესით სამართლიანი და ადეკვატური სასჯელის განსაზღვრა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 ივლისის განაჩენით პროკურორისა და მსჯავრდებულის ადვოკატის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 14 სექტემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 ივლისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატმა – გ. მ-ემ, რომელიც ითხოვს: გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებას; ვ. კ-ის გამართლებას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით – ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღებისათვის; ვ. კ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ნარკოტიკული საშუალების უკანონო დამზადებისათვის და მინიმალური სასჯელის განსაზღვრას.

7. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2025 წლის 10 მარტის განჩინებით მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატ გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ იქნა განსახილველად და საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე განხილვა დაინიშნა 2025 წლის 13 მარტს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, შეინანავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ კასატორის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და გა-

საჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდი) ვ. კ-ის გამართლებასთან დაკავშირებით, სრულად ეთანხმება და იზიარებს სააპელაციო პალატის სამართლებრივ შეფასებას, რომ მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეზე სასამართლოში გამოკვლეული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ ადასტურებს ვ. კ-ის ბრალეულობას მისთვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით 2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდისათვის ბრალადწარდგენილი ქმედებების ჩადენისათვის, რაზეც დეტალურ მსჯელობას საკასაციო პალატა მიზანშეწონილად არ მიიჩნევს, ვინაიდან წარმოდგენილია მხოლოდ მსჯავრდებულის ადვოკატის საჩივარი ვ. კ-ის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით 2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდისათვის მსჯავრდების შესახებ; ხოლო იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში, წარმოდგენილი საჩივრიდან გამომდინარე, პალატა იმსჯელებს ვ. კ-ის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით 2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდისათვის მსჯავრდებასთან მიმართებით.

3. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით დასჯადია ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა. ამ დანაშაულის ობიექტია მოსახლეობის ჯანმრთელობა და ნარკოტიკული საშუალების ბრუნვის კანონით განსაზღვრული წესი. ობიექტური მხარეა ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ შეძენა და შენახვა. ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა გულისხმობს განზრახ ქმედებას, რომელიც მიმართულია მისი უკანონოდ მოპოვებისაკენ, კერძოდ, ეს შეიძლება გამოიხატოს როგორც ყიდვით, ასევე სხვა ფორმით მიღებით, გაცვლით, ნაპოვრის მითვისებითა და სხვა ნებისმიერი გზით მოპოვებით. უკანონო შენახვაში იგულისხმება უკანონო მფლობელობაში არსებული ნარკოტიკული საშუალებისათვის ადგილსამყოფლის მიჩენა. ამ დანაშაულად დაკვალიფიცირების ერთ-ერთი აუცილებელი პირობაა მითითებული ქმედებების (შეძენა-შენახვა) უკანონოდ ჩადენა, რაც გამოიხატება ამ ქმედებათა ნარკოტიკული ნივთიერებების ბრუნვის კანონით დადგენილი წესის დარღვევით ჩადენით. ამავდროს, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით კრიმინალიზებულია ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღება,

რაც გულისხმობს ნარკოტიკული საშუალების სხვა პირისათვის ნებისმიერი გადაცემის ხერხს, როგორც საზღაურით, ასევე საზღაურის გარეშე, მაგალითად: გაყიდვა, გაჩუქება, სხვა ნივთში გაცვლა, გასესხება და სხვ. ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღება განსხვავდება შეძენა, შენახვისა და ა.შ. საშიშროებისაგან, რადგან გასაღებისას საფრთხე ექმნება სხვა პირის (შემძენის) სამართლებრივ სიკეთეს. სამართლის მიზანია პირის დაცვა არა თვითსაფრთხისაგან, არამედ სხვა პირთან მხრიდან ჩადენილი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან. უკანონო გასაღება დამთავრებულად ჩაითვლება იმ მომენტიდან, როცა გამსაღებელი სხვადასხვა ხერხის გამოყენებით გასხვისებს ნარკოტიკულ საშუალებას სხვა პირზე, გადასცემს სხვას. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი და მეოთხე ნაწილებით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობა დამთავრებულია ქმედების დამთავრების მომენტიდან და სავალდებულო არაა რაიმე მძიმე შედეგის დადგომა. ნარკოტიკულ საშუალებათა უკანონო გასაღებისას ამსრულებლის მოტივსა და მიზანს კვალიფიკაციისათვის მნიშვნელობა არ აქვს. ბრალის ფორმის მიხედვით, იგი პირდაპირი განზრახვით ჩადენილი დანაშაულია.

4. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს მსჯავრდებულის ადვოკატის მოსაზრებას, სრულად ეთანხმება სააპელაციო პალატის დასაბუთებას და აღნიშნავს, რომ საქმეში არსებული და სასამართლოში გამოკვლეული საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებებით, კერძოდ: მონმეტა ჩვენებებით, მათ შორის – გ. ჯ-სა და ქ. ც-ის ჩვენებებით; საგამოძიებო მოქმედებების ოქმებით, მათ შორის – თანხის გადაცემის ოქმებით, ფარული საგამოძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული აუდიოვიდეოჩანაწერებით (კრებსები), ამოღების ოქმით; ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებით (ნარკოტიკული საშუალება), ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნით, ფონოსკოპიური ექსპერტიზის დასკვნით, ჰაბიტოსკოპიური და ფოტო-ვიდეო-ტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნით (უდავო მტკიცებულება) გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ 2022 წლის 16 ნოემბერს, ვ. კ-ემ, მის მიერ უკანონოდ შეძენილი და შენახული, 0.0168 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ამფეტამინი“, 100 ლარის სანაცვლოდ გადასცა გ. ჯ-ს. ამასთან, მართალია, უკანონო გასაღებაში იგულისხმება ნარკოტიკული საშუალების სხვა პირისათვის უკანონოდ გადაცემის ნებისმიერი ხერხი, როგორც საზღაურით, ასევე საზღაურის გარეშე, მაგრამ მიუხედავად აღნიშნულისა, ნარკოტიკული საშუალების გასაღებად არ უნდა ჩაითვალოს ყველა მსგავსი შემთხვევა. მოცემულ შემთხვევაში, მნიშვნელოვანია, ერთმანეთისგან გაიმიჯნოს პირადი მოხმარებისა და რეალიზაციის მიზნებისათვის ნარკოტიკული საშუალების შეძენა-შენახვის ფაქტები. ერთმანეთისგან უნდა განსხვავ-

დებოდეს ისეთი მოქმედებები, როგორიცაა ნარკოტიკული საშუალების ფლობა და გასაღება. ცხადია, როდესაც რამდენიმე პირი ერთიანი განზრახვით მოქმედებს ნარკოტიკული საშუალებების შესაძენად, პირადი მოხმარების მიზნით, მოგვიანებით შეძენილ-შენახულ ნარკოტიკულ საშუალებას გაინაწილებენ, ერთი პირი მას აუცილებლად გადასცემს მეორეს, სხვაგვარად საერთო მიზანი, რის გამოც მოქმედებდნენ პირები, არ იარსებებს. მოცემულ საქმეში კი გ. ჯ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ ნარკოტიკული საშუალება მათ ერთად არ შეუძენიათ, მან გამომძიებლების მიერ გადაცემული თანხით ვ. კ-ისაგან შეიძინა ნარკოტიკული საშუალება, რომელიც შემდეგ სრულად გადასცა გამომძიებელს. აქედან გამომდინარე, ვინაიდან გ. ჯ-მ ვ. კ-ისგან ნარკოტიკული საშუალება „ამფეტამინი“ მიიღო თანხის – 100 ლარის – მისთვის ხელზე გადაცემის სანაცვლოდ, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ვ. კ-ემ ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების გასაღება საზღაურით (გაყიდვა). ამასთან, პალატა აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარის მოწმის – გ. ჯ-ს – ჩვენების სანდოობასა და ამ ჩვენებით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სისწორეში დაეჭვების საფუძველი, საქმის მასალების მიხედვით, არ არსებობს. მოწმე გ. ჯ-მ საქმის არსებითი განხილვისას სასამართლოს დეტალური ინფორმაცია მიაწოდა ვ. კ-ის მიერ მისთვის ნარკოტიკული საშუალების შეთავაზების, აღნიშნული ინფორმაციის სამართალდამცავი ორგანოსთვის მიწოდების, საკონტროლო შესყიდვის ფარგლებში ვ. კ-ისგან ნარკოტიკული საშუალების შეძენისა და მისი მონაწილეობით ჩატარებული საგამომძიებო მოქმედებების შესახებ, კერძოდ: სასამართლოს სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხვისას დაადასტურა, რომ თავად ვ. კ-ემ შესთავაზა თანხის სანაცვლოდ ნარკოტიკის შეძენა, რაც შეატყობინა პოლიციას და ნებაყოფლობით გამოთქვა გამომძიებასთან თანამშრომლობის სურვილი; ვ. კ-ის დანაშაულებრივი ქმედების – ნარკოტიკების გასაღების გამოვლენის მიზნით, სამართალდამცავებთან თანამშრომლობით, ფარული აუდიო-ვიდეოჩამწერი მონეულობით აღჭურვილი წავიდა ვ. კ-ესთან ნარკოტიკული საშუალების საკონტროლო შესყიდვის მიზნით და 2022 წლის 16 ნოემბერს, ხელზე გადაცემული 100 ლარის სანაცვლოდ, ვ. კ-ისაგან შეიძინა ერთი საინიექციო შპრიცში მოთავსებული ნარკოტიკული საშუალება „ამფეტამინი“, რაც დაუყოვნებლივ გადასცა გამომძიებელს. გამომძიებელმა ნარკოტიკული საშუალება დალუქა კანონით დადგენილი წესით. მოწმე გ. ჯ-ს მიერ ჩვენებაში მითითებული, მტკიცების საგანთან დაკავშირებით საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე, გარემოებები სრულად შეესაბამება მოწმის სახით დაკითხული გამომძიებლის – ქ. ც-ის ჩვენებას, საგამომძიებო და საპროცესო მოქმედებების ოქმებსა და ნივთიერ მტკიცებულებებს, მათ შორის: ფარული საგამომძიებო მოქმედებების შედეგად მო-

პოვეზულ მასალებს – გ. ჯ-სა და ვ. კ-ის შეხვედრისა და საუბრის ამსახველ ჩანაწერებს, რაც მოპოვებულია სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობის სრული დაცვით და რომლებშიც დეტალურადაა ასახული მოწმე გ. ჯ-ს მიერ მითითებული გარემოებები.

5. რაც შეეხება მსჯავრდებულის ადვოკატის მოთხოვნას ვ. კ-ისათვის მინიმალური სასჯელის განსაზღვრის შესახებ, საკასაციო პალატა მიუთითებს შემდეგს: საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის მიხედვით, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას, ხოლო ამავე კოდექსის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. სასჯელის მიზანი მიიღწევა მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით.

6. აქედან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს დაცვის მხარის მოთხოვნას ვ. კ-ისათვის სასჯელის სახედ და ზომად თავისუფლების აღკვეთის მინიმალური ვადით განსაზღვრის შესახებ და აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ განსაზღვრული სასჯელის სახე და ზომა შეესაბამება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს. სასამართლომ სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშვნის, როგორც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლით გათვალისწინებული ზოგადსაველდებულო გარემოებები და პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები, ასევე – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობანი და ვ. კ-ის დანაშაულთა ერთობლიობით განუსაზღვრა სამართლიანი სასჯელი. სასამართლომ სასჯელის განსაზღვრისას გაითვალისწინა მსჯავრდებულის პიროვნება, მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმე. შესაბამისად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ არ არსებობს ვ. კ-ისათვის სასჯელის შემსუბუქების საფუძველი.

7. ამდენად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეა-

ფასა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, საქმეში არსებული მტკიცებულებები და ამომწურავად დაასაბუთა მიღებული გადაწყვეტილება, რომელსაც საკასაციო პალატა სრულად ეთანხმება და მიაჩნია, რომ არ არსებობს ვ. კ-ის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გამართლებისა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით მინიმალური სასჯელის განსაზღვრის საფუძველი.

8. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულ ვ. კ-ის მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით გათვალისწინებული ამნისტია, კერძოდ:

8.1. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, ამავე კანონით განსაზღვრული მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, სასჯელისგან უნდა გათავისუფლდეს პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული (გარდა ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის ან პრეკურსორის უკანონო წარმოებისა); ხოლო „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ამავე კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულზე.

8.2. აქედან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ, ვინაიდან ვ. კ-ემ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული ჩაიდინა 2024 წლის პირველ ივლისამდე („ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნა), „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, უნდა გათავისუფლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის შეფარდებული სასჯელისაგან; ხოლო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, ნარკოტიკული საშუალების უკანონო გასაღებისათვის შეფარდებულ სასჯელზე, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ უნდა გავრცელდეს.

9. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატ გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და გასაჩივრებული განაჩენი

უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 307-ე მუხლით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ვ. კ-ის ადვოკატ გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 17 ივლისის განაჩენი შეიცვალოს:

2.1. ვ. კ-ე ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილითა (2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდი) და 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 15 ნოემბრის ეპიზოდი) წარდგენილი ბრალდებებისათვის;

2.2. ვ. კ-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდისაგან გათავისუფლდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე;

2.3. ვ. კ-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 16 ნოემბრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.4. მსჯავრდებულ ვ. კ-ეს სასჯელის ვადა აეთვალოს დაკავებიდან – 2022 წლის 20 დეკემბრიდან. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა, გაუქმებულია;

2.5. მსჯავრდებულ ვ. კ-ეს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 5 წლით ჩამოერთვას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, 15 წლით – საადვოკატო, პედაგოგიურ და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საქმიანობის, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის, სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის, პასიური საარჩევნო, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები, ხოლო 20 წლით – საექიმო ან/

და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე – აფთიაქის და-
ფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები;

2.6. ნივთიერი მტკიცებულებები:

ნარკოტიკული საშუალებები, შესაფუთი მასალა და ვ. კ-ის ნერწყვის
ნიმუში განადგურდეს კანონით დადგენილი წესით;

ერთ დისკზე ჩაწერილი ფარული საგამოძიებო მოქმედების ამსახ-
ველი აუდიო-ვიდეო მასალა; ორ ლაზერულ დისკზე ჩაწერილი ხმის ნი-
მუში და ფოტოსურათები შენახულ იქნეს სისხლის სამართლის საქმის
შენახვის ვადით;

3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

6. სატრანსპორტო დანაშაული

**ავტომობილის ან სხვა მექანიკური სატრანსპორტო
საშუალების მოძრაობის უსაფრთხოების ან
ექსპლუატაციის წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ
სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ორი ან მეტი
ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№944აპ-24

31 იანვარი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. თევზაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ მ. ი-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ზ. რ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის საპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. მ. ი-ი ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილით (ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია) და საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით (განსაცდელში მიტოვება ე.ი. დაუხმარებლად იმის მიტოვება, ვინც სიცოცხლისთვის საშიშ მდგომარეობაში იმყოფებოდა და შესაძლებლობა არ ჰქონდა მიეღო ზომები თავის დასაცავად, თუ მიმტოვებელს ევალებოდა მასზე ზრუნვა და შეეძლო მისი დახმარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის, რაც გამოიხატა შემდეგით:

1.2. 2023 წლის 3 აგვისტოს, დაახლოებით 12:30 საათზე, მ... საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე, მეორეხარისხოვანი გრუნტიანი გზიდან მთავარი გზის მიმართულებით მოძრაობდა კ-ს მარკის სატვირთო ავტომობილი, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა

მ. ი-ი. ამ უკანასკნელმა ვერ უზრუნველყო ავტომანქანის უსაფრთხოდ მართვა, დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართის – საგზაო პრიორიტეტის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნები, დათმობის გარეშე გავიდა მთავარ გზაზე და ავტომობილის წინა ნაწილით მარჯვენა გვერდითა ნაწილში შეეჯახა მ. რაიონის სოფელ ... მხრიდან ქ. მ. მიმართულებით მოძრავ „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა ხ. შეჯახების შედეგად ხ-ს ავტომობილი ინერციით გადაადგილდა საპირისპირო სავალი ზოლისკენ, სადაც მას შეეჯახა სანინალმდეგო მიმართულებით მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილი, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა რ-ი. ავტოავარიის შედეგად მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანების გამო, ხ. და მისი მგზავრი მ. შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალნენ.

1.3. 2023 წლის 3 აგვისტოს, დაახლოებით 12:30 საათზე, მ... საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე, მეორეხარისხოვანი გრუნტიანი გზიდან მთავარი გზის მიმართულებით მოძრაობდა კ-ს მარკის სატვირთო ავტომობილი, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა მ. ი-ი. ამ უკანასკნელმა ვერ უზრუნველყო ავტომანქანის უსაფრთხოდ მართვა, დაარღვია საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის დანართის – საგზაო პრიორიტეტის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნები, დათმობის გარეშე გავიდა მთავარ გზაზე და ავტომობილის წინა ნაწილით მარჯვენა გვერდითა ნაწილში შეეჯახა მ. რაიონის სოფელ ... მხრიდან ქ. მ. მიმართულებით მოძრავ „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა ხ. შეჯახების შედეგად ხ-ს ავტომობილი ინერციით გადაადგილდა საპირისპირო სავალი ზოლისკენ, სადაც მას შეეჯახა სანინალმდეგო მიმართულებით მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილი, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – ..., რომელსაც მართავდა რ-ი. ავტოავარიის შედეგად ხ. და მისმა მგზავრმა მ. მიიღეს ჯანმრთელობის დაზიანებები, იმყოფებოდნენ სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში და არ ჰქონდათ შესაძლებლობა მიეღოთ ზომები თავის დასაცავად. ამის მიუხედავად, შეჯახების შემდეგ მ. ი-მა შემთხვევის ადგილზე დაუხმარებლად მიატოვა ხ. და მ. და ავტომობილით მიიძალა, მიუხედავად იმისა, რომ მას შეეძლო დაზარალებულებზე ზრუნვა და დახმარება. მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანებების შედეგად, ხ. და მ. შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალნენ.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 თებერვლის განაჩენით, მ. ი-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილითა და სა-

ქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილით – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით. მასვე, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის თანახმად, დამატებითი სასჯელის სახით 1 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლით.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, მ. ი-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მასვე, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის საფუძველზე, დამატებითი სასჯელის სახით 1 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

2.2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 თებერვლის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა მსჯავრდებულ მ. ი-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ზ. რ-მა და მოითხოვა მ. ი-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენით, დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2024 წლის 21 თებერვლის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. 2024 წლის 31 ივლისს, მსჯავრდებულ მ. ი-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ზ. რ-მა საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა გასაჩივრებული გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მ. ი-ს გამართლება, ხოლო ალტერნატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს მ. ი-სთვის დანიშნული სასჯელის შემსუბუქება.

3.3. ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსმა პროკურორმა ზვიად ფხაკაძემ წარმოდგენილი შესაგებლით მოითხოვა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენის უცვლელად დატოვება.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. კასატორის პოზიციით, სასამართლოს მ. ი-ს მიმართ უნდა გამოეტანა გამამართლებელი განაჩენი, რადგან საქმეზე გამოკვლეული მტკი-

ცებულებებით უტყუარად არ დგინება მისი ბრალეულობა. ბრალდების მხარის მიერ ჩატარებული ექსპერტიზები არ არის კატეგორიული და ეწინააღმდეგება დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილ ექსპერტიზის დასკვნას, რომლითაც ცალსახად დგინდება, რომ ავტომობილ „ოპელ კორსას“ მძღოლს ტექნიკური თვალსაზრისით, ყველა შესაძლო ზომის დროულად მიღებით შეეძლო საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის აცილება. აღნიშნული დასკვნის სისწორე სასამართლო სხდომაზე დაადასტურა ექსპერტმა ვ-ა. დაცვის მხარის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს დასკვნა, რომ მ. ი-სმა ვერ უზრუნველყო ავტომობილის უსაფრთხოდ მართვა, დაარღვია საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის დანართის საგზაო მოძრაობის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნები და გზის დათმობის გარეშე გავიდა მთავარ გზაზე – არ შეესაბამება სიმართლეს, რადგან მსჯავრდებულის განმარტებით, მან გაიხედა მარცხნივ და მას შემდეგ რაც დარწმუნდა, რომ ავტომობილი არ ჩანდა დაიწყო მოძრაობა, ხოლო მტკიცებულება რომელიც საპირისპიროს დაამტკიცებდა – ბრალდების მხარის მიერ არ ყოფილა წარმოდგენილი. რაც შეეხება მ. ი-ს მიერ ხ-ს და მ-ს განსაცდელში მიტოვებას, არც აღნიშნულის დამადასტურებელი მტკიცებულება წარმოუდგენია ბრალდების მხარეს, ვინაიდან მსჯავრდებულის განმარტებით, შემთხვევის შემდეგ იგი მივიდა „ოპელ კორსას“ მარკის მანქანასთან და ნახა, რომ მასში მყოფი პირები იყვნენ გარდაცვლილები, ხოლო იქვე შეკრებილი იყო 20-30 ადამიანი. ამასთან, მ. ი-სთვის დანიშნული სასჯელი არის ზედმეტად მკაცრი, რაც არ შეესაბამება მის პიროვნებას, ქმედების ხასიათს და სასჯელის მიზნებს. დაცვის მხარეს მიაჩნია, რომ ყოველივე ზემოხსენებული წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველს.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.2. უპირველეს ყოვლისა საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ სადავოდ არ გამხდარა საკითხი, რომ 2023 წლის 3 აგვისტოს, მ. საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე, მ. ი-ს მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის მონაწილეობით მოხდა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რასაც შედეგად ორი პირის გარდაცვალება მოჰყვა, თუმცა დაცვის მხარე გამოირიცხავს მ. ი-ის ბრალეულობას და მიაჩნია, რომ მომხდარი ხ. მიერ „საგ-

ზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი და მეორე პუნქტის დარღვევამ გამოიწვია. კერძოდ, თუ ხ. დაბრკოლების წარმოშობისას დროულად მიიღებდა ყველა შესაძლო ზომას უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად – თავიდან აიცილებდა საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას.

5.3. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ამ კატეგორიის საქმეებში საკვანძო საკითხს წარმოადგენს ავტოსაგზაო შემთხვევის მონაწილე რომელმაც მძღოლმა დაარღვია საგზაო მოძრაობის წესები, რამაც გამოიწვია ავტოსაგზაო შემთხვევა და ამ წესების დაცვის შემთხვევაში შეძლებდა თუ არა იგი მომხდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილებას. სწორედ ამ გარემოებების დასადგენად, უმნიშვნელოვანეს მტკიცებულებას წარმოადგენს შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი და სქემა-ნახაზი, ასევე საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები, რაც მოწმეთა ჩვენებებთან ერთად ფასდება ექსპერტების მიერ და ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის შესაძლებლობას იძლევა.

5.4. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის პოზიციას მ. ი. ს. საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში უდანაშაულობის შესახებ და ყურადღებას ამახვილებს საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებზე, კერძოდ: მოწმეების: რ-ს, ვ-ს, ა. ს-ს ჩვენებებზე, 2023 წლის 3 აგვისტოს შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმსა და თანდართულ სქემატურ ნახაზზე, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებზე, სატრანსპორტო-ტექნიკური ექსპერტიზის №... და სატრანსპორტო-ტრასოლოგიურ-ავტოტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნებზე და მიაჩნია, რომ 2023 წლის 3 აგვისტოს, მ. ი-მა ვერ უზრუნველყო საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მოთხოვნათა დაცვა, თავისი ქმედებით საფრთხე შეუქმნა გადასაკვეთ გზაზე პრიორიტეტული მოძრაობის მქონე „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს, რომლის მძღოლმა, აუცილებელი რეაგირების დროის არქონის გამო, თავიდან ვერ აიცილა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რის შედეგადაც, ავტომობილმა „ოპელ კორსამ“ დაკარგა მართვა და მოცურებულ მდგომარეობაში გადავიდა საპირისპირო სამოძრაო ზოლში, სადაც შეეჯახა სანაწილმდგომ მიმართულებით მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილი, რომელსაც მართავდა რ-ინი. ავტოავარიის შედეგად მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანების გამო ხ. და მისი მგზავრი მ. შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალნენ.

5.5. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს მოწმე რ-ს ჩვენებაზე, რომელიც თვითმხილველი გახდა და აღწერა, როგორც კ-სა და „ოპელ კორსას“ შეჯახების გარემოებები, ისე „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის მოცურება და „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილთან შეჯახება. მისი ჩვენების თანახმად, 2023 წლის 3 აგვისტოს, მარნე-

ულიდან ... მიმართულებით მოძრაობდა 60 კმ/სთ სიჩქარით. ამ დროს, დაახლოებით 40 მეტრის მოშორებით, გზაჯვარედინზე დაინახა, რომ მარცხენა მხრიდან გამოვიდა მომწვანო-მოლურჯო „კამაზი“, ხოლო მონინააღმდეგე მხრიდან მოდიოდა „ოპელ კორსა“. მისი აზრით, როდესაც მძღოლებმა ერთმანეთი დაინახეს ავტომობილებს შორის დაშორება იყო დაახლოებით 5-10 მეტრი. შეჯახება ოპელის დანახვიდან დაახლოებით 4-5 წამში მოხდა. ოპელის მარკის ავტომანქანა დაახლოებით 70 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობდა მთავარ გზაზე, როცა კამაზმა მარცხენა კუთხით, უკანა მარჯვენა მხარეს დაარტყა. ამ დროს ავტომანქანა ოპელი მარჯვნივ იყო მიმართული. შეჯახების შემდეგ კი, მისკენ მოძრაობდა – ნახევრად იყო მის სავალ გზაზე, ხოლო ნახევრად მონინააღმდეგე მხარეს, რა დროსაც უკვე მას დაეჯახა. შეჯახების შედეგად ის დარჩა მის სამოძრაო ზოლში. მაღაზიის მხარეს არ გადასულა, რადგან იქ ხალხი იყო. ამასთან, შეეშინდა მანქანა არ გადაბრუნებულიყო და იმ წუთას ერთადერთ გამოსავლად მიიჩნია მისი მართვის ქვეშ მყოფი მანქანის გაჩერება. შემთხვევის ადგილზე მყოფი ადამიანები მივიდნენ მასთან და დაეხმარნენ, რომ გადმოსულიყო მანქანიდან. შემდეგ გადაადგილეს მანქანები, რადგან ვერ შეძლეს გამოეყვანათ ოპელის მარკის მანქანაში უგონოდ მყოფი ორი პირი. რამდენიმე წუთში შემთხვევის ადგილზე მივიდა პოლიცია და სასწრაფო დახმარება, რა დროსაც გაიგო, რომ მანქანაში მყოფი პირები გარდაიცვალნენ. ის სასწრაფო დახმარებამ წაიყვანა მ... საავადმყოფოში, სადაც ტვინის შერყევა და მარჯვენა ფეხის მოტეხილობა დაუდგინდა. შემთხვევიდან ოთხი დღის შემდეგ, გამომძიებელთან ერთად შემთხვევის ადგილზე იყო მისული რა დროსაც შედგა სქემა და ოქმი.

5.6. 2023 წლის 7 აგვისტოს ვითარების აღდგენის მიზნით მოწმე რის მონაწილეობით ჩატარდა საგამოძიებო ექსპერიმენტი, რომელიც მიმდინარეობდა მ... რაიონის სოფელ ზემო ს... ტერიტორიაზე გამავალ მ... საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე, გზაჯვარედინზე, სადაც მთავარ საავტომობილო გზას ორივე მხრიდან უერთდება მეორეხარისხოვანი გზები. შემთხვევის ადგილზე საავტომობილო გზა არის ასფალტირებული, უდევექტო, მშრალ მდგომარეობაში და განკუთვნილია ორმხრივი მოძრაობისათვის. გზა არის გაყოფილი უწყვეტი ლერძულა ზოლით, რომელიც გზაჯვარედინზე იცვლება წყვეტილი ზოლით. სოფელ ... მიმართულებით, გზაჯვარედინის ბოლოს, ცენტრალურ გზაზე არის მონიშვნა „ქვეითთა გადასასვლელი“. იგივე მიმართულებით გზის მარცხენა სამოძრაო ზოლის სიგანემ შეადგინა 3,8 მეტრი, ხოლო მთლიანი გზის სიგანემ შეადგინა 7,3 მეტრი. გზას ორივე მხარეს გააჩნია 0,3 მეტრი სიგანის ასფალტირებული გვერდული. სოფელ ... მიმართულებით გზის მარჯვენა მხარეს არსებული ღორღიანი გვერდულის სიგანემ შეადგინა

7,8 მეტრი, ხოლო იგივე მიმართულებით გზის მარცხენა მხარეს არსებული ღორღიანი გვერდულის სიგანემ შეადგინა 5,0 მეტრი. მ... საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე ავტოსაგზაო შემთხვევის ადგილას, რ-მა მიუთითა ადგილი და ზემოხსენებული ავტომობილების განლაგება იმ მდგომარეობით, რა მდგომარეობაშიც მოხდა „კ...“ სატვირთო ავტომანქანისა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომანქანის შეჯახება. აღნიშნულის შემდეგ, „კ...“ სატვირთო ავტომანქანა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომანქანა განალაგეს საავტომობილო გზაზე რ-ის მითითებით, რის შემდეგაც გაიზომა მანძილი შეჯახების წერტილიდან გზის მარცხენა პირობით კიდემდე სოფელ ... მიმართულებით, რამაც შეადგინა 1,7 მეტრი. რ-მა აჩვენა თავის მართვის ქვეშ მყოფი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომანქანის განლაგების ადგილი, საიდანაც მან დაინახა კ.... მარკის სატვირთო ავტომობილისა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის შეჯახება. აღნიშნულის შემდეგ „ფორდ ტრანზიტის“ ავტომობილი მოათავეს იმ ადგილას, რომელზეც მიუთითა რ-მა. რის შემდეგ გაიზომა მანძილი აღნიშნული წერტილიდან კ.... მარკის სატვირთო ავტომობილისა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის შეჯახების წერტილამდე, რამაც შეადგინა 40 მეტრი. რ-მა მიუთითა ადგილი და აჩვენა განლაგება, რა განლაგებითაც მოხდა მისი მართვის ქვეშ მყოფი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილისა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილებს შორის შეჯახება. აღნიშნულის შემდეგ „ფორდ ტრანზიტის“ მარკისა და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილები განალაგეს საავტომობილო გზაზე რ-ის მითითებით, რის შემდეგ გაიზომა მანძილი აღნიშნული წერტილიდან გზის გამყოფ უწყვეტ ღერძულა ზოლამდე, რამაც შეადგინა 1,0 მეტრი. შედგენილი იქნა სქემატური ნახაზი და მოხდა ფოტოგადაღება, რაც ერთვის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს.

5.7. 2023 წლის 7 აგვისტოს, ვითარების აღდგენის მიზნით, შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტისის მთავარი სამმართველოს საგამოძიებო განყოფილების გამომძიებელმა ვ-მ უფროსი გამომძიებლის კ. ბ-ს მონაწილეობით ჩაატარა საგამოძიებო ექსპერიმენტი მ... რაიონის სოფელ ზ... გამავალი მ... საავტომობილო გზის მე-20 კილომეტრზე, გზაჯვარედინზე, სადაც მთავარ საავტომობილო გზას ორივე მხრიდან უერთდება მეორეხარისხოვანი გზები. შემთხვევის ადგილზე საავტომობილო გზა არის ასფალტირებული, უდეფექტო, მშრალ მდგომარეობაში და განკუთვნილია ორმხრივი მოძრაობისათვის. გზა არის გაყოფილი უწყვეტი ღერძულა ზოლით, რომელიც გზაჯვარედინზე იცვლება წყვეტილი ზოლით. ქ. მ... მიმართულებით, გზაჯვარედინის დასაწყისში ცენტრალურ გზაზე არის საგზაო მინიშნება ქვეითთა გადასასვლელი. სოფელ ... მიმართულებით გზის მარცხენა სამოძრაო სიგანემ შეადგინა 3,8 მეტრი, ხოლო მთლიანი გზის სიგანემ შეადგინა 7,3 მეტრი. გზას

ორივე მხარეს გააჩნია 0,3 მეტრის სიგანის ასფალტირებული გვერდული. სოფელ ... მიმართულებით გზის მარჯვენა მხარეს არსებული ღორღიანი გვერდულის სიგანემ შეადგინა 7,8 მეტრი, ხოლო იგივე მიმართულებით გზის მარცხენა მხარეს არსებული ღორღიანი გვერდულის სიგანემ შეადგინა 5,0 მეტრი. მიმდინარე წლის 3 აგვისტოს, გზის აღნიშნულ მონაკვეთში სოფელ ... ქ.მ... მიმართულებით მოძრავ „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს, რომელსაც მართავდა ხ..., გზაჯვარედინზე მარჯვენა მხრიდან შეეჯახა მეორეხარისხოვანი გზიდან მომავალი კ.... მარკის სატვირთო ავტომობილი, გადავიდა საპირისპირო სამოძრაო ზოლში, სადაც მას შეეჯახა ქ... სოფელი ... მიმართულებით მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილი. იმისათვის, რომ დადგენილიყო სატვირთო ავტომობილის მძღოლის სავარძლიდან მისთვის შესაფერის პოზიციაში ჯდომისას მძღოლისთვის რა მანძილზე იყო შესაძლებელი სოფ. მ... მიმართულებით მოძრავი ავტომობილის დანახვა, ჩატარდა საგამოძიებო ექსპერიმენტი. შემთხვევის ადგილზე, გზაჯვარედინზე, სადაც მთავარ გზას უერთდება მეორეხარისხოვანი გზები, ქ. მ... მიმართულებით გზის მარჯვენა მხარეს არსებულ მეორეხარისხოვან გზაზე, გზაჯვარედინის დასაწყისიდან მიმართულებით გზაჯვარედინისაკენ გაჩერებული იქნა კ.... მარკის ავტომობილი, რომელიც წინა ნაწილით განლაგდა ქ. მ... მიმართულებით გზის პირობით მარჯვენა კიდეგან. აღნიშნული ავტომობილის წინა მარჯვენა კუთხიდან მეორეხარისხოვანი გზის (სადაც არის ის გაჩერებული) მარჯვენა კიდეზე მანძილმა შეადგინა 1,8 მეტრი, ხოლო უკანა მარჯვენა კუთხიდან გზის იმავე კიდეზე მანძილმა შეადგინა 1,6 მეტრი. აღნიშნულის შემდგომ იმის გასარკვევად რამდენად შესაძლებელი იყო ავტომობილის მძღოლის სავარძლიდან მისგან მარცხენა მხრიდან მთავარ გზაზე, სოფ. ქ. მ... მიმართულებით მოძრავი „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის დანახვა, გამოძიებული კ. ბ-ი დაჯდა მძღოლის სავარძელზე, ავტომობილის მართვისას შესაფერის პოზიციაში, აღნიშნული პოზიციიდან მარცხენა კარის ფანჯრიდან ნათლად დაინახა საავტომობილო გზა. ამის შემდეგ სოფელ ..., იმ ადგილიდან, რომელიც არ ჩანს შემთხვევის ადგილიდან დაიძრა საგამოძიებო ექსპერიმენტის მონაწილე „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილი და მაშინ, როდესაც კ. ბ-მა დაინახა კ.... მარკის ავტომობილის მძღოლის სავარძლიდან „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილი, მოხდა აღნიშნული ავტომობილის გაჩერება, რის შემდეგ გაიზომა მანძილი კ.... მარკის ავტომობილსა და ექსპერიმენტში მონაწილე „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს შორის, რამაც შეადგინა 100 მეტრი. აღნიშნულის შემდეგ, იმის გასარკვევად, რამდენად შესაძლებელი იყო „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის მძღოლის სავარძლიდან მისგან მარჯვენა მხრიდან მეორეხარისხოვანი გზის დასასრულთან მთა-

ვარ გაზე შემოსვლამდე გაჩერებული კ.... მარკის ავტომობილის დანახვა, გამომძიებელი კ. ბ-ი დაჯდა მძღოლის სავარძელზე და დაიწყო მოძრაობა სოფელ ... ქ. მ... მიმართულებით იმ ადგილიდან, რომელიც არ ჩანს შემთხვევის ადგილიდან და მას შემდეგ, როგორც კი გამოჩნდა მარჯვენა მხრიდან მეორეხარისხოვან გზაზე გზაჯვარედინის დასაწყისიდან გაჩერებული კ.... მარკის სატვირთო ავტომობილი, კ. ბ-მა გააჩერა ავტომობილი, რის შემდეგაც გაიზომა მანძილი „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილიდან კ.... მარკის ავტომობილამდე, რამაც შეადგინა 100 მეტრი. საგამომძიებო ექსპერიმენტის შედეგად შედგა სქემატური ნახაზი და ფოტოგადაღება.

5.8. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლი ბლანკეტური შინაარსის ნორმა და ავტომობილის უსაფრთხოების წესის დარღვევის დადგენისას სახელმძღვანელო ნორმატიულ აქტს წარმოადგენს საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონი. მოცემულ შემთხვევაში მ. ი-ს მიერ ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევა გამოიხატა მასში, რომ მან ვერ უზრუნველყო ავტომანქანის უსაფრთხოდ მართვა, დაარღვია საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის დანართის – საგზაო პრიორიტეტის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნები, რომელიც განსაზღვრავს პრიორიტეტის ნიშნებს, კერძოდ, პრიორიტეტის ნიშანი ადგენს გზაჯვარედინის, სავალი ნაწილის გადაკვეთის ან გზის ვიწრო მონაკვეთის გავლის რეგითობას. მათ შორის, პრიორიტეტის ნიშანი 2.3. „დაუთმე გზა“ - გულისხმობს გზას, რომელზეც მოძრავი მძღოლიც ვალდებულია გზა დაუთმოს გადასაკვეთ გზაზე მოძრავ მძღოლს. მეორეხარისხოვანი გზიდან მოძრავ ავტომობილს გააჩნია ვალდებულება გზა დაუთმოს მთავარ გზაზე მოძრავ ავტომობილს და არ შექმნას საფრთხე, არ აიძულოს პრიორიტეტის მქონე მძღოლი უეცრად შეცვალოს მოძრაობის მიმართულება ან სიჩქარე.

5.9. საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ განმარტა, რომ „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევის დამადასტურებელი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მტკიცებულებაა ექსპერტიზის დასკვნა, ვინაიდან იმის დადგენა, წინდახედულობის ნორმის დარღვევამ გამოიწვია თუ არა სისხლისსამართლებრივად დასჯადი შედეგი, მოითხოვს სპეციალურ ცოდნას. რიგ შემთხვევაში შესაძლებელია, რომ წინდახედულობის ნორმის როგორც დაცვის, ისე მისი უგულებელყოფის დროს ერთიდაიგივე შედეგი დადგეს. ამიტომ სატრანსპორტო დანაშაულებთან მიმართებით განსაკუთრებული მნიშვნელობა სწორედ ექსპერტიზის დასკვნასა და მის უტყუარ/კატეგორიულ ხასიათს ენიჭება. ექსპერტმა ზუსტად უნდა დაადგინოს საფრთხის შექმნის მომენტი და განსაზღვროს, მიიღო თუ არა მძღოლმა საფრთხის შექმნის მომენტიდან

ის ზომები, რის მიღებასაც მას საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონი ავალდებულებს“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 25 მარტის №780აპ-20 განაჩენი).

5.10. 2023 წლის 4 აგვისტოს სატრანსპორტო ტრასოლოგიური და ავტოტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნით დგინდება, რომ ექსპერტიზაზე წარდგენილ ავტომობილებზე არსებული დაზიანებები ნაჭდევით ხასიათისაა, თან გასდევს საღებავის აფხეკა, თავისი ფორმითა და განვითარების ხასიათით მექანიკურია და დამახასიათებელია რაიმე მკვერი საგანთან შეჯახება-ურთიერთქმედებისათვის. სატვირთო ავტომობილის სახ. №...-ის წინა „ბამპერის“ სამაგრ ჭანჭიკებზე აღენიშნება მოხსნა-დაყენების კვლები. ლითონის „ბამპერი“, თავისი ფორმითა და მოყვანილობით შესაძლებელია მიეკუთვნებოდეს, როგორც ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი სატვირთო ავტომობილი სახ. №...-ის შემადგენელ ნაწილს, ასევე სხვა ანალოგიური მარკის და მოდელის ავტომობილის შემადგენელ ნაწილს. მიკროავტობუსი „FORD-TRANSIT“ სახ. №...-ის და ავტომობილი „OPEL CORSA“-ს პირველადი კონტაქტის დროს გრძივ ღერძებს შორის მახვილი კუთხე შეადგენდა დაახლოებით 80 გრადუსს, ხოლო ავტომობილ „OPEL CORSA“-ს და სატვირთო ავტომობილი სახ. №...-ს შორის შეჯახების კუთხის დადგენა ვერ მოხერხდა. მიკროავტობუსი „FORD-TRANSIT“ სახ. №...-ის სამუხრუჭე სისტემა ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაშია, ხოლო საჭით მართვის მექანიზმი გამოსულია მწყობრიდან მასზე ძლიერი მექანიკური ძალების ზემოქმედების შედეგად, რასაც ადგილი ექნებოდა ავტო-საგზაო შემთხვევის დროს. ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ავტომობილი „OPEL CORSA“ სახ. №...-ის, როგორც საჭის მართვის მექანიზმი, ასევე სამუხრუჭე სისტემა გამოსულია მწყობრიდან მათზე ძლიერი მექანიკური ძალების ზემოქმედების შედეგად, რასაც ადგილი ექნებოდა ავტო-საგზაო შემთხვევის დროს. სატვირთო ავტომობილი სახ. №...-ის საჭით მართვის მექანიზმი და სამუხრუჭე სისტემა ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაშია. მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, მძღოლ მ. ი-ს მოქმედება არ შეესაბამება საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის დანართის საგზაო პრიორიტეტის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნას, რომელთა დაცვის შემთხვევაშიც მომხდარ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ადგილი არ ექნებოდა. მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, ტექნიკური თვალსაზრისით, მძღოლი ხ... მის განკარგულებაში არსებული მანქანისა და დროის სიმცირის გამო შეჯახების თავიდან აცილებას ვერ შეძლებდა და მის მოქმედებაში საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა არ აღინიშნება. მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, ტექნიკური თვალსაზრისით, მძღოლ რ-ს შეჯახების თავი-

დან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებში საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის უგულებელყოფა არ აღინიშნება.

5.11. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმე გ... დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნის სისწორე და განმარტა, ვინაიდან მსჯავრდებულ მ. ი-ს გამოკითხვის ოქმიდან ირკვეოდა, რომ მან მეორეხარისხოვანი გზიდან მ... საავტომობილო გზაზე შესვლის წინ გააჩერა ავტომობილი, რის შემდეგაც, დაახლოებით 5 კმ/სთ სიჩქარით გაიარა 0,5-1 მეტრი, რა დროსაც დაინახა მისგან მარცხენა მხარეს მოძრავი ავტომობილი „ოპელ კორსა“, რომელიც მისგან დაშორებული იყო 5-6 მეტრით, მან როგორც ექსპერტმა მიიჩნია, რომ მძღოლის – მ. ი-სის მოქმედება არ შეესაბამება „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართი საგზაო პრიორიტეტის ნიშნების 2.3-ის მოთხოვნას, რომელთა დაცვის შემთხვევაში მომხდარ საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევას ადგილი არ ექნებოდა. ავტომობილ „ოპელ კორსას“ მძღოლის მოქმედებების შეფასებასა – ტექნიკური თვალსაზრისით შეეძლო თუ არა აღნიშნული საფრთხის თავიდან აცილება, ანუ მეორეხარისხოვანი გზიდან მის გზაზე მოულოდნელად შემოსულ სატვირთო ავტომობილთან შეჯახების თავიდან აცილება, მოწმემ განმარტა, რომ გამომანგარიშებამ აჩვენა, რომ 5-6 მეტრს „ოპელ კორსა“ გაივლიდა 0,3-0,4 წამში, რაც ნაკლებია მისთვის განკუთვნილ სარეაქციო დროზე, რაც შეადგენს ერთ წამს. ასევე ყურადღება უნდა მიექცეს „ოპელ კორსას“ დაზიანების ლოკალიზაციას – შუაში და უკან, აქედან გამომდინარე, შეჯახებამდე „ოპელ კორსას“ მძღოლი მის განკარგულებაში არსებული მანძილისა და დროის სიმწირის გამო, დამუხრუჭების დაწყებასაც ვერ მოასწრებდა. რაც შეეხება „ფორდ ტრანზიტის“ ავტომანქანის მძღოლის რ-ის მოქმედებას – მას საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში საგზაო მოძრაობის კანონის უგულებელყოფა არ აღინიშნება, ვინაიდან მის სავალ ნაწილზე გადმოსული მართვადაკარგული ავტომობილი იმყოფებოდა მოძრაობაში, მას რომც მიეღო ზომები, გაჩერებასთან დაკავშირებით და გაეჩერებინა, „ოპელ კორსა“ იყო მოძრაობაში და შეჯახება გარდაუვალი იქნებოდა. ამასთან, „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, მანევრი ისე უნდა შესრულდეს, რომ საფრთხე არ შეუქმნას სხვა ავტომობილს. გაჩერებული ავტომობილის დაძვრა აღიქმება და არის მანევრი და სატვირთო ავტომობილის მძღოლს მანევრი უნდა შეესრულებინა უსაფრთხოდ ისე, რომ სხვა ავტომობილისთვის საფრთხე და დაბრკოლება არ შეექნა. ვინაიდან, „ოპელ კორსას“ მარჯვენა ნაწილში აღენიშნება დაზიანება მარჯვნიდან მარცხნივ და ნაწილობრივ წინიდან უკან, მიუთითებს იმაზე, რომ დამამძიმებელი ძალა მხოლოდ წინიდან უკან არ იყო, რაც ნიშნავს, რომ

მხოლოდ „ოპელ კორსა“ არ იყო მოძრაობაში და ნაწილობრივ რაღაცა სიჩქარით (რაღაც კინეტიკური ძალით) წინ გადაადგილდებოდა სატვირთო ავტომობილიც. „ოპელ კორსა“ არის ე.წ. კუპე და მარჯვენა კარი ერთი აქვს. კარზე აღენიშნება მარჯვნიდან მარცხნივ და წინიდან უკან მოძრავი დინამიური კვლები. უკანა ფრთის და კარის გადაბმაზე მარჯვნიდან მარცხნივ არის დაზიანება, რაც განვითარდებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მარჯვნიდან მარცხნივ იმოძრაებდა სატვირთო ავტომობილი. ამასთან იმის გამო, რომ „ოპელ კორსა“ საპირისპირო სავალ ნაწილზე აღმოჩნდა მოცურებული მარცხენა გვერდით „ფორდ ტრანზიტისკენ“, მიუთითებს, რომ „ოპელ კორსას“ მარცხენა გვერდით ნაწილში მოქმედებდა ძალა, რომელმაც უკანა ნაწილი წაიღო და მარცხენა გვერდით „ფორდ ტრანზიტს“ შეეჯახა. ექსპერმა განმარტა, რომ ავტომანქანა „კავზი“ არ იყო გაჩერებული, რადგან სხვა შემთხვევაში ამ განლაგებას ვერ მიიღებდნენ. სატვირთო ავტომანქანის უმოძრაოდ დგომისას ან გასმითი შეჯახების დროს „ოპელ კორსა“ თავის ზოლში დატრიალდებოდა. რაც შეეხება ავტოსატრანსპორტო საშუალებების სიჩქარის დადგენას, მის ხელთ არსებულ მასალებში არ ყოფილა მითითებული, თუმცა მას არ დასჭირვებია „ოპელ კორსას“ სიჩქარის გამოთვლა, რადგან სატვირთო ავტომობილის მძღოლის განმარტებით, მან დაიწყო მოძრაობა, გაიარა 0,5 მეტრი და „ოპელ კორსა“ მისგან დაშორებული იყო 5-6 მეტრით. ამ პუნქტში დასაშვებ სიჩქარედ 60-ის ნაცვლად 30-40 კმ/სთ-იც რომ აეღო, ისევ რეაქციის საჭირო დროზე ნაკლები დარჩებოდა „ოპელ კორსას“. მართალია, მან არ იცის თუ რა მანძილში დაინახავდა „ოპელ კორსას“ მძღოლი სატვირთო ავტომანქანას, თუმცა მისთვის ცნობილია საფრთხის წარმოქმნის მომენტი – მათ შორის არსებული 5 მეტრი და ის ფაქტი, რომ საგამოძიებო ექსპერიმენტით დადგინდა, რომ გზების აღნიშნული კვეთა 100 მეტრიდან ჩანს – შედეგს არ ცვლის. მან სატრანსპორტო ტრასოლოგიური ცოდნიდან, დაზიანებული ნაწილებიდან, მიმართულებებიდან და მათი დინამიკიდან გამომდინარე, ცალსახად დაასკვნა, რომ გაჩერებულ მანქანას „ოპელ კორსა“ გვერდს აუვლიდა წინა ნაწილით. მოცემულ შემთხვევაში კი „ოპელ კორსა“ ე.წ. მანქანის ცხვირის წინა გაბარიტით აცდა სატვირთო ავტომობილს და ამ უკანასკნელის შემდგომმა მოძრაობამ შექმნა საფრთხე.

5.12. ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2023 წლის 30 აგვისტოს სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნით დგინდება, რომ მოცემულ საგზაო სიტუაციაში, შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილ „კავზ 644“-ის ის სახ. ნომრით ... მძღოლის მ. ი-ს მოქმედება არ შეესაბამება „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართი №...-ის პრიორიტეტის ნიშნების, 2.3. პუნქტის მოთხოვნებს, რომელთა დაცვის დროსაც კონ-

კრეტულ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ადგილი არ ექნებოდა. მოცემულ საგზაო სიტუაციაში, შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილ „ოპელ კორსას“, სახ. ნომრით ... მძღოლს, ხ. ა-ს, ტექნიკური თვალსაზრისით, კონკრეტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა არ აღინიშნება. მოცემულ საგზაო სიტუაციაში, შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილ „ფორდ ტრანზიტის“, სახ. ნომრით ... მძღოლზე, რ-ე არ იყო დამოკიდებული კონკრეტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება და მის მოქმედებაში საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა არ აღინიშნება.

5.13. ექსპერტ ემზარ გ-ის ჩვენებით დადგენილია, რომ საექსპერტო კვლევა ჩაატარა ი-სთან ერთად, წარმოდგენილი საქმის მასალების შესწავლით, სხვადასხვა მონაცემის გათვალისწინებით, ახსნილი იყო კონკრეტული მექანიზმი, თუ როგორ განვითარდა საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა, კერძოდ, ავტო-საგზაო შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილი „ოპელი“ მოძრაობდა თავის სავალ ნაწილზე, რასაც მარჯვენა მხრიდან უერთდებოდა მეორეხარისხოვანი გზა, სადაც გამოდიოდა „კავზის“ ტიპის ავტომობილი, რომელიც მანევრს ასრულებდა. მთავარ გზაზე შემოსვლისას, მსვლელობის მომენტში, „კავზის“ მძღოლმა საფრთხე შექმნა მოძრაობაში, რადროსაც ავტომობილი „ოპელის“ მძღოლმა დაიწყო საფრთხის არიდება, საჭე აიღო ნაწილობრივ მარცხნივ, რაზეც ნათლად მიუთითებს ის გარემოება, რომ ავტომობილი „ოპელის“ წინა მარჯვენა გვერდით ნაწილზე არანაირი დაზიანება არ არის განვითარებული. ამავდროულად ვინაიდან ავტომობილი „კავზი“ იმყოფებოდა მოძრაობაში, წინა ნაწილით კონტაქტში მოვიდა ავტომობილ „ოპელის“ მარჯვენა შუა და უკანა ნაწილებთან. სიჩქარეებისა და მიმართულების გათვალისწინებით კი დადგინდა, რომ უკანა ნაწილს კონტაქტის შედეგად მიენიჭა სხვა მიმართულება, რამაც გამოიწვია ავტომობილი „ოპელის“ მოცურება და მძღოლმა დაკარგა მართვა, რის გამოც მოცურებულ მდგომარეობაში გააგრძელა სვლა და გადავიდა საპირისპირო სავალ ზოლში, სადაც მას მარცხენა გვერდით ნაწილში შეეჯახა თავის სავალ ნაწილში მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარჯვ. ავტომობილი. „ფორდ ტრანზიტის“ მარჯვ. ავტომობილი ცალსახად მოძრაობდა თავის სამოძრაო ზოლში, რასაც მიუთითებს მის მიერ დატოვებული კვლები. ვინაიდან „ფორდ ტრანზიტი“ შეჯახების დროს იმყოფებოდა თავის სამოძრაო ზოლში, ხოლო, მას წინა ნაწილში დაეჯახა შემხვედრად მოძრავი მართვადაკარგული ავტომობილი, „ფორდ ტრანზიტის“ მძღოლზე არ იყო დამოკიდებული კონკრეტული შემთხვევის თავიდან აცილება. ავტომობილ „კავზსა“ და ავტომობილ „ოპელს“ შორის მომხდარი ავტო-

სატრანსპორტო შემთხვევა გამოწვეულია ავტომობილი „კავზის“ მძღოლის ქმედებით. „ოპელის“ მძღოლმა კი, მხოლოდ საჭის მარცხნივ ალება მოასწრო. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ავტომობილი „ოპელის“ მძღოლი მიიღებდა კონკრეტულ ზომას ავტომობილის სრულად გასაჩერებლად, ტექნიკური თვალსაზრისით ის მაინც ვერ შეძლებდა შემთხვევის თავიდან აცილებას. ექსპერტის განმარტებით, „ოპელი“ მოძრაობდა თავის ზოლში, როდესაც მარჯვენა მხრიდან ავტომობილი „კავზი“ მოვიდა მანქანის უკანა ნაწილთან კონტაქტში, რა დროსაც ავტომობილ „ოპელს“ ძალები წინ ჰქონდა მიმართული, ხოლო, კავზის მიერ მინიჭებული ძალების გამოყენებით დაიწყო მოცურება. ამასთან, საგამოძიებო ექსპერტ-მენტით დადგენილი უდიდესი მანძილი, საიდანაც ავტომობილის მძღოლებს შეეძლოთ შეემჩნიათ ერთმანეთი, არის 100 მეტრი, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ აუცილებლად 100 მეტრი იყო მათ შორის დაშორება, როდესაც „კავზის“ მძღოლი შემოვიდა სავალ ნაწილზე. საფრთხის შექმნის მომენტი გაცილებით უფრო ახლოს იყო, რადგან თუ ავტომობილი ოპელი დაშორებული იქნებოდა 100 მეტრით მაშინ, როდესაც კავზი შევიდა სავალ ნაწილზე და კავზის მძღოლი გააგრძელებდა მოძრაობას, ის გარკვეულ მანძილს კვლავ გაივლიდა მანამ, სანამ ოპელი იქამდე მივიდოდა და მათი ტრაექტორიები გადაიკვეთებოდა. შესაბამისად, კავზის მძღოლიც შეძლებდა გარკვეული მანძილის გავლას და ნაცვლად კავზის წინა ნაწილით ოპელის უკანა ნაწილთან შეჯახებისა, შეჯახება მოხდებოდა სხვა ადგილებში ან შეიძლება საერთოდ არ მომხდარიყო და გადაესწრო კავზის ავტომობილს. ვინაიდან ავტომობილ „კავზს“ დაზიანებული ჰქონდა წინა მარცხენა ნაწილი, ხოლო ავტომობილ „ოპელს“ – უკანა მარჯვენა გვერდითი ნაწილები, აღნიშნული გარემოებები მიუთითებს იმაზე, რომ საფრთხის შექმნის მომენტში, როდესაც კავზი შევიდა სავალ ნაწილზე, ავტომობილი „ოპელი“ ახლო მანძილით იყო მასთან დაშორებული და მძღოლმა მხოლოდ საჭის ალება მოასწრო, თუმცა ავტომობილი „კავზი“ კონტაქტში მოვიდა ავტომობილ „ოპელთან“. ექსპერტის განმარტებით, გამოირიცხა რომ ავტომობილ „ოპელის“ მძღოლს საჭე გაექცა და თავად შეეჯახა „კავზს“, რადგან ასეთ შემთხვევაში სხვა კოორდინატებში მოხდებოდა მათი განლაგება და არა ისე, როგორც სქემაზეა მოცემული.

5.14. სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხვისას ექსპერტმა – ი. ლ-მ დაადასტურა მის მიერ გაცემული ექსპერტიზის დასკვნის სისწორე და მიუთითა იგივე ფაქტობრივი გარემოებები.

5.15. 2023 წლის 18 სექტემბრის ავტოტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილის, სახელმწიფო ნომერი – ... მძღოლს ხ. ა-სს, ტექნიკური თვალსაზრისით, შეეძლო საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება, როგორც დასაშ-

ვები, ისე გადაჭარბებული სიჩქარით მოძრაობის შემთხვევაში, თუ ის დაბრკოლების წინ დროულად მიიღებდა ყველა შესაძლო ზომას უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. მძღოლის მოქმედება არ შეესაბამებოდა საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტის მოთხოვნებს.

5. 16. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა ვ-ა დაადასტურა დასკვნის სისწორე და განმარტა, რომ მის მიერ დათვალიერებულ იქნა შემთხვევის ადგილი. რა დროსაც დარწმუნდა საგამოძიებო ექსპერიმენტში აღწერილ ფაქტობრივ გარემოებებში. კერძოდ, იმ ფაქტის ნამდვილობაში, რომ 100 მეტრი მანძილიდან და უფრო მეტი მანძილიდანაც ჩანს „ოპელ კორსას“ ავტომობილის მიმართულებით სატვირთო ავტომობილის შემოსვლის ადგილი. ექსპერტის განმარტებით, „ოპელ კორსას“ მძღოლს შეეძლო შეჯახების თავიდან აცილება. თუ ავტომობილი იმოძრაებდა დასაშვები 50 კმ/სთ სიჩქარით, მისი გაჩერების სიგრძე იქნებოდა 32 მეტრი; თუ იმოძრაებდა 60 კმ/სთ სიჩქარით – 42 მეტრი, ხოლო, თუ მაქსიმალური 105 კმ/სთ სიჩქარით – 96 მეტრი. შესაბამისად, ყველა შემთხვევაში შეეძლო ავტომობილის გაჩერება და ამიტომ სიჩქარის განსაზღვრას 105 კმ/სთ-მდე არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს. ექსპერტის განმარტებით, საფრთხის შექმნის მომენტი დადგენილია საგამოძიებო ექსპერიმენტით და წარმოადგენს 100 მეტრს. „ფორდ ტრანზიტის“ მძღოლის მითითებით სატვირთო ავტომობილი არარეგულირებად გზაჯვარედინზე შევიდა შეუჩერებლად და შესაბამისად, საფრთხე წარმოქმნა იმ მომენტში. მძღოლის განმარტებით, შეჯახების მომენტში სატვირთო ავტომობილი გზაჯვარედინზე შესული იყო 0,5 მეტრიდან 1 მეტრამდე, ხოლო საგამოძიებო ექსპერიმენტით დადგენილია, რომ სატვირთო ავტომობილი შესული იყო 1,7 მეტრით. ექსპერტის განმარტებით, თუ სატვირთო ავტომობილი შესული იქნებოდა 0,5 მეტრით, „ოპელ კორსას“ არავითარი დაბრკოლება არ შეექმნებოდა გაეგრძელებინა გზა თავის სამოძრაო ზოლში, ხოლო თუ შესული იქნებოდა 1 ან 1,7 მეტრით, „ოპელ კორსას“ შეეძლო მარცხნივ მოხვევის მანევრით აეცილებინა საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა, მარცხნივ გადასვლით ანუ სატვირთო ავტომობილზე მარცხნიდან გვერდის ავლით. იმ შემთხვევაში, თუ სატვირთო ავტომობილი შესული იყო 1,7 მეტრით და ავტომანქანა „ოპელ კორსას“ გატარების მიზნით იყო გაჩერებული, სატვირთო ავტომობილის მძღოლს უნდა გაეთვალისწინებინა მარჯვნიდან საპირისპირო ზოლში მომავალი ავტომობილი, მაგრამ, მას გზა უნდა დაეთმო ღერძულა ხაზის გადაკვეთის მომენტიდან. საპირისპირო მოძრაობის „ფორდ ტრანზიტისთვის“ საფრთხე შეიქმნებოდა მაშინ, როდესაც სატვირთო ავტომობილი დაიწყებდა გამყოფი ხაზის გადაკვეთას. ამ შემთხვევაში,

სატვირთო ავტომობილის მძღოლი ვალდებული იყო დაეთმო გზა, რადგან მის გზაზე ეყენა ნიშანი დაუთმე გზა. მაგრამ, ნიშანი დაუთმე გზა, არ ავალდებულებს მძღოლს აუცილებლად გაჩერდეს გზაჯვარედინზე შესვლის მომენტში. ის ავალდებულებს, რომ უნდა დაუთმოს გზა თავის ზოლში მოძრავ ავტომობილს. მოცემულ შემთხვევაში, სატვირთო ავტომობილის მძღოლს შეეძლო, როგორც გაჩერებით, ისე გაუჩერებლად შესულიყო გზაჯვარედინზე თუ ის არ შეუქმნიდა საფრთხეს მსუბუქი ავტომობილის მძღოლს. მსუბუქი ავტომობილი, რადგან ფაქტობრივად დაშორებული იყო დიდ მანძილზე ანუ 100 მეტრზე მეტ მანძილზე, სატვირთო ავტომობილის მძღოლი ვერ ხედავდა რომ მოძრაობდა რაიმე სატრანსპორტო საშუალება, რადროსაც მას შეეძლო შესულიყო სამოძრაო ზოლში და დაენყო გზაჯვარედინის გადაკვეთა.

5.17. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ თანაბარი ძალის მქონე მტკიცებულებებს შორის წინააღმდეგობების არსებობისას, სასამართლომ ცხადად უნდა განმარტოს მიზეზები, რის გამოც იზიარებს ერთ მტკიცებულებას და გამორიცხავს მეორეს ან წარმოაჩინოს ის საფუძვლები, რის გამოც უარს აცხადებს თითოეული მათგანის გაზიარებაზე. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ დეტალურად იმსჯელა და შეაფასა, როგორც ბრალდების, ასევე დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების უტყუარობა, თავსებადობა და ის გარემოებები, რის გამოც არ გაიზიარა დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნა, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

5.18. ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ერთმნიშვნელოვნად დგინდება, რომ შეჯახების მომენტში, ავტომობილი „ოპელ კორსა“ იმყოფებოდა ავტომობილ „კავზთან“ ახლოს, ვინაიდან მძღოლმა მხოლოდ საჭის მარცხნივ ალება მოასწრო. ასევე ის ფაქტი, რომ ნებისმიერი სიჩქარით მოძრაობის შემთხვევაშიც კი, თუ ავტომობილი „ოპელ კორსას“ მძღოლი მიიღებდა კონკრეტულ ზომას ავტომობილის სრულად გასაჩერებლად, ტექნიკური თვალსაზრისით, ის მაინც ვერ შეძლებდა შემთხვევის თავიდან აცილებას. რაც გამორიცხავს დაცვის მხარის მოწმის მითითებას, რომ „ოპელ კორსას“ მძღოლს საჭე გაექცა და თავად შეეჯახა „კავზს“, იქიდან გამომდინარე, რომ ასეთ შემთხვევაში, სქემაზე მოცემული კოორდინატებისგან განსხვავებულად მოხდებოდა მათი განლაგება.

5.19. საკასაციო პალატა მიღებული გადაწყვეტილების დასასაბუთებლად ასევე ყურადღებას გაამხვილებს სადავოდ გამხდარ მნიშვნელოვან გარემოებაზე, კერძოდ საფრთხის წარმოქმნის მომენტში ავტოსაგზაო შემთხვევაში მოწმის მიერ ავტომანქანებს შორის არსებულ დაშორებაზე და მიუთითებს, რომ ამ შემთხვევაშიც არ უნდა იქნეს გაზი-

არებული კასატორის არგუმენტი, რომ თითქოს საფრთხის წარმოქმნის მომენტში მანქანებს შორის მანძილი იყო 100 მეტრი. საქმეზე ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტებით დადგინდა მხედველობის არე, კერძოდ, სატვირთო ავტომობილის მძღოლის სავარძლიდან მძღოლისთვის რა მანძილზე იყო შესაძლებელი სოფ... მ... მიმართულებით მოძრავი ავტომობილის დანახვა და პირიქით. ორივე ავტომობილის მძღოლის მხედველობის არე იყო 100 მეტრი. თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ ხილვადობის მანძილი გაიგივებული იქნეს საფრთხის წარმოქმნის მომენტში ავტომობილებს შორის არეულ მანძილთან. საფრთხის შექმნის მომენტი არის ის მომენტი, როდესაც მეორეხარისხოვანი გზიდან მოძრავი ავტომობილი იღებს გადაწყვეტილებას გადაკვეთოს მთავარი გზა და მას აქვს ვალდებულება მანევრის შესრულებამდე დარწმუნდეს, რომ მთავარ/გადასაკვეთ გზაზე მოძრაობის რომელიმე მონაწილისთვის არ ქმნის საფრთხეს. მართალია, სატვირთო ავტომანქანას შეეძლო მისგან 100 მეტრში დაენახა „ოპელ კორსა“ თუმცა ეს არ გულისხმობს, რომ ეს ავტომობილები საფრთხის წარმოქმნის მომენტში ერთმანეთისგან 100 მეტრით იყვნენ დაშორებულნი. ის ფაქტი, თუ როდის წარმოიქმნა საფრთხე უნდა დადგინდეს კონკრეტული მტკიცებულებების ურთიერთშეჯერებით. თვითმხილველი მონმის რ-ს ჩვენების თანახმად, მისგან დაახლოებით 40 მეტრის მოშორებით გზაჯვარედინზე დაინახა, რომ მარცხენა მხრიდან გამოდიოდა მომწვანო-მოლურჯო კამაზი, ხოლო მონინალმდევე მხრიდან მოდიოდა „ოპელ კორსა“. მათ შორის დაშორება იყო დაახლოებით 5-10 მეტრი, როცა ერთმანეთი დაინახეს. მსჯავრდებულ მ. ი-სის ჩვენების თანახმად კი, როდესაც მან დაიწყო გზაჯვარედინზე შეუჩერებლად შესვლა გაიხედა ორივე მხარეს და ოპელი ვერ შენიშნა, ხოლო როდესაც 1 მეტრით უკვე შესული იყო მთავარ გზაზე მისგან 15-20 მეტრში დაინახა „ოპელ კორსა“. ექსპერტებმა ე. გ-მა, ი. ლ-მ და გ-... იხელმძღვანელეს სწორედ საფრთხის შექმნის მომენტში საგზაო შემთხვევის მონაწილეთა შორის არსებული მანძილით. მაშინ როცა ექსპერტმა ვ-ა საფრთხის შექმნის მომენტში მდგენელად აიღო 100 მეტრი, რაც არ ემყარება საქმეზე დადგენილ გარემოებებს. 2023 წლის 4 აგვისტოს სატრანსპორტო ტრასოლოგიური და ავტოტექნიკური ექსპერტიზის №... და 2023 წლის 30 აგვისტოს სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის №.... დასკვნებით დადგინდა, რომ ხ.... მის განკარგულებაში არსებული მანძილისა და დროის სიმცირის გამო შეჯახების თავიდან აცილებას ვერ შეძლებდა და მის მოქმედებაში საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა არ აღინიშნება.

5.20. საკასაციო პალატის შეფასებით, კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშე-

ჯერებული, ამკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, აღნიშნულ ეპიზოდში შესაძლებელია, როგორც ფაქტების უტყუარი დადასტურება, ისე – მატერიალური სამართლის ნორმის თითოეულ ელემენტის დადასტურებულად მიჩნევა, რაც ქმნის დანაშაულის სრულყოფილ შემადგენლობას და სახეზეა დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილით.

5.21. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, რომ მ. ი-მა შემთხვევის ადგილი დატოვა მას შემდეგ რაც დარწმუნდა, რომ ხ.... და მ.... იყვნენ გარდაცვლილები. ამასთან, შემთხვევის ადგილზე იყო შეკრებილი ხალხი, რომლებიც ცდილობდნენ მათ დახმარებას. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატას დადგენილად მიაჩნია, რომ მ. ი-მა ვერ უზრუნველყო ავტომანქანის უსაფრთხოდ მართვა, დაარღვია საგზაო მოძრაობის შესახებ საქართველოს კანონის დანართის – საგზაო პრიორიტეტის ნიშანი 2.3-ის მოთხოვნები, დათმობის გარეშე გავიდა მთავარ გზაზე და ავტომობილის წინა ნაწილით მარჯვენა გვერდითა ნაწილში შეეჯახა „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომობილს. შეჯახების შედეგად ხ.... ავტომობილი ინერციით გადაადგილდა საპირისპირო სავალი ზოლისკენ, სადაც მას შეეჯახა საწინააღმდეგო მიმართულებით მოძრავი „ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომობილი. ავტოავარიის შედეგად მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანების გამო, ხ... და მისი მგზავრი მ.... შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალნენ. შესაბამისად, ვინაიდან მსჯავრდებულის გაუფრთხილებელი დანაშაულის გამო, აღმოჩნდნენ ხ.... და მ.... სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში სწორედ მას ეკისრებოდა ვალდებულება ეზრუნა მათზე. თუმცა, მოწმეთა ჩვენებებით და თავად მ. ი-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ მ. ი-ს არც უცდია განსაცდელში მყოფთათვის რაიმე დახმარების აღმოჩენა, არ მიუღია რაიმე ზომა მათ დასახმარებლად და მალევე დატოვა შემთხვევის ადგილი.

5.22. საკასაციო პალატის მიერ ასევე ვერ იქნება გაზიარებული დაცვის მხარის მითითება, რომ თითქოს მ. ი-ი გადმოვიდა ავტომობილიდან და შემდეგ კი როდესაც თავად ცუდად გახდა განარიდეს შემთხვევის ადგილიდან. წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დგინდება საწინააღმდეგო, რომ მ. ი-ი არ დაინტერესებულა ხ.... და მ....ს მდგომარეობით და ისე მიატოვა შემთხვევის ადგილი. ამასთან არ დგინდება, რომ მას რაიმე დამაბრკოლებელი გარემოება უსპობდა დახმარების შესაძლებლობას.

5.23. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებული, ამკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით გონივრულ

ექვს მიღმა დასტურდება მ. ი-სის მიერ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა.

6. სასჯელის დასაბუთება:

6.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სასჯელი სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დანაშაულის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. სასჯელის მიზანს არ წარმოადგენს ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა. თავისუფლების აღკვეთა, როგორც ადამიანის თავისუფლების შეზღუდვის უმკაცრესი ფორმა, გამოყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში, როდესაც ეს აუცილებელია ქმედების სიმძიმის, მოსალოდნელი საფრთხეების, დანაშაულის ჩადენის კონკრეტული გარემოებების, დამნაშაულის პიროვნებისა და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით.

6.2. „დანაშაულისთვის გათვალისწინებული სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ, უნდა იყოს შესაძლებლობა, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის № 1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

6.3. „მხოლოდ ზოგადი პრევენცია ვერ იქნება საკმარისი და თვითკმარი პირის მიმართ ნებისმიერი სასჯელის გამოყენებისთვის, რადგან ასეთი მიდგომით ადამიანი გადაიქცევა სახელმწიფოს ხელში საზოგადოების „დაშინების იარაღად“, იძულების ღონისძიების გამოყენების მუქარის შიშველ ობიექტად, რაც გამორიცხულია და დაუშვებელი სამართლებრივ სახელმწიფოში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის № 1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-52).

6.4. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშვნისას გასათვალისწინებელი გარემოებები, ჩადენილი ქმედების ხასიათი და სიმძიმე, პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები, სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობანი და, საქართველოს სსკ-ის 39-ე, 53-ე და 59-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, მ. ი-ს კანონიერი და სამართლიანი სასჯელი განუსაზღვრა. მოცემულ შემთხვევაში, მ. ი-ს მიმართ განსაზღვრული სასჯელი მსჯავრდმერაცხილი მუხლების სანქციის ფარგლებშია და სრულად შეესაბამება ჩადენილი დანაშაულების ხასიათსა და მსჯავრდებულის პიროვნებას, ასევე დანაშაულთა ერთობლიობით და-

ნიშნული სასჯელი არის კანონიერი და სრულად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნების მიღწევას.

6.5. ამასთან, ვინაიდან მ. ი-მა დანაშაულები ჩაიდინა 2024 წლის 1 ივლისამდე, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს ამნისტიის შესახებ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონი.

6.6. მოცემულ შემთხვევაში, სპეციალური პენიტენციური სამსახურის №.. პენიტენციური დაწესებულებიდან შემოსული მსჯავრდებულ მ. ი-ს განცხადებით ირკვევა, რომ დაზარალებულების უფლებამონაცვლებმა განაცხადეს უარი მის მიმართ ამნისტიის შესახებ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შეღავათის გავრცელების თაობაზე.

6.7. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება იმ პირზე, რომლის მიერ ჩადენილმა დანაშაულმაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას არ აცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია.

6.8. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ მ. ი-ს მსჯავრი უნდა დაედოს ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევაში, რამაც ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია. მის მიმართ აუცილებელი წინაპირობის (დაზარალებულის თანხმობა) არსებობისას, ვრცელდება ზემოხსენებული ამნისტიის კანონის მე-4 მუხლის პირველი და მე-6 პუნქტებით გათვალისწინებული შეღავათი. მოცემულ შემთხვევაში კი, სასამართლოს წინაშე არ იქნა წარმოდგენილი დაზარალებულების უფლებამონაცვლებების თანხმობები.

6.9. აღსანიშნავია, რომ „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლი ამკრძალავი ნორმაა – მასში ჩამოთვლილია ის შემთხვევები, რაზეც ამნისტიის კანონი არ ვრცელდება, მათ შორის იმ დანაშაულზე, რამაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას თანხმობას არ განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია.

6.10. ამასთან, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებით, მ. ი-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით დანიშნული სასჯელი უნდა შემცირდეს 1/6-ით.

6.11. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სის-

ხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, ამავე კოდექსის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ მ. ი-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ზ. რ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 5 ივლისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება;

3. მ. ი-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-8 ნაწილით – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით. მასვე, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის თანახმად, დამატებითი სასჯელის სახით 1 წლით ჩამოერთვას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება;

საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ 2024 წლის 17 სექტემბრის საქართველოს კანონის თანახმად შეუმცირდეს 1/6-ით და განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 10 თვით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმოს ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, მ. ი-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით. მასვე, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის საფუძველზე, დამატებითი სასჯელის სახით 1 წლით ჩამოერთვას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება;

4. მსჯავრდებულ მ. ი-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების მომენტიდან – 2023 წლის 4 აგვისტოდან;

5. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მ. ი-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმებულია;

6. საქმეზე დართული ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადაწყდეს შემდეგნაირად:

ავტომობილის პლასტმასის დეტალი, საღებავის ფრაგმენტი, შალი-

თის ნაჭერი, ანაწმენდები, მიკრონაწილაკები, სისხლის ნიმუშები, ავტომობილის ქსოვილის ნიმუშები და ავტომობილის ე.წ. „ბამპერი“ – გადგურდეს;

„ფორდ ტრანზიტის“ მარკის ავტომანქანა (სახ.ნომრით ...) და „ოპელ კორსას“ მარკის ავტომანქანა (სახ.ნომრით ...) – დაუბრუნდეთ კანონიერ მფლობელებს;

კ.... მარკის სატვირთო ავტომანქანა (სახ. ნომრით...) – დაექვემდებაროს საპროცესო კონფისკაციას;

7. განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის და აღსასრულებლად მიექცევა გამოტანისთანავე;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**ავტომობილის ან სხვა მქაანიაური სატრანსპორტო
საშუალების მოძრაობის უსაფრთხოების ან
ექსპლუატაციის წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ
სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ადამიანის
სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№ 1225აპ-24

13 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),

ლ. თევზაძე,

ლ. ფაფიაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 20 სექტემბრის განაჩენზე მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორის თუთისანის საკასაციო საჩივარი.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, რ. მ-ს ბრალად ედება: ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც გამოიწვია ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა, დანაშაული, გათვალისწინ-

ნებული საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით; დაუხმარებლად იმის მიტოვება, ვინც სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში იმყოფებოდა და შესაძლებლობა არ ჰქონდა, მიეღო ზომები თავის დასაცავად, თუ მიმტოვებელს ევალებოდა მასზე ზრუნვა და შეეძლო მისი დახმარება, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით.

რ. მ-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგით:

2021 წლის 17 აპრილს, 10:00 საათიდან, 11:00 საათამდე პერიოდში, ... სოფელ ... მიმართულებით, დაახლოებით 91 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობდა „FORD TRANSIT“-ის “მარკის (სახელმწიფო ნომერი – ...) ავტომობილი, რომელსაც მართავდა მძღოლი რ. მ.. სოფელ ... მოძრაობისას, გადაჭარბებული სიჩქარის გამო, რ. მ-მ ვერ უზრუნველყო ავტომობილის უსაფრთხო მართვა, დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი და მე-6 პუნქტების მოთხოვნები და შეეჯახა ქვეითს – ე. ქ-ს, რომელიც მიღებული დაზიანებების შედეგად გარდაიცვალა. მიუხედავად იმისა, რომ მძღოლს – რ. მ-ს ევალებოდა შეჯახების შედეგად მიღებული დაზიანებების გამო სიცოცხლისთვის საშიშ მდგომარეობაში მყოფ ე. ქ-ზე ზრუნვა და შეეძლო მისი დახმარება, მან ე. ქ., რომელსაც შესაძლებლობა არ ჰქონდა, მიეღო ზომები თავის დასაცავად, შემთხვევის ადგილზე მიატოვა.

2. ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 25 ოქტომბრის განაჩენით რ. მ., – დაბადებული ..., ნასამართლობის არმქონე, – ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

რ. მ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა.

რ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალა მისი დაკავების მომენტიდან – 2023 წლის 25 ოქტომბრიდან.

გაუქმდა რ. მ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო და უნდა გაუქმდეს ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენით, რ. მ-ს უძრავ ქონებაზე, მდებარე – ... შეფარდებული გირაოს უზრუნველსაყოფად დადებული ყადაღა.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა. დაცვის მხარემ სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა რ. მ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის მიმართ სრულად გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა. სახელმწიფო ბრალმდებელმა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ, რ. მ-ს დამნაშავედ ცნობა სა-

ქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაშიც.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 20 სექტემბრის განაჩენით ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 25 ოქტომბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 20 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მარნეულის რაიონული პროკურორატის პროკურორმა – ონისე თუთისანმა. სახელმწიფო ბრალმდებელი საკასაციო საჩივრით მოითხოვს გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ, რ. მ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაშიც. პროკურორს მიაჩნია, რომ მის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, უტყუარად დასტურდება ის ფაქტი, რომ შემთხვევის ადგილი არის დასახლებული პუნქტი და იქ სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობის დასაშვები მაქსიმალური სიჩქარე იყო, არაუმეტეს – 60 კმ/სთ, ხოლო რ. მ. მოძრაობდა – 91 კმ/სთ სიჩქარით. შესაბამისად, დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი და მე-6 პუნქტების მოთხოვნები.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო პალატის დასკვნას, რომ სასამართლოში ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი და გამოკვლეული, ასევე გამოკვლევის გარეშე უდავოდ მიჩნეული, ერთმანეთთან შეთანხმებული, ამკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, კერძოდ: დაზარალებულის უფლებამონაცვლის: ს. ქ-ს ჩვენებით, მოწმეების: გ. ქ-ს, ე. ხ-ს, ე. მ-ს და ი. ნ-ს ჩვენებით, მხარეთა მიერ პრეიუდიციად მიჩნეული მოწმეთა გამოკითხვის ოქმებითა და საგამოძიებო მოქმედებების ოქმებით, ასევე სხვა მასალებით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ რ. მ-მ ჩაიდინა – დაუხმარებლად იმის მიტოვება, ვინც სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში იმყოფებოდა და შესაძლებლობა არ ჰქონდა, მიეღო ზომები თავის დასაცავად, თუ მიმტოვებულს ევალებოდა მასზე ზრუნვა და შეეძლო მისი დახმარება, ე.ი. – საქართველოს სსკ-ის 128-ე

მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული. აღნიშნულს არც დაცვის მხარე ხდის სადავოდ, ამდენად, საკასაციო სასამართლო დამატებით ყურადღებას აღარ გაამახვილებს მითითებულ ქმედებაზე.

3. რაც შეეხება რ. მ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებას, ბრალდების მხარის სადავო საკითხს წარმოადგენს, იყო თუ არა შემთხვევის ადგილი დასახლებული პუნქტი, რამდენი კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობის უფლება ჰქონდა მითითებულ ტერიტორიაზე ავტოსატრანსპორტო საშუალების მძღოლს და, დასაშვები სიჩქარით გადაადგილების შემთხვევაში, შეეძლო თუ არა მას თავიდან აეცილებინა დამდგარი შედეგი.

4. საკასაციო სასამართლო ასევე სრულად ეთანხმება სააპელაციო პალატის დასკვნას, რომ ბრალდების მითითებულ ნაწილში ბრალდების მხარეს არ აქვს წარმოდგენილი ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დაადასტურებდა რ. მ-ს ბრალეულობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში, კერძოდ:

5. საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლით კრიმინალიზებულია ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, ხოლო ამავე მუხლის მე-6 ნაწილი პასუხისმგებლობას ადგენს იმავე ქმედებისათვის, რამაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია. განსახილველი დანაშაულის ობიექტური მხარე მოიცავს ტრანსპორტის მოძრაობის წესის დარღვევას; მძიმე შედეგს – განსახილველ შემთხვევაში, ერთი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობას და მიზეზობრივ კავშირს წესების დარღვევის ფაქტსა და დამდგარ შედეგს შორის. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლი ბლანკეტური შინაარსის ნორმაა და ავტომობილის უსაფრთხოების წესის დარღვევის დადგენის სახელმძღვანელო ნორმატიულ აქტს წარმოადგენს საქართველოს კანონი „საგზაო მოძრაობის შესახებ“. საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევის დამადასტურებელი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მტკიცებულებაა ექსპერტიზის დასკვნა, ვინაიდან იმის დადგენა, წინდახედულობის ნორმის დარღვევამ გამოიწვია თუ არა სისხლისსამართლებრივად დასჯადი შედეგი, მოითხოვს სპეციალურ ცოდნას. თავის მხრივ, ექსპერტიზის კომპეტენციას წარმოადგენს – ადამიანის სიცოცხლის მოსპობის მიზეზისა და ავტოსაგზაო შემთხვევის მექანიზმის დადგენა, ასევე იმის გარკვევა, ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის რა მოთხოვნები დაირღვა, ხოლო ექსპერტიზის დასკვნით უნდა დადგინდეს, შეეძლო თუ არა მძღოლს შემთხვევის თავიდან აცილება და მიიღო თუ არა მან საფრთხის შექ-

მნის მომენტიდან ის ზომები, რომლებსაც მას „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონი ავალდებულებს.

6. მოცემულ შემთხვევაში, რ. მ.-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდების თანახმად, მას ბრალად ედება ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევა, გამოხატული იმით, რომ მან არ გაითვალისწინა „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი და მე-6 პუნქტის მოთხოვნები, კერძოდ: მძღოლს ეკრძალება სატრანსპორტო საშუალების მართვა ამ კანონით განსაზღვრული სიჩქარის შეზღუდვის გადაჭარბებით. შერჩეული სიჩქარე მძღოლს საშუალებას უნდა აძლევდეს, მუდმივად აკონტროლოს სატრანსპორტო საშუალება ისე, რომ დაცულ იქნეს მოძრაობის უსაფრთხოება; თუ ამ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი, დასახლებულ პუნქტში ნებადართულია სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობა, არაუმეტეს 60 კმ/სთ სიჩქარით, ხოლო საცხოვრებელ ზონაში - არაუმეტეს 20 კმ/სთ სიჩქარით. თუ დასახლებულ პუნქტში საგზაო პირობები იძლევა მაღალი სიჩქარით მოძრაობის შესაძლებლობას, შესაბამისი საგზაო ნიშნის დადგმით მოძრაობის სიჩქარე შეიძლება გაიზარდოს გზის ცალკეულ მონაკვეთებზე.

7. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს დაცვისა და ბრალდების მხარეთა მიერ წარმოდგენილ ექსპერტიზის დასკვნებზე, კერძოდ:

8. ბრალდების მხარის ინიციატივით ჩატარებული საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის ექსპერტიზის სამმართველოს 2022 წლის 23 მარტის №... კომისიური ავტოტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნით დგინდება შემდეგი: ... დაუსახლებელ პუნქტში დაშვებული 90 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობის შემთხვევაში, ტექნიკური თვალსაზრისით, მძღოლი რ. მ., მის განკარგულებაში არსებული მანძილის სიმცირის გამო – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილებას ვერ შეძლებდა და მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა, რამაც გამოიწვია კონკრეტული საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა, არ აღინიშნება; ექსპერტიზის წინაშე დასმული საკითხის (მძღოლისთვის ცნობილია, რომ კონკრეტული ადგილი წარმოადგენს დასახლებულ პუნქტს, ეკისრება თუ არა ვალდებულება მძღოლს, იმოძრაოს დასახლებული პუნქტისთვის დადგენილი დაშვებული სიჩქარით?) გადანყვეტა არის იურიდიული მსჯელობის საგანი და არ წარმოადგენს ავტოტექნიკური ექსპერტიზის კომპეტენციას; დასახლებულ პუნქტში დაშვებული 60 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაოვი ავტომობილი გაჩერდებოდა სამუხრუჭე კვალის მე-20 მეტრზე. დასახლებულ პუნქტში დაშვებული 60 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობის შემთხვევაში,

მძღოლ რ. მ-ს მოქმედება არ შეესაბამება „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის 1-ელი და მე-6 პუნქტების მოთხოვნებს, რომელთა დაცვის შემთხვევაშიც, მომხდარ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ადგილი არ ექნებოდა.

9. დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებული, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2021 წლის 21 ივნისის №... სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად დგინდება შემდეგი: მოცემულ შემთხვევაში, იმის აუცილებელი გათვალისწინებით, რომ შემთხვევის ადგილის მიდამოში, სოფელ ზ-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც უშუალოდ გზის გასწვრივ ფაქტობრივად არ არის განაშენიანებული ტერიტორია და რომ კ. შ-ს მიმართულებით „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული რაიმე სახის საგზაო ნიშანი, მათ შორის – განსაკუთრებული მინიშნების საგზაო ნიშანი 5.23.1. „დასახლებული პუნქტის დასაწყისი“, რომელიც საგზაო მოძრაობის მონაწილეს აწვდის ინფორმაციას დასახლებული პუნქტის შესახებ, არ დგას, „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად, შემთხვევის ადგილი არ არის დასახლებული პუნქტი; „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის 7.ბ პუნქტის შესაბამისად, დაუსახლებელ პუნქტში, აგრეთვე დასახლებულ პუნქტში გზის იმ მონაკვეთზე, რომელზედაც შესაბამისი საგზაო ნიშნით მოძრაობა დაშვებულია 60 კმ/სთ-ზე მეტი სიჩქარით, ნებადართულია – არაუმეტეს, 90 კმ/სთ სიჩქარით.

10. დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებული, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2021 წლის 13 სექტემბრის №... სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დადგენილია შემდეგი: მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში არსებული მასალებიდან გამომდინარე, „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად, შემთხვევის ადგილი არ არის დასახლებული პუნქტი, სადაც არ მოქმედებს დასახლებულ პუნქტებში მოძრაობისათვის დადგენილი წესები და იმავე კანონის 33-ე მუხლის 7.ბ პუნქტის მიხედვით, დაუსახლებელ პუნქტში ნებადართულია იმ კატეგორიის სატრანსპორტო საშუალების, რომელ კატეგორიასაც მიეკუთვნება ავტომობილი „Ford Transit-ი“, მოძრაობა სხვა გზაზე – არაუმეტეს 90 კმ/სთ სიჩქარით; შემთხვევის ადგილზე დატოვებული 40 მეტრი საერთო სიგრძის სამუხრუჭე კვალის მიხედვით, ავტომობილ „Ford Transit-ის“ მოძრაობის სიჩქარე დამუხრუჭების წინ შეადგენდა, დაახლოებით, 85 კმ/სთ-ს; მოცემულ შემთხვევაში, შექმნილ საგზაო სიტუაციაში, საქმეში არსებული მასალებიდან გამომდინარე, ავტომობილ „Ford Transit-ის“ მძღოლს რ. მ-ს, ტექნიკური თვალ-

საზრისით, ქვეითზე დაჯახების თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულვებელყოფა, რამაც განაპირობა კონკრეტული საგზაო შემთხვევა, არ აღინიშნება.

11. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-17 პუნქტის თანახმად: დასახლებული პუნქტი არის – განაშენიანებული ტერიტორია, სადაც შესასვლელი და გამოსასვლელი აღნიშნულია შესაბამისი საგზაო ნიშნებით. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს, ზემოხსენებული ექსპერტიზის დასკვნების გამცემი ექსპერტების ჩვენებებზე, კერძოდ, ექსპერტებმა (მათ შორის, ბრალდების მხარის ინიციატივით ჩატარებული ექსპერტიზის ავტორებმა – ლ. ფ-მ და დ. გ-მ) სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას ცალსახად განმარტეს, რომ შემთხვევის ადგილი არ ითვლება დასახლებულ პუნქტად. ამდენად, იქ მაქსიმალური დასაშვები სიჩქარე წარმოადგენდა, არაუმეტეს, 90 კმ/სთ-ს.

12. გარდა ამისა, საქმის მასალებით დადგენილია ისიც, რომ შემთხვევის ადგილის მიმდებარედ, სოფელ ზ-ს ტერიტორიაზე, უშუალოდ გზის გასწვრივ, ფაქტობრივად არ არის განაშენიანებული ტერიტორია და, ამასთან, კ. შ-ს მიმართულებით „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული რაიმე სახის საგზაო ნიშანი, მათ შორის – განსაკუთრებული მინიშნების საგზაო ნიშანი 5.23.1. „დასახლებული პუნქტის დასაწყისი“ (ისევე როგორც – „დასახლებული პუნქტის დასასრული“), რომლებიც საგზაო მოძრაობის მონაწილეს აწვდის ინფორმაციას დასახლებული პუნქტის შესახებ, – არ დგას.

13. ამდენად, მხარეთა მიერ წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნებით, ექსპერტთა ჩვენებებითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით, ერთმნიშვნელოვნად დგინდება, რომ „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, შემთხვევის ადგილი არ ითვლება დასახლებულ პუნქტად. აქედან გამომდინარე, მითითებულ ადგილას, როგორც დაუსახლებელ პუნქტში – „B“ კატეგორიის სატრანსპორტო საშუალებისათვის (რომელ კატეგორიასაც მიეკუთვნება ავტომობილი „Ford Transit“, სახ. ნომრით – ...) ნებადართული იყო 90 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობა.

14. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, უსაფუძვლოა ბრალდების მხარის მოსაზრება, რომ შემთხვევის ადგილი არის დასახლებული პუნქტი და რომ რ. მ-სთვისაც კარგად იყო ცნობილი ამის შესახებ, რაც წარმოადგენს მხოლოდ პროკურორის ვარაუდს, რაც არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მტკიცებულებებიდან. ამდენად, რ. მ-ს ქმედებაში არ იკვეთება „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-

ე მუხლის 1-ელი და მე-6 პუნქტების მოთხოვნების დარღვევა.

15. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულ რ. მ-ს მიმართ – უნდა აღსრულდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონი, კერძოდ:

16. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

17. იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ რ. მ-ს მიმართ არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და, ამავდროულად, მას ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია, მსჯავრდებულის მიმართ უნდა გავრცელდეს აღნიშნული კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის შეღავათი, კერძოდ: ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 128-ე მუხლით შეფარდებული სასჯელი – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და განესაზღვროს – 1 (ერთი) წლითა და 8 (რვა) თვით თავისუფლების აღკვეთა.

18. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ონისე თუთისანის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 20 სექტემბრის განაჩენი, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის საფუძველზე, უნდა შეიცვალოს მსჯავრდებულის სასიკეთოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლითა და 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ონისე თუთისანის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. შეიცვალოს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2024 წლის 20 სექტემბრის განაჩენი;

3. რ. მ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართვე-

ლოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-6 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

4. რ. მ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მეოთხე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით შეუმცირდეს და მიესაჯოს 1 (ერთი) წლითა და 8 (რვა) თვით თავისუფლების აღკვეთა.

5. რ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალოს მისი დაკავების მომენტიდან – 2023 წლის 25 ოქტომბრიდან.

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ რ. მ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია. ასევე უნდა გაუქმდეს ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განჩინებით, რ. მ-ს უძრავ ქონებაზე, მდებარე – შეფარდებული გირაოს უზრუნველსაყოფად დადებული ყადაღა.

7. ნივთიერი მტკიცებულებები: მიკრონაწილაკები, ლაქა, ნერწყვისა და ფრჩხილის ნიმუშები, ანაწმენდები – განადგურდეს; ავტომობილი „Ford tranziti“, სახ. ნომრით – ..., ტანსაცმელები და ფეხსაცმელები დაუბრუნდეთ კანონიერ მფლობელებს ან მათი ნდობით აღჭურვილ პირებს; CD დისკი, შენახულ იქნეს საქმის შენახვის ვადით.

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

7. დანაშაული სასამართლო აქტების აღსრულების ენინაღმდეგ

სასამართლო გადაწყვეტილების შესრულებისათვის ხელის შეშლა

განაჩენი
საქართველოს სახელმწიფო

№979აპ-24

14 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
ლ. თევზაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ გრიგოლ ნიშნიანიძისა და მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ს-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერვლის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით: ლ. ტ-ს ბრალად ედება:

1.1. ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა-შენახვა-გასაღება, – დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (სამი ეპიზოდით).

მის მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

– 2022 წლის 18 მაისს ლ. ტ-მა უკანონოდ შეიძინა და შეინახა ნარკოტიკული საშუალება ჰეროინი, 0,0856 გრამის ოდენობით, რომელიც იმავე დღეს ქ. თ-ში, კ-ს ქუჩის №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე 200 ლარის სანაცვლოდ გაასაღა დ. ბ-ზე;

– 2022 წლის 19 მაისს ლ. ტ-მა უკანონოდ შეიძინა და შეინახა ნარკოტიკული საშუალება ჰეროინი, წონით 0,104 გრამის ოდენობით, რომელიც იმავე დღეს ქ. თ-ში ხ-ს ქუჩის №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე 200 ლარის სანაცვლოდ გაასაღა დ. ბ-ზე;

– 2022 წლის 22 მაისს ლ. ტ-მა უკანონოდ შეიძინა და შეინახა ნარკოტიკული საშუალება ჰეროინი, წონით 0,119 გრამის ოდენობით, რომე-

ლიც იმავე დღეს ქ. თ-ში ც-ს ქუჩის №..-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე 200 ლარის სანაცვლოდ გაასაღა დ. ბ-ზე;

1.2. სასამართლო გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა, – დანაშაული გათვალისწინებული – საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

მის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2022 წლის 7 ივლისს, ქ. თ-ში, პენიტენციური დეპარტამენტის №..ე დანესებულებაში ბრალდებული ლ. ტ-ი გაეცნო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 28 ივნისის №.. განჩინებას, მისგან ხმის ნიმუშის აღების თაობაზე, თუმცა უარი განაცხადა განჩინებით დაკისრებული ვალდებულების შესრულებაზე.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 9 მარტის განაჩენით:

2.1. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა;

2.2. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 19 მაისის ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

2.2.1. საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 19 მაისის ეპიზოდი) – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.2.2. საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.2.3. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.3. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულისათვის დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა სხვა სასჯელები და საბოლოოდ დანაშაულთა ერთობლიობით ლ. ტ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.4. ლ. ტ-ს სასჯელის ვადა აეთვალა ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2022 წლის 14 ივნისიდან;

2.5. ლ. ტ-ს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შე-

სახეზე“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; 20 წლით – საექიმო და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება; 15 წლით – საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 9 მარტის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა:

3.1. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორმა გრიგოლ ნიშნიანიძემ მოითხოვა ცვლილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენში, კერძოდ, ლ. ტ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით წარდგენილ ბრალდებაში (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი);

3.2. მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა მ. ს-მ მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენის გაუქმება, ლ. ტ-ის სრულად უდანაშაულოდ ცნობა და გამართლება.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერვლის განაჩენით:

4.1. პროკურორ გრიგოლ ნიშნიანიძის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა;

4.2. მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ს-ს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ;

4.3. ცვლილება შევიდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 9 მარტის განაჩენში:

4.3.1. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა;

4.3.2. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა;

4.3.3. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 19 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4.3.4. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე

მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულისათვის დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმა სხვა თანაბარი სასჯელი და საბოლოოდ დანაშაულთა ერთობლიობით ლ. ტ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4.5. ლ. ტ-ს სასჯელის ვადა აეთვალა ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2022 წლის 14 ივნისიდან;

4.6. ლ. ტ-ს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შე-სახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; 20 წლით – საექიმო და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება; 15 წლით – საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო და-წესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – სა-ჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური სა-არჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარე-ბის უფლება.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერ-ვლის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაც-ვის მხარეებმა:

5.1. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პრო-კურორი გრიგოლ ნიშნიანიძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს ლ. ტ-ის დამ-ნაშავედ ცნობას მათ შორის საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირ-ველი ნაწილით და საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული და-ნაშაულების ჩადენისათვის და სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრას;

5.2. მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატი მ. ს. ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერ-ვლის განაჩენის გაუქმებას, ლ. ტ-ის უდანაშაულოდ ცნობას და გამარ-თლებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ სა-ქართველოს კანონის მე-7¹ მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამარ-

თლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, par. 30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადანაცვტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, par. 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადანაცვტილების უფლებას (იხ. *Gorou v. Greece (No.2)* no. 12686/03, par. 37, par. 41, ECtHR, 20/03/2009).

2. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა. ბრალდების მხარე ითხოვს ლ. ტ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებითა (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით და მისთვის სამართლიანი სასჯელის დანიშვნას, ხოლო დაცვის მხარე ლ. ტ-ის სრულად გამართლებას.

3. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ს-ს საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პროკურორ გრიგოლ ნიშნიანიძის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერვლის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „ბრალდებულს არ უნდა შეეარცხოვს დანაშაული მანამ, სანამ მტკიცებულებების საკმარისი და დამაჯერებელი ერთობლიობით არ დადასტურდება დანაშაულის თითოეული ელემენტის არსებობა მის ქმედებაში... დანაშაულებრივი ქმედება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოირიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადანაცვტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43). საქართველოს სსკ-ის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას. მტკიცებულებათა ერთობლიობა კი საქმეში უნდა არსე-

ბობდეს თითოეულ ეპიზოდთან/მაკვალიფიცირებელ გარემოებასთან მიმართებით.

5. საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება ბრალდების მხარის მსჯელობას, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები საქართველოს სსკ-ით დადგენილი სტანდარტით ადასტურებენ ლ. ტ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

6. ლ. ტ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის სამტკიცებლად წარმოდგენილია მხოლოდ მონმე დ. ბ-ს ჩვენება (მონმის განმარტებით, 2022 წლის 18 მაისს დაუკავშირდა ლ. ტ-ი და შესთავაზა, რომ 200 ლარის სანაცვლოდ გადასცემდა ნარკოტიკულ საშუალებას, ასევე განუცხადა, რომ თანხა უნდა ჩაერიცხა ტოტალიზატორ „ა-ს“ ანგარიშზე. დ. ბ. პოლიციის შენობაში აღიჭურვა სპეციალური მოწყობილობებით, გადაეცა ნარკოტიკული საშუალებისთვის შესაძენი თანხა, რის შემდეგაც კ-ს ქუჩაზე შეხვდა ლ. ტ-ს. შეხვედრამდე მას „ა-ს“ ანგარიშზე უკვე ჩარიცხული ჰქონდა თანხა, რის შემდეგაც შეხვედრისას ლ. ტ-მა გადასცა ნარკოტიკული საშუალება, რომელიც მოთავსებული იყო შპრიცში და პოლიეთილენის პარკში. დ. ბ-მ განაცხადა, რომ აერია დამაგრებული კამერის ჩართვა გამორთვის ღილაკი და ვერ მოახერხა 18 მაისის ეპიზოდის ჩანერა. მან ლ. ტ-ისგან შეძენილი ნარკოტიკული საშუალება გადასცა გამომძიებელს, რის თაობაზეც შედგა ოქმი და მოაწერა ხელი (იხ.: 2022 წლის 18 მაისის ამოღების ოქმი)), სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლებს სასამართლოში მონმის სახით ჩვენების მიცემისას არ მიუთითებიათ, რომ 2022 წლის 18 მაისს თვალყურს ადევნებდნენ დ. ბ-ს მიერ ლ. ტ-ისაგან ნარკოტიკული საშუალების შეძენის ფაქტს. იმავდროულად, არ არის წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა 2022 წლის 18 მაისს ლ. ბ-საგან ამოღებული ნარკოტიკული საშუალების ლ. ტ-ისადმი კუთვნილებას.

7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მტკიცებულებათა ერთობლიობა არ არის საკმარისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ბრალდების მხარის მოთხოვნას, ლ. ტ-ის დამნაშავედ ცნობის თაობაზე საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

8. იმავდროულად, სასამართლო არ ეთანხმება გასაჩივრებულ განაჩენის დასაბუთებას ლ. ტ-ის საქართველოს სსკ 381-ე მუხლის პირველი

ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში გამართლების ნაწილში. სა-სამართლო ითვალისწინებს:

9. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 28 ივნისის განჩინებით, საქართველოს შსს ქ. თ-ს საგამოძიებო მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებს და ქ. თ-ს დეტექტივების (ოპერატიული) მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებს ნება დაერთოთ, ლ. ტ-ისგან (დაბ: 1.. წელს. 3.6 ...) აეღოთ ხმის და ნერწყვის ნიმუში. საგამოძიებო მოქმედების ჩამტარებელ პირს/ორგანოს უფლება მიენიჭათ წინააღმდეგობის განვიცას გამოეყენებინათ იძულების პროპორციული ზომა.

9.1. 2022 წლის 7 ივლისის ბრალდების მხარემ აღნიშნული განჩინება გააცნო დაცვის მხარეს (იხ. ლ. ტ-ის და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის დ. გ-ის მინაწერები და ხელმოწერები განჩინების ასლზე.

10. ნერწყვის ნიმუშის აღების ოქმის თანახმად, 2022 წლის 7 ივლისის სპეციალური პენიტენციური დეპარტამენტის №-ე დანესებულებაში ექსპერტმა კ. დ-მ ლ. ტ-ისგან აიღო ნერწყვის ნიმუში.

11. „ბრალდებულისთვის კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის მიწოდების და ნიმუშის აღების ოქმის“ თანახმად, 2022 წლის 7 ივლისის საგამოძიებელმა ბრალდებულ ლ. ტ-ს და მისი ინტერესების დამცველ ადვოკატს დ. გ-ს გააცნო 2022 წლის 28 ივნისის განჩინება და განუმარტა განჩინების შეუსრულებლობის ან შესრულებაში ხელის შეშლის შემთხვევაში მოსალოდნელი სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა. აღნიშნულის მიუხედავად ბრალდებულმა ლ. ტ-მა უარი განაცხადა ხმის ნიმუშის მიცემაზე (ოქმი ხელმოწერილია ე. ა-ს, ბ. ხ-ს, დ. გ-ის, ლ. ტ-ის და ი. დ-ს მიერ).

12. მოწმე ბ. ხ-ს განმარტებით, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე ლ. ტ-ისგან № დანესებულებაში უნდა აეღოთ ხმის და ნერწყვის ნიმუში. №-..ე პენიტენციურ დანესებულებაში იმყოფებოდა უფლება-მოსილ პირებთან, ექსპერტთან და ბრალდებულის ინტერესების დამცველ ადვოკატთან ერთად. საბადრაგო სამსახურის მიერ კი წარდგენილი იქნა ბრალდებული ლ. ტ-ი. ლ. ტ-მა თანხმობა განაცხადა ნერწყვის ნიმუშის აღებაზე, ხოლო ხმის ნიმუშის აღებაზე განაცხადა უარი. მოწმის განმარტებით ხმის ნიმუშის აღება თავისი ბუნებიდან გამომდინარე, იძულებით შეუძლებელია. ლ. ტ-ს განუმარტა შესაძლო პასუხისმგებლობის შესახებ, მაგრამ ლ. ტ-მა უარი განაცხადა ხმის ნიმუშის აღებაზე.

12.1. ანალოგიური შინაარსის ჩვენება მისცა სასამართლოს მოწმე კ. დ-მ (ექსპერტი).

13. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლი ადგენს სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას განაჩენის ან სხვა სასამართლო გადაწყვეტილების შეუსრულებლობის ან მისი შესრულებისათვის ხელის შეშლის-

თვის. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის სისხლისსამართლებრივი დაცვის უშუალო ობიექტია მართლმსაჯულების ინტერესი სამართალშეფარდების პროცესის უზრუნველსაყოფად, ხოლო დანაშაულის საგანია სასამართლოს განაჩენი, განჩინება ან სხვა გადაწყვეტილება (იხ. მაგ: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 18 მაისის №951აპ-21 განჩინება).

14. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებულ მსჯელობას, რომ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის სუბიექტი არ შეიძლება იყოს ბრალდებული პირი.

14.1. საკასაციო სასამართლო, ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული სასამართლოს და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებებთან ერთად ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუციის დანაწესს, საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის განლაგებას საქართველოს სსკ-ის სტრუქტურაში (თავი XLIV: დანაშაული სასამართლო აქტების აღსრულების წინააღმდეგ), მუხლის კონსტრუქციას (მუხლის პირველი ნაწილი ადგენს ზოგადი ხასიათის აკრძალვას და არ ითვალისწინებს სპეციალურ სუბიექტს, ხოლო მეორე ნაწილი ადგენს სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას იგივე დანაშაულის სპეციალური სუბიექტის – ხელისუფლების წარმომადგენლის ან მოხელის – მიერ ჩადენისთვის), ნიმუშის აღების საპროცესო მოქმედების განხორციელების სპეციფიკას (მათ შორის ორგანიზაციულ/ტექნიკურ და სხვა ასპექტებს). შესაბამისად, არ არსებობს გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული მსჯელობის – საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილის რეგულირების სფეროდან ბრალდებულის გამორიცხვის – გაზიარების კანონისმიერი საფუძველი.

14.2. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მყარად დამკვიდრებული პრაქტიკის თანახმად, საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის სუბიექტთა წრიდან არ გამოირიცხება ბრალდებული/მსჯავრდებული და განაჩენის/განჩინების აღსრულების ვალდებულება, შესაბამისი უწყებების წარმომადგენლებთან ერთად, ეკისრება მათ შორის – ბრალდებულს/მსჯავრდებულსაც, რომელთან მიმართებითაც გამოტანილია სასამართლოს განაჩენი/განჩინება (იხ. მაგალითად: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განჩინება საქმეზე №239აპ-24).

15. საქართველოს სსსკ-ის 38-ე მუხლის მე-17 ნაწილის თანახმად ბრალდებული უფლებამოსილია მონაწილეობა არ მიიღოს საგამოძიებო მოქმედებაში. იმავდროულად, საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, „სასამართლოს აქტები შესასრულებ-

ლად სავალდებულოა. სასამართლოს გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა ან მისი შესრულებისათვის ხელის შეშლა ისჯება კანონით“, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 147-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ პირი უარს აცხადებს ნიმუშის ნებაყოფლობით აღებაზე, რომელიც არ იწვევს ძლიერი ტკივილის შეგრძნებას, ნიმუშის აღება ტარდება სასამართლოს განჩინების საფუძველზე.

16. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „თვითინკრიმინირებისგან დაცვის პრივილეგია არ ვრცელდება სისხლის სამართალწარმოების პროცესში ისეთი მასალების გამოყენებაზე – ბიოლოგიური, ანატომიური, გენეტიკური და სხვა ნიმუშების აღებაზე – რომლებიც მოპოვებული იყო ბრალდებულისგან მისი ნების წინააღმდეგ სასამართლოს განჩინებით (კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის და უფლებაში ჩარევის თანაზომიერების შემოწმების შემდეგ) მიუხედავად იმისა, რომ [ნიმუშის აღების] პროცედურები თავისი არსით „არის ერთგვარი ჩარევა ექვმიტანილის პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის უფლებაში, მათი გამოყენება ზოგადად მაინც გამართლებულია მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტით, რადგან აუცილებელია სისხლის სამართლის დანაშაულის თავიდან ასაცილებლად“ (იხ. *Jalloh v. Germany*, no. 54810/00, par. 115, ECtHR, 11/07/2006); არ არღვევს ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით გათვალისწინებულ თვითინკრიმინირებისგან დაცვის პრივილეგიას, რადგან ის პირველ რიგში ეხება ბრალდებულის ნების პატივისცემას – გამოიყენოს დუმილის უფლება – და არ ვრცელდება სისხლის სამართალწარმოებაში იმ მასალის გამოყენებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნეს ბრალდებულისგან მისი ნების საწინააღმდეგოდ (იძულებითი ღონისძიებების განხორციელების გზით), მაგრამ რომლებიც არსებობს ბრალდებულის ნებისგან დამოუკიდებლად (იხ. *Detlef-Harro Schmidt v. Germany*, no. 32352/02, Decision on admissibility, ECtHR, 05/01/2006; *Jalloh v. Germany*, no. 54810/00, par. 102, ECtHR, 11/07/2006)“. „...ბრალდებულს მოეთხოვება მშვიდად მიიღოს უმნიშვნელო ჩარევა მის ფიზიკურ ხელშეუხებლობაში (მაგ.: სისხლის, თმის ან ორგანული ქსოვილის ნიმუშის აღებისას) მაშინაც კი, როდესაც საჭიროა ბრალდებულის აქტიური მონაწილეობა. ეს ეხება ორგანიზმის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებით წარმოშობილ მასალებს (როგორიცაა: სუნთქვის, შარდის ან ხმის ნიმუშები)“ (*Jalloh v. Germany*, no. 54810/00, par. 102, ECtHR, 11/07/2006. იხ. ასევე: *Saunders v. United Kingdom*, no. 19187/91, par. 69, ECtHR, 17/12/1996; *Choudhary v. the United Kingdom*, no. 40084/98, ECtHR, 4/05/1999; *J.B. v. Switzerland*, no. 31827/96, par. 68, ECtHR, 03/08/2001; *P.G. and J.H. v. the United Kingdom*, no. 44787/98, par. 80, ECtHR, 25/12/2001).

17. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის პირველი პუნქტის დანაწესს, ასევე იმ გარემოებას, რომ „ხელ-

შემკვრელ სახელმწიფოებსა და სხვა ქვეყნებში, საყოველთაო გაგებით, თვითინკრიმინირებისგან დაცვის პრივილეგია ნიშნავს ბრალდებულის ნების პატივისცემას შეინარჩუნოს დუმილი და კითხვისას და მისცეს ჩვენება იძულების გარეშე“ (იხ. *Jalloh v. Germany*, no. 54810/00, par. 110, ECtHR, 11/07/2006).

18. იმავდროულად სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „თვითინკრიმინაციისაგან დაცვის პრივილეგია, უპირველეს ყოვლისა, დაკავშირებულია ბრალდებულის ნების თავისუფლების პატივისცემასთან, შეინარჩუნოს დუმილის უფლება. შესაბამისად, დასახელებული კონსტიტუციური გარანტია ემსახურება პირისათვის დუმილისა და ჩვენების მიცემის უფლებებს შორის არჩევანის თავისუფლების გარანტირებას. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-11 პუნქტი ზღუდავს იძულებით ან ზეწოლით ბრალდებულისაგან მაინკრიმინებელი ჩვენების მოპოვებას. შესაბამისად, სწორედ თვითმამხილებელი ჩვენების მიცემის პირდაპირი თუ ირიბი ვალდებულების ან/და იძულების არსებობის ფაქტი წარმოშობს თვითინკრიმინაციისაგან დაცვის პრივილეგიასთან მიმართებით ამა თუ იმ ღონისძიების არაკონსტიტუციურობის რისკებს“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2021 წლის 28 დეკემბრის გადაწყვეტილება №3/2/1478 საქმეზე „თეთრიწყაროს რაიონული სასამართლოს კონსტიტუციური წარდგინება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლის მე-20 ნაწილის მე-2 წინადადების, 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მე-3 წინადადების, 48-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილების, მე-5 ნაწილის პირველი წინადადებისა და მე-7 ნაწილის პირველი წინადადების კონსტიტუციურობის თაობაზე“, II-10).

19. მოცემულ შემთხვევაში ნიმუშის აღება უნდა განხორციელებულიყო საქართველოს სსსკ-ით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად გაცემული სასამართლოს განჩინების საფუძველზე, შესაბამისი უფლებამოსილი პირების მონაწილეობით, არ უკავშირდებოდა ლ. ტ-ის ჯანმრთელობისთვის ზიანის/ტკივილის მიყენებას, ან გადამეტებული ძალის გამოყენებას, ემსახურებოდა ლეგიტიმურ მიზანს – ბრალდებულის ბრალეულობის საკითხის განსაზღვრას მისთვის შერაცხულ ბრალდებაში (იხ. *Detlef-Harro Schmidt v. Germany*, no. 32352/02, Decision on admissibility, ECtHR, 05/01/2006); ამასთან არ ისახავდა მიზნად ლ. ტ-ის ბრალდების არც ერთადერთი და არც გადამწყვეტი მამხილებელი მტკიცებულების მოპოვებას.

20. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მყარად დამკვიდრებულ პრაქტიკას ბრალდებულების მიერ ნიმუშის გაცემაზე უარის თქმისას საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის გამოყენების თაობაზე (მაგალითად იხ.: საქართველოს უზენაესი სასა-

მართლოს 2021 წლის 10 დეკემბრის განაჩენი საქმეზე №511აპ-21; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2023 წლის 10 იანვრის განჩინება საქმეზე №1038-22 და 2022 წლის 26 ოქტომბრის განჩინება საქმეზე №703აპ-22) და ხმის ნიმუშის იძულების პროპორციული ძალის გამოყენებით ალების შესაძლებლობის საკითხს. კერძოდ, რომ „ხმის ნიმუშის ალება, თავად მისი ბუნებიდან გამომდინარე, თუნდაც იძულების პროპორციული ზომის ნებართვის ფარგლებში, ფიზიკურად შეუძლებელია“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განჩინება საქმეზე №239აპ-24, პარ. 40).

21. შესაბამისად, ვინაიდან განსახილველ შემთხვევაში საქართველოს სსსკ-ით დადგენილი წესის საფუძველზე მოპოვებული სასამართლოს განჩინების საფუძველზე, საგამოძიებო ორგანომ ობიექტურად ვერ შეძლო ბრალდებულისგან ნიმუშის ალება და სასამართლოს განჩინების შესრულება (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განჩინება საქმეზე №239აპ-24, პარ. 40-41; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2023 წლის 6 მარტის განჩინება საქმეზე №853აპ-23), რაც დასტურდება სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, – ლ. ტ-ი ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის – სასამართლო გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა – ჩადენაში.

22. საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (2022 წლის 19 მაისისა და 22 მაისის ეპიზოდები) გათვალისწინებულ დანაშაულთან მიმართებით, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (მათ შორის: მოწმეთა – დ. ბ-ს, ვ. დ-ის, გ. პ-ს, ი. დ-ის, ლ. კ-ის, ჩვენებებით, ფარული საგამოძიებო სატელეფონო კომუნიკაციის ფარული მიყურადების ჩანაწერებით, ფარული საგამოძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული ვიდეო-აუდიო ჩანაწერებით, ფულადი თანხის გადაცემის შესახებ ოქმებით, ამოღების ოქმებით, ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნებით, ჰაბიტოსკოპიური ექსპერტიზის დასკვნებით და სხვა მტკიცებულებებით) გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულია ლ. ტ-ის მიერ ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა გასალება (ორი ეპიზოდი).

22.1. დ. ბ-ს განმარტებით, ლ. ტ-ი გაიცნო 2022 წელს ფ-ში, სადაც ისინი ნარკოტიკული საშუალებების შესაძენად იმყოფებოდნენ. მან ასევე განაცხადა, რომ გაცნობის შემდეგ ლ. ტ-თან ჰქონდა კარგი ურთიერთობა, ისინი ტელეფონის საშუალებით უკავშირდებოდნენ ერთმანეთს. 2022 წლის 19 მაისს დაუკავშირდა ლ. ტ-ი და შესთავაზა ნარკოტიკული საშუალების შეძენა. პოლიციის თანამშრომლების მიერ აღი-

ჭურვა სპეციალური ჩამწერი მონეობილობით, გადაეცა ნარკოტიკული საშუალების შესაძენი თანხა. აღნიშნულის შემდეგ დ. ბ. კ-ს ქუჩაზე შეხვდა ლ. ტ-ს, რომელსაც გადასცა 200 ლარი, სანაცვლოდ კი ლ. ტ-მა გადასცა ნარკოტიკული საშუალება. დ. ბ-ს განმარტებით, სპეციალური ჩამწერი მონეობილობით ჩაინერა ლ. ტ-თან შეხვედრა. შემდეგ დ. ბ-მ პოლიციის თანამშრომელს გადასცა ლ. ტ-ისგან შეძენილი ნარკოტიკული საშუალება, რის თაობაზეც შედგენილ ოქმს გაეცნო და მოაწერა ხელი. დ. ბ-მ ასევე განაცხადა, რომ 2022 წლის 22 მაისს დაუკავშირდა ლ. ტ-ი და შესთავაზა ნარკოტიკული საშუალების შეძენა. დ. ბ. პოლიციის თანამშრომლების მიერ აღიჭურვა სპეციალური ჩამწერი მონეობილობით, რის შემდეგაც კ-ს ქუჩაზე შეხვდა ლ. ტ-ს. დ. ბ-მ ლ. ტ-ს გადასცა 200 ლარი, სანაცვლოდ კი ლ. ტ-მა გადასცა ნარკოტიკული საშუალება. მან მოახდინა სპეციალური ჩამწერი მონეობილობით ლ. ტ-თან შეხვედრის ჩაწერა. შემდეგ დ. ბ-მ პოლიციის თანამშრომელს გადასცა ლ. ტ-ისგან შეძენილი ნარკოტიკული საშუალება, რის თაობაზეც შედგენილ ოქმს გაეცნო და მოაწერა ხელი. დ. ბ-მ აღნიშნა, რომ ლ. ტ-ი ცხოვრობდა ლ-ს დასახლებაში და ყოველთვის ხვდებოდა კ-ს ქუჩაზე.

22.2. დ. ბ-ს მიერ სასამართლოსათვის მიწოდებული ინფორმაცია თანხვედნილია ფარული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად მოპოვებულ ფარულ ვიდეო-აუდიო ჩანაწერებსა და ფარული საგამოძიებო სატელეფონო კომუნიკაციის ფარული მიყურადებისა და ჩაწერის ჩანაწერებთან, რომლებიც გამოკვლეულ იქნა საქმის არსებითი განხილვის დროს. კერძოდ:

22.2.1. 2022 წლის 19 მაისს, 10:38:45 საათიდან 10:40:30 საათამდე და 14:32:06 საათიდან 14:33:21 საათამდე დ. ბ. და ლ. ტ-ი შეხვდნენ ერთმანეთს. პირველი ვიდეო ჩანაწერის თანახმად, დ. ბ-მ ლ. ტ-ს გადასცა ფულადი თანხა – 200 ლარი. ისინი შეთანხმდნენ შემდეგ შეხვედრაზე. მეორე ვიდეო ჩანაწერში ასახულია, დ. ბ-ს და ლ. ტ-ის მეორე შეხვედრა, რა დროსაც მათი საუბარი შეეხება ნარკოტიკულ საშუალებას და მის ხარისხს. შეხვედრისას ლ. ტ-ი თავს ხრის ქვევით, სავარაუდოდ ჯიბისკენ, შემდეგ უყურებს თანამოსაუბრეს (დ. ბ-ს), აღნიშნულის შემდეგ ლ. ტ-ი ტოვებს ადგილს, მას შორიდან დ. ბ. ეკითხება არის თუ არა კარგი, რაზედაც ლ. ტ-ი პასუხობს, რომ კარგია.

22.2.2. 2022 წლის 22 მაისს, 12:03:29 საათიდან 12:08:04 საათამდე და 18:08:33 საათიდან 18:11:19 საათამდე, ქ. თ-ში. კ-ს ქუჩა №-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე და შემდეგ, ც-ს ქუჩა №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, შეხვდნენ დ. ბ- და ლ. ტ-ი. პირველ ვიდეოჩანაწერში დ. ბ-მ ლ. ტ-ს გადასცა ფულადი თანხა, მათ შორის საუბარი შეეხებოდა ასევე ნარკოტიკული საშუალების (ფაქტი) ხარისხს. შემდეგ ვიდეოჩანაწერში ლ. ტ-მა დ. ბ-ს გადასცა თეთრ ფურცელში შეხვეული ნივთიერება.

22.2.3. ფარული საგამოძიებო სატელეფონო კომუნიკაციის ფარული მიყურადებისა და ჩანერის კრებსების თანახმად, დ. ბ-ს რამდენიმე სატელეფონო კომუნიკაცია ჰქონდა ლ. ტ-თან, ასევე ერთმანეთს უკავშირდებოდნენ მოკლე ტექსტური შეტყობინებებით. მათ შორის კომუნიკაცია შეეხებოდა ერთმანეთთან შეხვედრას, ასევე ფულად თანხას.

22.2.4. ჰაბიტოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, სს №... საქმესთან დაკავშირებით, ექსპერტიზაზე წარდგენილ დისკებზე არსებული ვიდეოგრამებიდან ამოღებულ ფოტოსურათებზე დაფიქსირებული პიროვნების იერსახის გამოსახულება იდენტიფიკაციისათვის ვარგისია. ექსპერტიზაზე წარდგენილ დისკებზე არსებული ვიდეოგრამებიდან ამოღებულ ფოტოსურათებზე დაფიქსირებულია ერთი და იგივე პიროვნების იერსახის გამოსახულება. ექსპერტიზაზე წარდგენილ დისკებზე არსებული ვიდეოგრამებიდან ამოღებულ ფოტოსურათებზე და მონაცემთა ბაზიდან ამოღებულ ლ. კ-ეს ძე ტ-ის ფოტოსურათზე დაფიქსირებულია ერთი და იგივე პირის იერსახის გამოსახულება. აღნიშნული დასკვნის სისწორე დაადასტურა ექსპერტმა ვ. მ-მ.

22.2.5. ფონოსკოპიური ექსპერტიზის №.... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე გამოსაკვლევად წარდგენილ სადავო ჩანაწერებში, მოსაუბრე დიქტორი მამაკაცის ხმა და ეტალონურ ფონოგრამაში (სასამართლო სხდომის აუდიო ჩანაწერი) მოსაუბრე ლ. ტ-ის ხმა ერთმანეთის იდენტურია.

22.3. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დ. ბ-სა და ლ. ტ-ის შეხვედრების შემდეგ, 2022 წლის 19 მაისსა და 22 მაისს, დ. ბ-სგან, გადაუდებელი აუცილებლობით ამოიღეს ლ. ტ-ისგან შეძენილი ნივთიერებები. ამოღებულ ნივთმტკიცებებზე ჩატარებული ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნებით კი დადასტურდა, რომ ლ. ტ-ის მიერ, დ. ბ-სათვის 2022 წლის 19 მაისს გადაცემული ერთ ცალად დაფასოებული გამჭვირვალე პოლიეთილენის ნაჭერში (თავმოშვარი) შეხვეული მოყავისფრო ნოტიო ნივთიერება, გამოშრობის შემდგომ ფხვნილის სახით, წონით – 0,23 გრამი შეიცავდა ნარკოტიკულ საშუალება ჰეროინს, რაოდენობით – 0,104 გრამს, ხოლო 2022 წლის 22 მაისს გადაცემული თეთრი ფერის „psp“-ს ქალაღდის ნაჭერში შეხვეული მოყავისფრო ფხვიერი ნივთიერება, წონით – 0,21 გრამი, შეიცავდა ნარკოტიკულ საშუალება ჰეროინს, რაოდენობით – 0,119 გრამს.

22.4. დაუსაბუთებლობის გამო არ იზიარებს საკასაციო სასამართლო დაცვის მხარის მსჯელობას, რომელმაც ერთი მხრივ მიუთითა, რომ ლ. ტ-ს ნარკოტიკული საშუალებები არ გაუსაღებია და იგი მსჯავრდებულია დ. ბ-ს მიერ პროვოცირებულ ქმედებებში, დ. ბ. თავად იძენდა ნარკოტიკულ საშუალებებს და ტოვებდა ლ. ტ-თან, ხოლო ჩანერა, რომელიც მისი მონაწილეობით განხორციელდა ეხება მის მიერ შეძენილ და

მისი კუთვნილი ნარკოტიკული საშუალების დაუფლებას, თანხა კი რომელსაც გადასცემს ტ-ს – საყოფაცხოვრებო ვალია, ამასთან, ლ. ტ-ი და დ. ბ. ერთად მოიხმარდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს.

22.5. სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი არცერთი მტკიცებულებით არ დასტურდება, რომ დ. ბ-ს ჰქონდა ლ. ტ-ის რაიმე საყოფაცხოვრებო ვალი, ასევე მათ შორის არსებული არცერთი თუნდაც სატელეფონო კომუნიკაციით არ დგინდება, რომ დ. ბ-ს ლ. ტ-თან ჰქონდა დატოვებული ნარკოტიკული საშუალებები. ასევე არცერთი მტკიცებულებით არ დგინდება, რომ დ. ბ. და ლ. ტ-ი ერთად მოიხმარდნენ ნარკოტიკულ საშუალებებს. აღნიშნულის საპირისპიროდ, დ. ბ-მ, სასამართლოში მოწმის სახით ჩვენების მიცემისას, ცალსახად მიუთითა, რომ ლ. ტ-ი გაიცნო 2022 წელს ფ-ში, სადაც ისინი ნარკოტიკული საშუალებების შესაძენად იმყოფებოდნენ, შემდგომ ჰქონდათ სატელეფონო კომუნიკაცია. როდესაც ლ. ტ-მა შესთავაზა ნარკოტიკული საშუალების შეძენა 200 ლარად, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდა სამართალდამცავ ორგანოებს. საგამოძიებო ორგანოებთან თანამშრომლობით კი 2022 წლის 19 მაისს და 22 მაისს მოხდა ლ. ტ-ის მიერ ნარკოტიკული საშუალებების გასაღების ფარული ჩანერა. მოწმის განმარტებით, ლ. ტ-თან ერთად ნარკოტიკული საშუალების შესაძენად არასოდეს წასულა, მას და ლ. ტ-ს ნარკოტიკული საშუალება ერთად არ აუღიათ.

22.6. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება ლ. ტ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (2022 წლის 19 მაისისა და 22 მაისის ეპიზოდები) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

23. საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულისათვის განსაზღვრული სასჯელის გამკაცრების შესახებ ბრალდების მხარე კასატორის მოთხოვნასთან დაკავშირებით, სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მეოთხე ნაწილს, ასევე იმ გარემოებას, რომ „სასჯელი არ უნდა იყოს არც ზედმეტად მკაცრი და არც ზედმეტად ლმობიერი იმისათვის, რომ მიღწეული იქნეს სასჯელის მიზნები“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 11 ივლისის გადაწყვეტილება №1/7/851 „საქართველოს მოქალაქე იმედა ხახუტაიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-7). ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს

საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38), უნდა ეფუძნებოდეს საქმის სირთულეს, ქმედებიდან მომდინარე საფრთხეებს, ქმედების ჩადენის წინაპირობებს, მოტივებს, შედეგებს, დამნაშავის პიროვნების თავისებურებებს, სასჯელის ზემოქმედებას დამნაშავის მომავალ ცხოვრებაზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №1/7/851 „საქართველოს მოქალაქე იმედა ხახუტაიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, 2017 წლის 11 ივლისი, II-10).

24. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ლ. ტ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (ორი ეპიზოდი) დანიშნული სასჯელის ზომის ნაწილში, კერძოდ:

25. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილები სასჯელის სახით ითვალისწინებს – თავისუფლების აღკვეთას ვადით ათიდან თხუთმეტ წლამდე.

26. სააპელაციო სასამართლომ ლ. ტ-ს განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი ზომა, რომელიც საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებშია, არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსაგულისმომცემო მოთხოვნებსა და სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია).

26.1. ამასთან, არც ბრალდების მხარეს წარუდგენია სასამართლოსათვის რაიმე მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა სასჯელის უსამართლობას, პრევენციის ან რესოციალიზაციის მიზნებთან შეუსაბამობას, რის საფუძველზეც, შესაძლებელი იქნებოდა მსჯავრდებული-სათვის სასჯელის დამძიმება.

27. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის განსაზღვრისას სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს – ჯარიმას ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ას ოთხმოციდან ორას ორმოც საათამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთას ვადით ორ წლამდე.

27.1. სასჯელის სახის და ზომის განსაზღვრისას სასამართლო ითვალისწინებს ლ. ტ-ის მიერ დანაშაულის ჩადენის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს და თვლის,

რომ ლ. ტ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 1 წლით.

28. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის პირველი-მე-4 მუხლების, მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტისა და მე-6 მუხლის მოქმედება ვრცელდება იმ პირზე, რომელმაც შესაბამისი დანაშაული 2024 წლის 1 ივლისამდე ჩაიდინა.

29. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ერთი მეექვსედით უნდა შეუმცირდეს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ამნისტია და რომელსაც ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული დანაშაული არ ჩაუდენია.

29.1. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულზე არ ვრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის პირველი-მე-3 მუხლები, საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლზე მითითებას არ შეიცავს ასევე ამავე კანონის მე-7 მუხლი, შესაბამისად, ლ. ტ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის განსაზღვრული სასჯელი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა უნდა შემცირდეს 1/6-ით და უნდა განესაზღვროს – 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

30. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ლ. ტ-ს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სასჯელი განსაზღვრული აქვს დანაშაულთა იდეალური ერთობლიობის წესით.

31. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტით ამ კანონით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება იმ დანაშაულზე, რომელიც გათვალისწინებულია მათ შორის საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-4, მე-5 ან მე-7 ნაწილით. შესაბამისად, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას ლ. ტ-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებით (ორი ეპიზოდი) იდეალური ერთობლიობის წესით განსაზღვრულ სასჯელზე გაავრცელოს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მოქმედება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონით და

დაადგინა:

1. მსჯავრდებულ ლ. ტ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ს-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ გრიგოლ ნიშნიანაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 29 თებერვლის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

4. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 18 მაისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდეს;

5. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 19 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

6. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

7. ლ. ტ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა. „ამინისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტისა და მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე 1/6-ით შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი და საბოლოოდ, მოსახდელად განესაზღვროს – 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

8. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით (2022 წლის 22 მაისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულისათვის დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას სხვა თანაბარი და ნაკლებად მძიმე სასჯელები და საბოლოოდ დანაშაულთა ერთობლიობით ლ. ტ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

9. ლ. ტ-ს სასჯელის ვადა აეთვალოს ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2022 წლის 14 ივნისიდან;

10. ლ. ტ-ს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვას სატრან-

სპორტო საშუალების მართვის უფლება; 20 წლით – საექიმო და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება; 15 წლით – საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება;

11. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

12. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სისხლის სამართლის პროცესი
პირმო ნაწილი**

კასაცია

საკასაციო განაჩენი

**განაჩენში ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ
ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით და იმავე კოდექსის 126¹-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ
ბრალდებაში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№ 1043 აპ-24

11 მარტი, 2025 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
ლ. თევზაძე,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა რუსთავის რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ სალომე ქემაშვილისა და მსჯავრდებულ ხ. მ-ის
ინტერესების დამცველი ადვოკატის ა. ც-ს საკასაციო საჩივრები თბი-
ლისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

**1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით: ხ. მ-ს ბრალად ედუ-
ბოდა:**

1.1. სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრე-
ბიან გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენი-
ლი არასრულწლოვნის მიმართ და ოჯახის წევრის მიმართ, – დანაშაუ-
ლი გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის
(შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“
და „დ“ ქვეპუნქტებით (ორი ეპიზოდი).

მის მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

– 2023 წლის 17 ივლისს, დაახლოებით 18:00 საათზე, გ-ს რაიონის
სოფელ ს-ში, საცხოვრებელ სახლში, ალკოჰოლური სასმელის ზემოქ-

მედების ქვეშ მყოფმა ხ. მ-მა, მეუღლეს – მ. ი-ს – და თავის არასრულწლოვან შვილს, დაბადებულ თ. ი-ს, რაიმე კონკრეტული მიზეზის გარეშე განუცხადა, რომ დანით დახოცავდა. სიცოცხლის მოსპობის მუქარა მ. და თ. ი-ებმა აღიქვეს რეალურად და გაუჩნდათ მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში;

– 2023 წლის 18 ოქტომბერს, დაახლოებით 19:00 საათზე, გ-ს რაიონის სოფელ ს-ში, საცხოვრებელ სახლში, ხ. მ-მა, სახლში დაგვიანებით მისვლის გამო, მეუღლეს – მ. ი-ს – დაარტყა ხელი მკერდის არეში, მათი არასრულწლოვანი შვილის თანდასწრებით, ასევე, ოთახში არსებული საშაქრე ესროლა არასრულწლოვან შვილს – თ. ი-ს. ორივე მათგანს დაზარალების დემონსტრირებით განუცხადა, რომ დახოცავდა. ზემოაღნიშნული ძალადობის შედეგად, თ. და მ. ი-ებმა განიცადეს ფიზიკური ტკივილი, ხოლო სიცოცხლის მოსპობის მუქარა აღიქვეს რეალურად და გაუჩნდათ მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

1.2. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი არასრულწლოვნის მიმართ, არასრულწლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ და ორი პირის მიმართ, – დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით.

მის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2023 წლის 18 ოქტომბერს, დაახლოებით 19:00 საათზე, გ-ს რაიონის სოფელ ს-ში, საცხოვრებელ სახლში, ხ. მ-მა, სახლში დაგვიანებით მისვლის გამო, მეუღლეს – მ. ი-ს – დაარტყა ხელი მკერდის არეში, მათი არასრულწლოვანი შვილის თანდასწრებით, ასევე, ოთახში არსებული საშაქრე ესროლა არასრულწლოვან შვილს – თ. ი-ს. ორივე მათგანს დაზარალების დემონსტრირებით განუცხადა, რომ დახოცავდა. ზემოაღნიშნული ძალადობის შედეგად, თ. და მ. ი-ებმა განიცადეს ფიზიკური ტკივილი.

2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 20 მაისის განაჩენი:

2.1. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის (2023 წლის 17 ივლისის ეპიზოდი) და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.2. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹ მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.3. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის (2023 წლის 18 ოქტომბრის ეპიზოდი) და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, დანაშაულთა ერთობლიობისას თანაბარი სასჯელების დანიშვნისას, ერთმა სასჯელმა შთანთქმა მეორე სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით ხ. მ-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.5. ხ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალა ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2023 წლის 19 ოქტომბრიდან.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა:

3.1. რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა სალომე ქემაშვილმა მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და ხ. მ-ისთვის მსჯავრდებურობის დასაბუთებისათვის მკაცრი, სამართლიანი და კანონიერი სასჯელის განსაზღვრა;

3.2. მსჯავრდებულ ხ. მ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ა. ც-მ მოითხოვა ხ. მ-ის გამართლება მისთვის ბრალადწარდგენილ ყველა ეპიზოდში.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განაჩენით რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2024 წლის 20 მაისის განაჩენში შევიდა ცვლილება:

4.1. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 17 ივლისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში;

4.2. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

4.3. ხ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის (2023 წლის 18 ოქტომბრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

4.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, ერთმა თანაბარმა სასჯელმა შთანთქმა მეორე თანაბარი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ხ. მ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

4.5. მსჯავრდებულ ხ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალა ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2023 წლის 19 ოქტომბრიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო ნესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა:

5.1. რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორი სალომე ქემაშვილი ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განაჩენში ცვლილებას, ხ. მ-ის დამნაშავედ ცნობას ყველა წარდგენილ ბრალდებაში და მისთვის მკაცრი, სამართლიანი და კანონიერი სასჯელის განსაზღვრას;

5.2. მსჯავრდებულ ხ. მ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატი ა. ც-ი ითხოვს ხ. მ-ის უდანაშაულოდ ცნობას და გამართლებას საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულებისათვის.

6. 2024 წლის 16 და 17 ოქტომბერს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში შემოვიდა მსჯავრდებულ ხ. მ-ის განცხადება, რომლის თანახმად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2024 წლის 17 სექტემბრის კანონის მიზნებისთვის მას არ შეეძლო დაზარალებულთა თანხმობების წარმოდგენა და ითხოვდა მის მიმართ კანონით გათვალისწინებული სხვა შეღავათის გამოყენებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7¹ მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადანყევითლების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადანყევითლების უფლებას (იხ. *Gorou v. Greece* (No.2) no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

2. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა. ბრალდების მხარე ითხოვს ხ. მ-ის დამნაშავედ ცნობას მათ შორის საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის

„გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 17 ივლისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ყველა მსჯავრდებულსა და დანაშაულისათვის მკაცრი, სამართლიანი და კანონიერი სასჯელის განსაზღვრას, დაცვის მხარე კი ხ. მ-ის სრულად უდანაშაულოდ ცნობას და გამართლებას.

3. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ პროკურორ სალომე ქემაშვილის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო მსჯავრდებულ ხ. მ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის ა. ც-ს საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას ხ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებითა (2023 წლის 18 ოქტომბერს მეუღლისა და შვილის მიმართ ძალადობა) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 18 ოქტომბერს ორივე მათგანის მიმართ მუქარა) გათვალისწინებული დანაშაულებისათვის მსჯავრდების შესახებ. ვინაიდან,

5. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „აუცილებელია, რომ თავისუფალ საზოგადოებაში თითოეულ პირს ჰქონდეს იმის რწმენაცა და სამართლებრივი გარანტიაც, რომ სახელმწიფო არ მოახდენს მის მსჯავრდებას, თუკი სამართლიანი სასამართლო პროცესის შედეგად, ყველაზე მაღალი დამაჯერებლობით (სიზუსტით) არ დარწმუნდება პირის ბრალეულობაში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის № 1/1/548 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43). „უტყუარობის კონსტიტუციური პრინციპი მოითხოვს არა მხოლოდ იმას, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უტყუარ (სანდო, გაუყალბებელ) მტკიცებულებებს ეფუძნებოდეს, არამედ იმასაც, რომ საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ეჭვგარეშე დასტურდებოდეს პირის ბრალეულობა დანაშაულის ჩადენაში (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილება № 2/2/1276 საქმეზე „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-77).

6. „ბრალდებულს არ უნდა შეერაცხოს დანაშაული მანამ, სანამ მტკიცებულებების საკმარისი და დამაჯერებელი ერთობლიობით არ დადასტურდება დანაშაულის თითოეული ელემენტის არსებობა მის ქმედებაში... დანაშაულებრივი ქმედება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოირიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ

დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43).

7. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით ჩვენების მიცემისას დაზარალებულებმა: მ. ი-მა და თ. ი-მა ისარგებლეს მათთვის საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით მინიჭებული უფლებით და უარი განაცხადეს მათი ოჯახის წევრის, ხ. მ-ის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მტკიცებულებები (მათ შორის: გამომძიებელ თ. ხ-ს, სასწრაფო დახმარების ექიმების – ნ. დ-ს და შ. წ-ის ჩვენებები, №... სამედიცინო ბარათი, №... შეტყობინება, 2023 წლის 19 სექტემბრის საგამომძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, №... და №... შემკავებული ორდერები და მათ ოქმები), რომელთა საფუძველზეც ხ. მ-ი მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებითა (2023 წლის 18 ოქტომბერს მეუღლისა და შვილის მიმართ ძალადობა) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 18 ოქტომბერს ორივე მათგანის მიმართ მუქარა) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის მხარეთა მიერ არ არის ცნობილი უდავოდ.

9. მოწმეები: სასწრაფო დახმარების ექიმები: ნ. დ. და შ. წ-ი არ არიან შემთხვევის თვითმხილველნი, მათი ჩვენებები ირიბია დაზარალებულების მიმართ ჩადენილ ფიზიკურ ძალადობასა და მუქარის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ფაქტებთან და ჩამდენ სუბიექტთან მიმართებით. ირიბი ჩვენებების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ II-37, II-52). გამომძიებელმა თ. ხ-მა სასამართლოში მოწმის სახით ჩვენების მიცემისას კი მიუთითა მის მიერ ჩატარებულ საგამომძიებო მოქმედებებზე და მის მიერ შედგენილ დოკუმენტებზე. შესაბამისად, მისი ჩვენება ხ. მ-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდების სამტკიცებლად ირელევანტურია.

10. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ როდესაც დაზარალებული უარს ამბობს ჩვენების მიცემაზე, ხოლო შეტყობინება/შემკავებელი

ორდერი და მისი ოქმი/საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი სრულად ემყარება დაზარალებულის მიერ გამოძიებისათვის მიწოდებულ ინფორმაციას (ამასთან, №.... შემაკავებელი ორდერი და მისი ოქმი არ არის ხელმოწერილი ხ. მ-ის მიერ), შეტყობინებაში/ორდერში/საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში მითითებული გარემოებების არსებობა/სისწორე, უნდა გადამოწმდეს/დადასტურდეს საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებებით, დაცვის მხარეს უნდა მიეცეს მამხილებელი მტკიცებულების ერთადერთი პირველწყაროს დაკითხვის და მის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის სარწმუნოების შედაგების შესაძლებლობა. ამასთან, ბრალდების მხარეს, მოცემულ შემთხვევაში, სსიპ 112-ს სამსახურიდან არ გამოუთხოვია შეტყობინების ჩანაწერი და არ არის წარმოდგენილი არც ფონოსკოპიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომელიც დაადასტურებდა, რომ პირი, რომელმაც 112-ში დარეკა ნამდვილად დაზარალებული მ. ი-ი იყო. სისხლის სამართლის საქმეში არ არის წარმოდგენილი არც არასრულწლოვანი დაზარალებულის – თ. ი-ის – სამედიცინო ბარათი (მიუხედავად იმისა, რომ ექიმ ნ. დ-ს განმარტებით შეადგინა სამედიცინო ბარათი) და სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა. ამასთან, მ. ი-ის №.. სამედიცინო ბარათითა და სამედიცინო ექსპერტიზის №.. დასკვნით (რომლის სისწორეც დაადასტურა ექსპერტმა მ. ლ-ემ) ვერ დგინდება დაზიანების მიმყენებელი პირის ვინაობა.

11. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის თანახმად, გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

12. შესაბამისად, სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ დასტურდება ხ. მ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 126'-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 11', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის

ჩადენა, რის გამოც, მტკიცებულებათა შეფასებისას წარმოშობილი ეჭვი უნდა გადაწყდეს ხ. მ-ის სასარგებლოდ.

13. კასატორი ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივართან მიმართებით, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ბრალდების მხარე ხ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 17 ივლისის ეპიზოდი) მსჯავრდების მოთხოვნის დასასაბუთებლად არ უთითებს არცერთ კონკრეტულ არგუმენტსა თუ მტკიცებულებაზე, რომელიც დაადასტურებდა მის პოზიციას. საკასაციო საჩივარში ზოგადად, ერთი წინადადებითაა მითითებული, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ადასტურებენ ხ. მ-ის მიერ ბრალადწარდგენილი დანაშაულების ჩადენას. იმავდროულად, სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ კასატორმა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მოთხოვნის მკაფიოდ ფორმულირებასთან ერთად უნდა დაასაბუთოს თავისი მოთხოვნა. ანალოგიურად, საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილიც საკასაციო საჩივრის დასაშვებობას უკავშირებს ამავე ნაწილში მითითებული საფუძვლების დასაბუთებას რაც გულისხმობს, რომ მკაფიოდ უნდა იყოს იდენტიფიცირებული საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მითითებული რომელი საფუძვლით ასაჩივრებს და კონკრეტულად რითი დასაბუთებს კასატორი საკუთარ პოზიციას. ამდენად, კასატორმა უნდა განსაზღვროს არა მხოლოდ განაჩენის გასაჩივრების კონკრეტული საფუძველი, არამედ მკაფიოდ მიუთითოს ის არგუმენტებიც, რომლებიც ადასტურებენ კასატორის პოზიციას და შესაბამისად – გასაჩივრებული განაჩენის უკანონობას (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2024 წლის 15 თებერვლის №933აპ-23 განჩინება), თუ დანიშნული სასჯელის უსამართლობას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ სალომე ქემაშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. მსჯავრდებულ ხ. მ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის ა. ც-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2024 წლის 26 ივლისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3.1. ხ. მ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 17 ივლისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში;

3.2. ხ. მ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში;

3.3. ხ. მ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2023 წლის 18 ოქტომბრის ეპიზოდი) გათვალისწინებულ ბრალდებაში;

3.4. ხ. მ-ი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პენიტენციური დაწესებულებიდან;

3.5. გამართლებულ ხ. მ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;

4. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
www.supremecourt.ge